

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України**

***Державний стандарт
професійно-технічної освіти***

ДСПТО 7132.Ф.43.33 2015
(позначення стандарту)

Професія: Лицювальник-плиточник

Код: 7132

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 2, 3, 4, 5, 6, 7-го розрядів

**Видання офіційне
Київ - 2015**

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки України
від «10» липня 2015 р. № 741

***Державний стандарт
професійно-технічної освіти***

ДСПТО 7132.Ф.43.33 2015
(позначення стандарту)

Професія: Лицювальник-плиточник

Код: 7132

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 2, 3, 4, 5, 6, 7-го розрядів

**Видання офіційне
Київ - 2015**

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ

- Гайдай Оксана Федорівна - методист ДНЗ «Житомирське вище професійне училище будівництва і дизайну»;
- Герасимчук Василь Васильович - директор ТОВ «Арт Хаус»;
- Загацька Алла Миколаївна - начальник відділу організації професійного навчання Житомирського обласного центру зайнятості;
- Лавренчук Олександр Михайлович - методист навчально-методичного кабінету професійно-технічної освіти у Житомирській області;
- Лозовик Оксана Михайлівна - викладач ДНЗ «Житомирське вище професійне училище будівництва і дизайну»;
- Муравицький Анатолій Олександрович - керівник Міжрегіонального навчально-практичного будівельного центру ДНЗ «Житомирське вище професійне училище будівництва і дизайну»;
- Повторейко Наталя Миколаївна - викладач, майстер виробничого навчання ДНЗ «Житомирське вище професійне училище будівництва і дизайну»;
- Скурковська Ірина Володимирівна - викладач ДНЗ «Житомирське вище професійне училище будівництва і дизайну».

Науковий консультант

- Ксюковський Владислав Людвигович - директор Будівельного коледжу Житомирського національного агроекологічного університету.

Рецензенти

- Герасимчук Василь Васильович - директор ТОВ «Арт Хаус»;
- Іщенко Ігор Григорович - директор Житомирського обласного центру зайнятості.

Літературний редактор

- Гайдай Оксана Федорівна - методист ДНЗ «Житомирське вище професійне училище будівництва і дизайну».

Технічний редактор

- Лех Світлана Анатоліївна - методист навчально-методичного кабінету професійно-технічної освіти у Житомирській області.

Керівники проекту

- Супрун В'ячеслав Васильович - директор департаменту професійно-технічної освіти Міністерства освіти і науки України;

- Паржницький Віктор Валентинович - методист вищої категорії відділення науково-методичного забезпечення змісту професійно-технічної освіти Інституту інноваційних технологій і змісту освіти

Міністерства освіти і науки України;

- Багмут Ольга
Миколаївна - методист вищої категорії відділення науково-методичного забезпечення змісту професійно-технічної освіти Інституту інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України;
- Васильчук Валентина
Ананіївна - директор навчально-методичного кабінету професійно-технічної освіти у Житомирській області.

Зауваження та пропозиції щодо змісту державного стандарту з професії Лицювальник-плиточник, замовлення на його придбання просимо надсилати за адресою:

03035, м. Київ, вул. В. Липківського, 36.

Інститут інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України.

Телефон: (044) 248-24-31.

**Примітка.* Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований та розповсюджений без дозволу Інституту інноваційних технологій та змісту освіти Міністерства освіти і науки України.

Загальні положення щодо реалізації ДСПТО

Державний стандарт професійно-технічної освіти для підготовки (підвищення кваліфікації) робітників з професії 7132 Лицювальник-плиточник 2, 3, 4, 5, 6 і 7-го розрядів розроблено відповідно до статті 32 Закону України «Про професійно-технічну освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 року № 1135 «Про затвердження стандарту професійно-технічної освіти» та є обов'язковим для виконання всіма професійно-технічними навчальними закладами, підприємствами, установами та організаціями, що здійснюють (або забезпечують) підготовку (підвищення кваліфікації) кваліфікованих робітників, незалежно від їх підпорядкування та форми власності.

У ПТНЗ першого атестаційного рівня тривалість професійного навчання на 2 розряд становить 375 годин, на 3 розряд – 460 годин, на 4 розряд – 510 годин, на 5 розряд – 488 годин, на 6 розряд – 330 годин, на 7 розряд – 266 годин.

У ПТНЗ другого та третього атестаційних рівнів тривалість первинної професійної підготовки встановлюється відповідно до рівня кваліфікації, якої набуває учень, що визначається робочим навчальним планом.

При організації перепідготовки за робітничими професіями термін професійного навчання встановлюється на основі термінів, передбачених для первинної професійної підготовки робітників з відповідної професії, при цьому навчальна програма перепідготовки може бути скорочена до 50 % за рахунок виключення раніше вивченого матеріалу за наявності в слухача документа про присвоєння робітничої професії.

У разі необхідності зазначені строки навчання можуть бути продовжені за рахунок включення додаткового навчального матеріалу відповідно до вимог сучасного виробництва, конкретного робочого місця, замовників робітничих кадрів тощо.

Типовим навчальним планом передбачено резерв часу для вивчення предметів за потребою ринку праці («Техніка пошуку роботи», «Ділова етика і культура спілкування» тощо).

Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника складена на основі кваліфікаційної характеристики професії «Лицювальник-плиточник» (ДКХП, випуск № 64, «Будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи», частина 2 розділ 2 «Будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи. Робітники», Краматорськ, 2001 р. та зміни № 7, 8 до розділу 2 «Будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи. Робітники», Краматорськ, 2006 р., затверджені наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10 травня 2006 р. № 163), з урахуванням досягнень науки і техніки, впровадження сучасних технологічних процесів, передових методів праці, врахування особливостей галузі, потреб роботодавців і містить вимоги до рівня знань, умінь і навичок. Крім основних вимог до рівня знань, умінь і навичок, до кваліфікаційних характеристик включено вимоги, передбачені пунктом 7 «Загальних положень» (Випуск 1. «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності») Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, затвердженого наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 29 грудня 2004 року № 336.

Професійно-практична підготовка здійснюється в навчальних майстернях, лабораторіях, на навчально-виробничих дільницях та/або безпосередньо на робочих місцях підприємств.

Обсяг навчального часу на обов'язкову компоненту змісту професійно-технічної освіти не може перевищувати 80 % загального фонду навчального часу, відповідно варіативний компонент – до 20 %.

Навчальний час учня, слухача визначається обліковими одиницями часу, передбаченого для виконання навчальних програм професійно-технічної освіти.

Обліковими одиницями навчального часу є:

академічна година тривалістю 45 хвилин;

урок виробничого навчання, тривалість якого не перевищує 6 академічних годин;

навчальний день, тривалість якого не перевищує 8 академічних годин;

навчальний тиждень, тривалість якого не перевищує 36 академічних годин;

навчальний рік, тривалість якого не перевищує 40 навчальних тижнів.

Навчальний (робочий) час учня, слухача в період проходження виробничої та передвипускної (переддипломної) практики встановлюється залежно від режиму роботи підприємства, установи, організації згідно із законодавством.

Професійно-технічні навчальні заклади, органи управління освітою, засновники організують та здійснюють поточний, тематичний, проміжний і вихідний контроль знань, умінь та навичок учнів (слухачів), їх кваліфікаційну атестацію. Представники роботодавців, їх організацій та об'єднань долучаються до тематичного, вихідного контролю знань, умінь та навичок учнів (слухачів), їх кваліфікаційної атестації.

Під час прийому на перепідготовку або підвищення кваліфікації робітників професійно-технічним навчальним закладом здійснюється вхідний контроль знань, умінь та навичок у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері освіти, за погодженням із заінтересованими центральними органами виконавчої влади.

Після завершення навчання кожен учень (слухач) повинен уміти самостійно виконувати всі роботи, передбачені освітньо-кваліфікаційною характеристикою, технологічними умовами і нормами, установленними у відповідній галузі.

До самостійного виконання робіт учні (слухачі) допускаються лише після навчання і перевірки знань з охорони праці.

Кваліфікаційна пробна робота проводиться за рахунок часу, відведеного на виробничу практику. Перелік кваліфікаційних пробних робіт розробляється професійно-технічними навчальними закладами, підприємствами, установами та організаціями відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційних характеристик, критеріїв оцінювання.

Випускнику професійно-технічного навчального закладу другого та третього атестаційних рівнів, якому присвоєно освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник», видається диплом.

Особі, яка опанувала курс професійно-технічного навчання й успішно пройшла кваліфікаційну атестацію, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» з набутої професії відповідного розряду та видається свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації.

Зразки диплома кваліфікованого робітника та свідоцтва про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 09 серпня 2001 року № 979 «Про затвердження зразків документів про професійно-технічну освіту».

Особам, які достроково випускаються з професійно-технічного навчального закладу та за результатами проміжної кваліфікаційної атестації їм присвоєна відповідна робітнича кваліфікація, видається свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації державного зразка.

Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України

***Державний стандарт
професійно-технічної освіти***

ДСПТО 7132.Ф.43.33 2015
(позначення стандарту)

Професія: Лицювальник-плиточник

Код: 7132

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 2-го розряду

Видання офіційне
Київ - 2015

Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника професійно-технічного навчального закладу

(підприємства, установи та організації, що здійснюють (або забезпечують) підготовку
(підвищення кваліфікації) кваліфікованих робітників)

1. **Професія:** 7132 Лицювальник-плиточник

(код, назва професії)

2. **Кваліфікація:** лицювальник-плиточник 2-го розряду

(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

3. Кваліфікаційні вимоги

Повинен знати: види основних матеріалів, що застосовуються для облицювання плиткою; правила приготування розчину вручну; найменування і призначення ручного інструменту, електроінструменту, пристосувань та інвентарю; способи підготовки поверхонь під облицювання традиційними методами і з використанням сучасних технологій; способи і правила укладання рядових плиток; правила і норми з охорони праці під час виконання робіт.

Повинен уміти: виконувати найпростіші роботи під час лицювання керамічними, скляними, азбестоцементними та іншими плитками; підбирати необхідні інструменти, прилади, матеріали; сортувати плитку за розміром, кольором та гатунком; приготувати розчини та розчинні суміші; підготувати різні види поверхонь, які підлягають облицюванню.

4. Загальнопрофесійні вимоги

Повинен:

- а) раціонально та ефективно організовувати працю на робочому місці;
- б) додержуватись норм технологічного процесу;
- в) не допускати браку в роботі;
- г) знати й виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці й навколишнього середовища, дотримуватися норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт;
- д) використовувати в разі необхідності засоби попередження й усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо);
- е) знати інформаційні технології в обсязі, що є необхідним для виконання професійних обов'язків;
- ж) володіти обсягом знань з правових питань галузі, основ ведення підприємницької діяльності, державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності та трудового законодавства в межах професійної діяльності.

5. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, кваліфікації осіб

5.1. При продовженні професійно-технічної освіти

Базова або повна загальна середня освіта.

5.2. Після закінчення навчання

Базова або повна загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень - «кваліфікований робітник» за професією Лицювальник-плиточник 2-го розряду; без вимог до стажу роботи.

6. Сфера професійного використання випускника

Будівництво. Покриття підлоги й облицювання стін (Секція F, клас 43.33).

7. Специфічні вимоги

7.1. Вік: прийняття на роботу здійснюється після закінчення строку навчання відповідно до законодавства.

7.2. Стать: чоловіча, жіноча (обмеження отримання професії по статевій приналежності визначається переліком важких робіт і робіт із шкідливими та небезпечними умовами праці, на яких забороняється використання праці жінок, затверджених наказом МОЗ України №256 від 29.12.1993).

7.3. Медичні обмеження відповідно до законодавства.

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
підготовки кваліфікованих робітників

Професія: 7132 Лицювальник-плиточник

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 2-го розряду

Загальний фонд навчального часу — 395 годин

№ з/п	Навчальні предмети	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Загальнопрофесійна підготовка	44	4
1.1	Основи правових знань	8	
1.2	Основи галузевої економіки і підприємництва	8	
1.3	Інформаційні технології	10	4
1.4	Правила дорожнього руху	8	
1.5	Резерв часу	10	
2.	Професійно-теоретична підготовка	99	11
2.1	Технологія лицювальних та плиткових робіт	27	1
2.2	Охорона праці	30	
2.3	Матеріалознавство	18	3
2.4	Будівельне креслення	12	5
2.5	Основи електротехніки	12	2
3.	Професійно-практична підготовка	225	
3.1	Виробниче навчання в майстернях	48	
3.2	Виробниче навчання на виробництві	72	
3.3	Виробнича практика	105	
4.	Консультації	20	
5.	Державна кваліфікаційна атестація (або проміжна (поетапна) кваліфікаційна атестація при продовженні навчання)	7	
6.	Загальний обсяг навчального часу (без п. 4)	375	15

**Перелік кабінетів, лабораторій, майстерень
для підготовки кваліфікованих робітників
за професією 7132 Лицювальник-плиточник 2-го розряду**

1. Кабінети:

- основ правових знань;
- основ галузевої економіки і підприємництва;
- інформаційних технологій;
- правил дорожнього руху;
- основ електротехніки;
- технології лицювальних та плиткових робіт, матеріалознавства;
- охорони праці;
- будівельного креслення.

2. Майстерня: лицювальників-плиточників.

Примітка: для підприємств, організацій, установ, що здійснюють індивідуальне професійне навчання кваліфікованих робітників навчальний процес може здійснюватись при наявності обладнаного навчального робочого місця.

- предмет «Інформаційні технології» для індивідуального навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації робітників вивчається за погодженням підприємств – замовників кадрів.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Основи правових знань»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Право – соціальна цінність, складова частина загальнолюдської культури. Поняття та ознаки правової держави	2	
2.	Конституційні основи України	6	
<i>Усього годин:</i>		8	

Тема 1. Право – соціальна цінність, складова частина загальнолюдської культури. Поняття та ознаки правової держави

Право у житті кожного з нас. Право – цінність – одна з засад державного і суспільного життя. Принципи права – його провідні основоположні ідеї. Поняття правосвідомості як регулятора правомірної поведінки, чинника зміцнення правопорядку і законності.

Загальна характеристика держави. Засади правової держави: повне народовладдя; верховенство права; політичний, економічний та ідеологічний плюралізм; розподіл державної влади на законодавчу, виконавчу і судову; забезпечення прав людини. Значення правосвідомості та правової культури у побудові правової держави.

Тема 2. Конституційні основи України

Визначення державного (конституційного) права. Поняття Конституції як Основного Закону держави. Загальні засади Основного Закону України. Україна – суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава. Державні символи України.

Громадянин і держава. Поняття громадянства в Україні. Правове становище громадян України, їхня рівноправність. Права осіб, які належать до національних меншин, – невід’ємна частина загальноновизнаних прав людини. Гарантування громадянам України права на національно-культурні надбання та мову.

Основні особисті, соціально-економічні, культурні та політичні права і свободи громадян України.

Єдність прав і обов’язків громадян. Вільність і рівність усіх людей у своїй гідності та правах. Невідчужуваність і невід’ємність прав і свобод людини.

Вибори, референдум в Україні. Здійснення волевиявлення народу через вибори, референдум та інші форми безпосередньої демократії в Україні. Основні засади виборів народних депутатів України. Поняття про референдум, його види. Проголошення та призначення Всеукраїнського референдуму.

Верховна Рада України (парламент). Верховна Рада – представницький орган державної влади в Україні. Її склад, структура, повноваження і порядок роботи. Народний депутат України – повноважний представник народу України у Верховній Раді України та відповідальний перед ним.

Президент України. Президент України – глава держави. Обрання Президента України та його повноваження. Припинення повноважень Президента України.

Кабінет Міністрів України та інші органи виконавчої влади. Кабінет Міністрів України – вищий орган у системі органів виконавчої влади. Відносини між виконавчою владою – Кабінетом Міністрів України і Президентом та Верховною Радою України. Місцеві державні адміністрації – складові системи органів державної виконавчої влади.

Прокуратура.

Правосуддя. Здійснення правосуддя в Україні винятково судами. Система судів в Україні. Основні засади судочинства. Статус суддів, їх незалежність та недоторканість. Вища рада юстиції. Конституційний Суд України – єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні. Склад Конституційного Суду України. Порядок призначення та строк повноважень його суддів. Повноваження Конституційного Суду України.

Територіальний устрій України. Місцеве самоврядування. Поняття місцевого самоврядування в Україні, його система та повноваження.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета **«Основи галузевої економіки і підприємництва»**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Економіка та її роль у суспільному житті	1	
2.	Виробництво і споживання	1	
3.	Форми суспільного господарювання	2	
4.	Структура та механізм функціонування ринкової економіки	2	
5.	Економічні відносини власності	2	
Усього годин:		8	

Тема 1. Економіка та її роль у суспільному житті

Предмет економічної науки.

Сучасна економічна наука та її роль у розвитку ринкової економіки.

Предмет економічної теорії.

Економічна теорія та її значення у пізнанні соціально-економічних процесів.

Предмет економічної теорії: її сфера, об'єкти, суб'єкти, предмет дослідження.

Система економічних відносин. Методологічні засади і функції економічної теорії.

Складові економічної теорії.

Тема 2. Виробництво і споживання

Виробництво та його фактори. Структура виробництва. Економічний зміст виробництва. Структурні елементи виробництва.

Продуктивні сили та виробничі відносини. Фактори виробництва: земля, праця, капітал, здатність до підприємницької діяльності.

Обмеженість виробничих ресурсів і проблема вибору. Закономірності економічної поведінки виробника.

Зміст потреб та їх класифікація. Причини безмежності потреб. Структура споживчих благ.

Закономірності економічної поведінки споживача. Споживацькі оцінки корисності. Закон спадної граничної корисності. Закон спадної дохідності.

Тема 3. Форми суспільного господарювання

Товарне виробництво як першооснова ринкової економіки. Умови виникнення товарного виробництва. Його основні характеристики. Товар як основна ланка товарного виробництва. Товар і його властивості, вартість товару. Властивості будівельних товарів, їх вартість.

Гроші. Виникнення і сутність грошей. Їх функції. Розвиток грошової системи в Україні.

Інфляція та її сутність, види, причини та наслідки.

Економічні закони товарного господарства.

Тема 4. Структура та механізм функціонування ринкової економіки

Ринок як форма існування товарного господарювання. Сутність ринку і його роль, основні види ринку. Об'єкти і суб'єкти ринку. Умови і принципи функціонування ринку.

Конкуренція - рушійна сила економічного прогресу.

Конкуренція та її види.

Попит, пропозиція, ринкова ціна. Визначення попиту, пропозиції ціни. Чинники попиту та пропозиції. Економічна роль держави в умовах ринку. Механізм господарювання в умовах ринкової економіки, її внутрішня структура та основні елементи. Ринкова інфраструктура та її функції. Визначення ринкової інфраструктури. Соціальні наслідки конкуренції. Конкуренція і монополія. Антимонопольні дії держави. Взаємозв'язок між конкуренцією і монополією.

Контроль над попитом на державне будівництво.

Тема 5. Економічні відносини власності

Власність та її економічний зміст. Поняття відносин власності. Типи, форми і види власності в будівельній галузі. Суб'єкти власності у будівельній господарювання. Тенденції розвитку відносин власності в Україні. Роздержавлення та приватизація будівельних підприємств.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Інформаційні технології»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Інформація та інформаційні технології	2	
2.	Програмні засоби ПК. Комп'ютерні технології	8	4
Усього годин:		10	4

Тема 1. Інформація та інформаційні технології

Зміст інформаційних технологій як складової частини інформатики. Визначення і задачі інформаційних технологій, становлення інформаційної технології, автоматизація інформаційного процесу – інформатизація.

Поняття про інформацію. Види інформації, одиниці інформації, властивості інформації. Суспільство і інформація. Перетворення інформації в ресурс.

Тема 2. Програмне забезпечення ПК. Комп'ютерні технології

Програми створення текстових і графічних документів. Стили оформлення та подання інформації. Розробка фірмового стилю.

Табличний процесор: призначення та можливості. Робота в табличному процесорі. Введення чисел, сортування та фільтрування даних, формули та розрахунки.

Мультимедійні технології.

Види і типи презентацій. Загальні відомості про засоби створення презентацій. PowerPoint.

Практичні роботи:

1. Програми для створення текстових документів: MS Word. Візуальний стиль оформлення та подання інформації.
2. Програми для створення графічних документів.–Розробка фірмового стилю.
3. Опрацювання даних в електронних таблицях: «Розрахунок площі, яку необхідно облицювати плиткою».
4. Створення презентацій. Тема: «Моя майбутня професія — лицювальник-плиточник.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Правила дорожнього руху»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Загальні положення, терміни та визначення	1	
2.	Обов'язки та права пішоходів і пасажирів	1	
3.	Вимоги до водіїв мопедів, велосипедів, осіб, які керують гужовим транспортом, і погоничів тварин	1	
4.	Регулювання дорожнього руху	1	
5.	Рух транспорту й безпека пішоходів і пасажирів	1	
6.	Особливі умови руху	1	
7.	Надання першої медичної допомоги під час дорожньо-транспортних пригод	1	
8.	Відповідальність за порушення правил дорожнього руху	1	
Усього годин:		8	

Тема 1. Загальні положення, терміни та визначення

Загальні положення, терміни та визначення Закону України «Про дорожній рух». Правила дорожнього руху як правова основа дорожнього руху, що має створювати безпечні умови для всіх його учасників.

Закон України «Про дорожній рух», про порядок вивчення різними групами населення Правил дорожнього руху.

Аналіз дорожньо-транспортних пригод у населеному пункті, області та причини їх виникнення.

Загальна структура й основні вимоги Правил дорожнього руху.

Порядок введення обмежень у дорожньому русі, відповідність обмежень, інструкцій та інших нормативних актів вимогам Правил дорожнього руху.

Терміни та визначення, що містять Правила дорожнього руху.

Тема 2. Обов'язки та права пішоходів і пасажирів

Порядок руху пішоходів у населених пунктах.

Особливості руху пішоходів, які переносять громіздкі предмети, осіб, які пересуваються в інвалідних колясках без двигуна, керують велосипедом, мопедом та мотоциклом, тягнуть санки, візок тощо.

Порядок руху пішоходів за межами населених пунктів. Рух пішоходів у темну пору доби та в умовах недостатньої видимості. Груповий рух людей дорогою. Пішохідний перехід. Порядок переходу проїжджої частини дороги.

Дії пішоходів при наближенні транспортного засобу з увімкненим проблісковим маячком і спеціальним звуковим сигналом.

Дії пішоходів, які причетні до дорожньо-транспортної пригоди.

Поведінка пасажирів на зупинках маршрутного транспорту.

Правила посадки і висадки.

Правила і обов'язки пасажирів при користуванні транспортними засобами.

Дії пасажирів при дорожньо-транспортній пригоді.

Тема 3. Вимоги до водіїв мопедів, велосипедів, осіб, які керують гужовим транспортом, і погоничів тварин

Віковий ценз і вимоги до велосипедистів і водіїв мопедів, гужового транспорту і погоничів тварин. Технологічний стан і обладнання транспортних засобів.

Розміщення транспортних засобів на проїжджій частині дороги.

Правила користування велосипедною доріжкою. Випадки, коли рух зазначених транспортних засобів і прогін тварин забороняється.

Небезпечні наслідки порушення вимог руху велосипедами, мопедами, гужовим транспортом і прогоном тварин.

Тема 4. Регулювання дорожнього руху

Дорожні знаки та їх значення в загальній системі організації дорожнього руху, їх класифікація.

Дорожня розмітка та її значення в загальній системі організації дорожнього руху, класифікація розмітки.

Дорожнє обладнання як допоміжний засіб забезпечення регулювання дорожнього руху на небезпечних ділянках трас.

Типи світлофорів. Значення сигналів світлофора. Світлофори, що регулюють рух пішоходів.

Значення сигналів регулювальника. Руки, що витягнуті в сторони, опущені; права рука зігнута перед грудьми; права рука витягнута вперед; рука, піднята вгору; інші сигнали регулювальника.

Перевага сигналів регулювальника над сигналами світлофора, дорожніми знаками і розміткою.

Тема 5. Рух транспорту й безпека пішоходів і пасажирів

Правосторонній рух транспорту і безпека пішоходів. Рух у декілька рядів.

Взаємна увага – умова безпеки руху.

Види і призначення попереджувальних сигналів. Правила подачі світлових сигналів або рукою. Небезпечні наслідки порушення правил подавання попереджувальних сигналів.

Швидкість руху, дистанція та інтервал.

Поняття про шлях гальмування. Фактори, що впливають на величину шляху гальмування.

Види перехресть. Порядок руху на перехрестях. Зупинка і стоянка.

Тема 6. Особливі умови руху

Перевезення пасажирів при буксируванні транспортних засобів.

Навчальна їзда. Умови, за яких дозволяється навчальна їзда.

Початкове навчання керування транспортними засобами. Навчальна їзда на дорогах.

Рух у житловій зоні. Переваги пішоходів при русі в житловій зоні.

Автомагістралі й автобани, їх основні ознаки.

Рух автомагістралями й автобанами.

Основні ознаки гірських доріг і крутих спусків. Вимоги правил руху на гірських дорогах і крутих спусках.

Тема 7. Надання першої медичної допомоги під час дорожньо-транспортних пригод

Визначення і термінове припинення дії фактора травмування, звільнення потерпілого із пошкодженого транспортного засобу. Надання першої медичної допомоги. Правила і способи перенесення потерпілого. Правила і способи транспортування потерпілого різними видами транспорту.

Тема 8. Відповідальність за порушення Правил дорожнього руху

Соціально-економічні та правові наслідки дорожньо-транспортних пригод і порушення правил дорожнього руху. Поняття і види адміністративних порушень. Кримінальна відповідальність. Відповідальність за нанесення матеріальної та природоекологічної шкоди.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Технологія лицювальних та плиткових робіт»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Значення облицювальних робіт в будівництві	1	
2.	Основні відомості про частини і конструкції будівель	4	
3.	Загальні відомості про лицювальні та плиткові роботи	2	
4.	Технологія сортування плиток	2	1
5.	Технологія підготовки вертикальної поверхні під лицювання традиційними методами та з використанням сучасних технологій	6	
6.	Технологія підготовки основи під настилення підлоги традиційними методами та з використанням сучасних технологій	5	
7.	Технологія приготування розчинів, сухих сумішей	5	
8.	Способи і правила укладання рядових плиток	2	
Усього годин:		27	1

Тема 1. Значення облицювальних робіт в будівництві

Значення професії лицювальника-плиточника, перспективи її розвитку. Роль професійної майстерності робочого в забезпеченні високої якості робіт, що виконуються. Підвищення продуктивності праці і якості робіт – головні завдання будівельників.

Ознайомлення учнів з програмою навчання з технології лицювальних та плиткових робіт. Кваліфікаційна характеристика лицювальника-плиточника 2-го розряду.

Тема 2. Основні відомості про частини і конструкції будівель

Загальні відомості про будівлі і споруди. Класифікація будівель і споруд за призначенням, поверховістю, капітальністю, матеріалами і конструкціями несучих елементів, ступенем вогнетривкості і довговічності.

Вимоги до будівель і споруд: архітектурні, будівельні, санітарно-технічні, протипожежні, економічні.

Елементи будівель. Фундаменти, каркаси, дахи; їх види і призначення. Стіни, вимоги до них. Класифікація стін. Типи перегородок, їх конструкції. Призначення перекриттів, вимоги до них. Класифікація перекриттів, елементи перекриттів.

Конструкції спеціального призначення: сходові марші і майданчики, балкони, лоджії, еркери, парапети, карнизи, перемички, цоколі, ніші тощо.

Типи підлог цивільних і промислових будівель. Загальні вимоги до підлог. Класифікація підлог за матеріалом покриття.

Тема 3. Загальні відомості про лицювальні та плиткові роботи

Призначення плиткових облицювань. Поняття про плиткові та лицювальні роботи. Види плиткових робіт. Зв'язок плиткових робіт з іншими видами будівельних робіт. Види і характеристика приміщень, що належать до лицювання плиткою.

Вимоги до поверхонь дерев'яних, цегляних, бетонних та інших стін і перегородок, що облицюються.

Інструмент для перевірки поверхні, що облицюється.

Призначення і види плиткової підлоги в приміщеннях.

Переваги і недоліки плиткової підлоги. Вимоги до основи для настилання підлоги.

Тема 4. Технологія сортування плиток

Сортування плиток за розміром, кольором та гатунком. Прилади для сортування плиток.

Практична робота:

1. Сортування плиток за розміром.

Тема 5. Технологія підготовки вертикальних поверхонь під лицювання традиційними методами та з використанням сучасних технологій

Зміст, послідовність і правила виконання робіт з підготовки кам'яних, цегляних, бетонних поверхонь до лицювання плитами.

Організація робочого місця. Охорона праці при підготовчих роботах по облицюванню різних поверхонь плитками.

Інструменти і пристосування для підготовки поверхонь. Характеристика поверхонь, які підлягають облицюванню. Види, зміст і послідовність виконання робіт по підготовці поверхонь під лицювання. Способи підготовки бетонних, цегляних та оштукатурених поверхонь. Очищення поверхні від жирових плям, від напливів розчину. Нерівності поверхні та тріщини, причини їх виникнення та усунення. Усунення проблемних шарів. Нанесення насічок на гладкі залізобетонні поверхні. Грунтування поверхні при підготовці до лицювання. Оцінка якості поверхні основи: перевірка міцності, рівності, вертикальності, горизонтальності поверхні.

Тема 6. Технологія підготовки основи під настилання підлоги традиційними методами та з використанням сучасних технологій

Підготовка основи під настилання підлоги.

Очистка поверхні від сміття, змочування, усунення напливів, перевірка правильності геометричної форми підлоги (прості операції без встановлення маяків). Усунення з поверхні підлоги жирових плям розчином соляної кислоти.

Грунтування основи під настилання підлоги.

Контроль якості виконання підготовчих робіт. Організація робочого місця і охорона праці при виконанні робіт.

Тема 7. Технологія приготування розчинів, сухих сумішей

Види розчинів, які використовують для лицювання поверхонь і настилання підлоги. Склади розчинів. Інструменти та інвентар для приготування розчинів. Правила приготування розчинів вручну. Приготування клейових сумішей. Визначення кількості води. Час використання розчинної суміші. Організація робочого місця і вимоги охорони праці при приготування розчинів і клейових сумішей.

Тема 8. Способи і правила укладання рядових однотонних плиток

Види і послідовність виконання робіт при лицюванні вертикальних поверхонь та настиланні підлоги. Правила укладання, розстилання і розрівнювання розчину на поверхні. Найпростіші способи встановлення плиток на вертикальну поверхню. Способи і правила укладання рядових однотонних плиток на основу при настиланні підлоги. Регулювання розмірів швів.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Охорона праці»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Правові та організаційні основи охорони праці	4	
2.	Основи безпеки праці в галузі. Загальні відомості про потенціал небезпек. Психологія безпеки праці. Організація роботи з охорони праці	8	
3.	Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист	4	
4.	Основи електробезпеки	4	
5.	Основи гігієни праці та виробничої санітарії. Медичні огляди	4	
6.	Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках	6	
Усього годин:		30	

Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці

Зміст поняття «охорона праці», соціально-економічне значення охорони праці. Мета і завдання предмета «Охорона праці», обсяг, зміст і порядок його вивчення. Додаткові вимоги щодо вивчення предмета при підготовці робітників для виконання робіт з підвищеною небезпекою.

Основні законодавчі акти з охорони праці: Конституція України, Закон України «Про охорону праці», Кодекс законів про працю України, Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», Основи законодавства України про охорону здоров'я, Закон України «Про пожежну безпеку», Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», Закон України «Про колективні договори і угоди».

Основні нормативно-правові акти з охорони праці. Право громадян на охорону праці при укладанні трудового договору. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Тривалість робочого дня працівників. Колективний договір, його укладання і виконання. Права працівників на охорону праці під час роботи на підприємстві, на пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Охорона праці жінок і неповнолітніх. Відповідальність за порушення законодавства про працю, охорону праці, нормативно-правових актів з охорони праці.

Державне управління охороною праці. Соціальна політика щодо атестації робочих місць за умовами праці на відповідність вимогам нормативно–правових актів з охорони праці.

Державний нагляд за охороною праці. Органи державного нагляду за охороною праці. Громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці, повноваження і права профспілок та уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці.

Навчання з питань охорони праці. Типове положення про порядок навчання і перевірку знань з питань охорони праці, яке встановлює порядок і види інструктажів з охорони праці, форми перевірки знань працівників і посадових осіб.

Основні завдання системи стандартів безпеки праці: зниження і усунення небезпечних та шкідливих виробничих факторів, створення ефективних засобів захисту працівників. Порядок забезпечення працівників засобами індивідуального та колективного захисту.

Поняття про виробничий травматизм і профзахворювання. Нещасні випадки, пов'язані з працею на виробництві і побутові. Безпека праці і здоровий спосіб життя. Алкоголізм і безпека праці. Професійні захворювання і професійні отруєння. Основні причини травматизму і професійних захворювань на виробництві. Основні заходи запобігання травматизму та захворювання на виробництві: організаційні, технічні, санітарно-виробничі, методико-профілактичні. Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Соціальна і медична реабілітація працівників. Розслідування та облік нещасних випадків на виробництві, професійних захворювань і професійних отруень.

Тема 2. Основи безпеки праці у галузі. Загальні відомості про потенціал небезпек. Психологія безпеки праці. Організація роботи з охорони праці

Загальні питання безпеки праці. Перелік робіт з підвищеною небезпекою, для проведення яких потрібне спеціальне навчання і щорічна перевірка знань з охорони праці.

Загальні відомості про потенціал небезпек. Основні небезпеки під час проведення робіт за професіями в галузі.

Роботи з підвищеною небезпекою при виконанні художніх виробів з металу. Створення безпечних умов праці при виготовленні художніх виробів з металу. Захист від дії хімічних чинників. Зони безпеки та їх огороження. Світлова і звукова сигналізація. Попереджувальні надписи, сигнальні фарбування. Знаки безпеки.

Засоби колективного та індивідуального захисту від небезпечних і шкідливих виробничих факторів: спецодяг, спецвзуття та інші засоби індивідуального захисту при проведенні різних видів робіт (слюсарних, паянні, хімічній обробці, патинуванні). Захист від шуму, пилу, газу, вібрацій, несприятливих метеорологічних умов. Мікроклімат виробничих приміщень.

Прилади контролю безпечних умов праці на робочому місці виробника художніх виробів з металу, порядок їх використання. Правила догляду за устаткуванням й інструментами, їх безпечна експлуатація.

Правила та заходи щодо попередження нещасних випадків і аварій, які характерні для професії виробника художніх виробів з металу: ураження електричним струмом, травматизм очей, опіки, ураження дихальних шляхів, механічні пошкодження, порізи. Вимоги безпеки у навчальних, навчально – виробничих приміщеннях навчальних закладів.

Фізіологічна та психологічна основа трудового процесу (безумовні та умовні рефлекси, їх вплив на безпеку праці).

Психологія безпеки праці. Пристосування людини до навколишніх умов в процесі праці (почуття, стримання, увага, пам'ять, уява, емоції) та їх вплив на безпеку праці.

Психофізичні фактори умов праці (промислова естетика, ритм і темп роботи, виробнича гімнастика, кімнати психологічного розвантаження) та їх вплив на безпеку праці.

Вимоги нормативно-правових актів про охорону праці щодо безпеки виробничих процесів, обладнання будівель і споруд.

Перелік робіт з підвищеною небезпекою та робіт, для яких є потреба в професійному доборі; організація безпеки праці на таких роботах згідно з нормами та правилами.

Особливості безпеки праці виробника художніх виробів з металу. Можливі наслідки недотримання правил безпеки праці при виконанні робіт.

Приклади контролю безпечних умов праці. Світлова та звукова сигналізація. Запобіжні написи, сигнальне пофарбування. Знаки безпеки.

Організація роботи з охорони праці. Організація ведення робіт з підвищеною небезпекою або таких, де є потреба у професійному доборі.

Запобігання виникненню аварій техногенного характеру. План евакуації з приміщень у разі аварії.

Тема 3. Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист

Характерні причини виникнення пожеж: порушення правил використання відкритого вогню і електричної енергії, використання непідготовленої техніки в пожежонебезпечних місцях: порушення правил використання опалювальних систем, електронагрівальних приладів, відсутність захисту від блискавки, дитячі пустощі. Пожежонебезпечні властивості речовин.

Організаційні та технічні протипожежні заходи. Пожежна сигналізація.

Горіння речовин і способи його припинення. Умови горіння. Спалах, запалення, самоzapалення, горіння, тління. Легкозаймисті й горючі рідини. Займисті, важкозаймисті і незаймисті речовини, матеріали та конструкції. Поняття вогнестійкості.

Вогнегасильні речовини та матеріали: рідина, піна, вуглекислота, пісок, покривала, їх вогнегасильні властивості. Пожежна техніка для захисту об'єктів: пожежні машини, автомобілі та мотопомпи, установки для пожежогасіння, вогнегасники, ручний пожежний інструмент, їх призначення, будова, використання на пожежі. Особливості гасіння пожежі на об'єктах галузі.

Організація пожежної охорони в галузі.

Стан та динаміка аварійності в світовій індустрії. Аналіз характерних значних промислових аварій, пов'язаних з викидами, вибухами та пожежами хімічних речовин. Загальні закономірності залежності масштабів руйнувань і тяжкості наслідків аварій від кількості, фізико-хімічних властивостей і параметрів паливних речовин, що використовуються у технологічній системі.

Теоретичні основи механізму горіння та вибуху. Особливості горіння та вибуху в апаратурі, виробничому приміщенні, неорганізованих газових викидів в незамкнутому просторі. Механізм горіння аерозолів.

Параметри і властивості, що характеризують вибухонебезпеку середовища.

Основні характеристики вибухонебезпеки; показники рівня руйнування промислових аварій.

Вимоги щодо професійного відбору та навчання персоналу для виробництв підвищеної вибухонебезпеки.

Загальні відомості про великі виробничі аварії, їх типи, причини та наслідки. Вплив техногенних чинників на екологічну безпеку та безпеку життя і здоров'я людей. Приклади великих техногенних аварій і катастроф та їх наслідки.

Тема 4. Основи електробезпеки

Електрика промислова, статична і атмосферна.

Особливості ураження електричним струмом. Вплив електричного струму на організм людини. Фактори, які впливають на ступінь ураження людини електрикою: величина напруги, частота струму, шлях і тривалість дії, фізичний стан людини, вологість повітря. Безпечні методи звільнення потерпілого від дії електричного струму.

Загальні відомості про 4-провідну електричну мережу живлення. Фазова та лінійна напруга. Електричний потенціал Землі. Електрична напруга доторкання.

Класифікація виробничих приміщень відносно безпеки ураження працюючих електричним струмом.

Допуск до роботи з електрикою і електрифікованими машинами. Колективні та індивідуальні засоби захисту в електроустановках. Попереджувальні надписи, плакати та пристрої, ізолюючі прилади. Занулення та захисне заземлення, їх призначення. Робота з переносними електросвітільниками.

Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів.

Правила роботи на електронно-обчислювальних машинах і персональних комп'ютерах.

Захист від статичної електрики. Захист будівель та споруд від блискавки.

Правила поведінки під час грози.

Тема 5. Основи гігієни праці та виробничої санітарії. Медичні огляди

Поняття про гігієну праці як систему організаційних, гігієнічних та санітарно-технічних заходів. Шкідливі виробничі фактори (шум, вібрація, іонізуючі випромінювання тощо), основні шкідливі речовини, їх вплив на організм людини. Дії вірусів, інфекцій, що передаються через кров, біологічні рідини і спричиняють порушення нормальної життєдіяльності людини, викликають гострі та хронічні захворювання.

Лікувально-профілактичне харчування.

Фізіологія праці. Чергування праці і відпочинку. Виробнича гімнастика. Додержання норм піднімання і переміщення важких речей неповнолітніми і жінками.

Основні гігієнічні особливості праці за даною професією.

Вимоги до опалення, вентиляції та кондиціонування повітря виробничих, навчальних та побутових приміщень. Правила експлуатації систем опалення та вентиляції.

Види освітлення. Природне освітлення. Штучне освітлення: робоче та аварійне. Правила експлуатації освітлення.

Санітарно-побутове забезпечення працівників.

Щорічні медичні огляди працюючих неповнолітніх, осіб віком до 21 року.

Тема 6. Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках

Основи анатомії людини.

Послідовність, принципи й засоби надання першої допомоги.

Основні принципи надання першої допомоги: правильність, доцільність дії, швидкість, рішучість, спокій. Запобіжні заходи щодо інфікування СНІДом під час надання першої допомоги при пораненнях, припиненні кровотечі з ран, носа, вуха тощо.

Засоби надання першої допомоги. Медична аптечка, її склад, призначення, правила користування.

Способи реанімації. Штучне дихання способом «з рота в рот» чи «з носа в ніс». Положення потерпілого і дії особи, яка надає допомогу. Непрямий масаж серця. Порядок одночасного виконання масажу серця та штучного дихання.

Види електротравм. Правила надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

Перша допомога при ударах, вивихах, переломах, розтягненні зв'язок.

Припинення кровотечі з рани, носа, вуха, легень, стравоходу тощо. Перша допомога при пораненнях. Правила накладання пов'язок, їх типи.

Надання першої допомоги при знепритомненні (втраті свідомості), шоці, тепловому та сонячному ударі, обмороженні.

Опіки, їх класифікація. Перша допомога при хімічних і термічних опіках, опіку очей.

Перша допомога при запорошуванні очей. Способи промивання очей.

Ознаки отруєння і перша допомога потерпілому. Способи надання допомоги при отруєнні чадним газом, алкоголем, ніотином.

Транспортування потерпілого. Підготовка потерпілого до транспортування. Вимоги до транспортних засобів.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Матеріалознавство»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Класифікація й вимоги до будівельних матеріалів	2	
2.	Матеріали для підготовки поверхонь під лицювання	1	
3.	Облицювальні матеріали	4	1
4.	Мінеральні в'язучі матеріали й добавки	5	1
5.	Заповнювачі для розчинних сумішей. Наповнювачі для мастик	2	1
6.	Будівельні розчинні суміші, мастики	4	
Усього годин:		18	3

Тема 1. Класифікація й вимоги до будівельних матеріалів

Значення будівельних матеріалів для будівництва. Види будівельних матеріалів за призначенням, походженням, способом виготовлення.

Загальні відомості про основні властивості будівельних матеріалів і виробів: хімічні, фізичні, механічні. Вплив на основні властивості будівельних матеріалів, умов утворення їх у природі, особливостей технології їх виготовлення й обробки, структури, хімічного та фазового складу.

Основні вимоги до матеріалів, експлуатаційні чинники (дощ, сніг, вітер, сонце тощо).

Тема 2. Матеріали для підготовки поверхонь під лицювання

Матеріали, що застосовуються при шліфуванні поверхонь: пемза, абразивний папір, шліфувальні круги та інше, їх застосування.

Тема 3. Облицювальні матеріали

Класифікація облицювальної плитки: за складом і способом отримання, область застосування. Облицювальні керамічні плитки і фасонні деталі до них. Характеристика облицювальних плиток, їх властивості. Гатунки, різновидності та область застосування.

Технічні умови на плитки, допустимі відхилення в розмірах.

Лабораторна робота:

1. Визначення розмірів і якості плиток за допомогою вимірювальних приладів та інструментів.

Тема 4. Мінеральні в'язучі речовини та добавки до них

Основні поняття, класифікація мінеральних в'язучих речовин. Повітряні та гідравлічні в'язучі речовини.

Цементи. Види цементів, які застосовуються в будівництві, їх класифікація. Портландцемент і його різновиди. Виробництво портландцементу, його склад.

Ступінь подрібнення. Основи теорії тужавлення портландцементу. Термін тужавлення. Поняття про марку цементу, його усадка при твердінні. Упакування, маркірування і зберігання цементу.

Особливості властивостей. Термін тужавлення і твердіння. Розширюючі безусадкові цементы. Застосування. Кислотостійкий цемент. Його склад, особливості твердіння та застосування в облицювальних роботах.

Лабораторна робота:

1. Визначення виду в'язучого за зовнішніми ознаками.

Тема 5. Заповнювачі для розчинних сумішей. Наповнювачі для мастик

Роль заповнювачів у розчинах та бетонах і наповнювачів у мастиках, їх класифікація. Дрібні заповнювачі (пісок), його класифікація.

Природні піски, їх мінеральний склад, види. Гранулометричний склад і модуль крупності. Шкідливі домішки в піску. Технічні умови на пісок, його застосування в облицювальних роботах.

Штучні піски. Шлаковий, керамзитовий, перлітовий та інші піски: особливості їх властивостей та застосування.

Наповнювачі для мастик і полімерних розчинів.

Лабораторна робота:

1. Визначення зернового складу піску.

Тема 6. Будівельні розчинові суміші, мастики

Поняття про розчини, їх класифікація.

Властивості розчинних сумішей: консистенція, легкоукладальність, водоутримувальна здатність, рухомість. Властивості затверділого розчину: міцність, морозостійкість, зчеплювальна здатність, усадка. Розчини для влаштування цементно-пісочної стяжки. Склад розчину, дозування складових. Сухі суміші. Склад і види мастик.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета **«Будівельне креслення»**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
Розділ I. Основні відомості про графічне оформлення креслення			
1.	Креслення та його роль в будівництві	1	
2.	Лінії креслення і виконання написів на кресленнях	2	1
3.	Геометричні побудови на площині	2	1
Усього годин:		5	2
Розділ II. Основи технічного креслення			
1.	Креслення в прямокутних та аксонометричних проєкціях	2	1
2.	Зображення. Види. Розрізи. Перерізи	2	1
Усього годин:		4	2
Розділ III. Будівельне креслення			
1.	Загальні відомості та особливості будівельних креслень	1	
2.	Масштаби будівельних креслень. Маркування конструкцій	2	1
Усього годин:		3	1
Разом годин:		12	5

РОЗДІЛ I. ОСНОВНІ ВІДОМОСТІ З ГРАФІЧНОГО ОФОРМЛЕННЯ КРЕСЛЕНЬ

Тема 1. Креслення та його роль в будівництві

Зміст курсу і його завдання. Креслення та його роль в будівництві. Значення графічної підготовки для кваліфікованого робітника.

Уміння читати та виконувати креслення - необхідна умова кваліфікованого грамотного робітника.

Загальне ознайомлення з розділами програми і методами їх вивчення.

Інструменти, приладдя, пристрої та матеріали для креслення; їх будова і застосування.

Вимоги стандартів до оформлення креслень. Формати і основний напис.

Рамка креслення. Написи на кресленнях. Основний напис, його форма, розміри, правила заповнення. Масштаби: визначення, призначення та позначення на кресленнях.

Тема 2. Лінії креслення і виконання написів на кресленнях

Лінії креслення, їх назва; співвідношення товщини, основне призначення. Шрифти креслярські. Виконання написів на будівельних кресленнях.

Основні правила нанесення розмірів. Загальні вимоги. Розмірні і виносні лінії. Розмірні числа. Умовні позначення та написи.

Практична робота:

1. Накреслити лінії креслення на форматі А4.

Тема 3. Геометричні побудови на площині

Види і призначення геометричних побудов на площині.

Види розмірних позначень і правила нанесення лінійних та кутових розмірів на кресленнях. Нанесення розмірів діаметрів, радіусів, квадратів, довжини дуги кола.

Правила читання розмірних чисел, нанесених на розмірні лінії.

Геометричні побудови: поділ відрізка на дві однакові частини; поділ відрізка на рівні частини, поділ кута; поділ кола, визначення центра і радіуса дуги; поділ кола на рівні частини, поділ кола на 5 і 10 рівних частин. Геометричні побудови та їх значення для лицювальника-плиточника.

Практична робота:

1. Виконати геометричні побудови з нанесенням розмірів.

РОЗДІЛ II. ОСНОВНІ СПОСОБИ ГРАФІЧНОГО ЗОБРАЖЕННЯ ПРЕДМЕТІВ

Тема 1. Креслення в прямокутних та аксонометричних проєкціях

Основні поняття проєкціювання. Прямокутне проєкціювання. Побудова третьої проєкції за двома заданими.

Креслення в аксонометричних проєкціях. Осі аксонометричних проєкцій. Послідовність побудови аксонометричних проєкцій. Технічний рисунок.

Практична робота:

1. Побудова третьої проєкції за двома заданими.

Тема 2. Зображення. Види. Розрізи. Перерізи

Визначення поняття «зображення». Основні, додаткові та місцеві види. Види перерізів та їх застосування. Характеристики та визначення розрізів. Поєднання вигляду з розрізом. Вимоги щодо зображення та позначення розрізів і перерізів. Умовні графічні позначення матеріалів на кресленнях.

Практична робота:

1. Накреслити винесений переріз простої деталі.

РОЗДІЛ III. БУДІВЕЛЬНЕ КРЕСЛЕННЯ

Тема 1. Загальні відомості та особливості будівельних креслень

Зміст і види будівельних креслень. Групи будівельних креслень за призначенням. Призначення і зміст чинних стандартів. Призначення проекту, проектної документації. Назви і маркування будівельних креслень.

Тема 2. Масштаби будівельних креслень. Маркування конструкцій

Масштаби будівельних креслень. Поняття про конструктивний елемент. Поняття про будівельні вироби. Марки елементів конструкцій (виробів). Нумерація конструктивних елементів в проекті.

Практична робота:

1. Нанести маркування на задані елементи конструкцій.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Основи електротехніки»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Значення електротехнічної підготовки для будівельників	1	
2.	Постійний струм і кола постійного струму	4	1
3.	Електромагнетизм	3	
4.	Змінний струм та кола змінного струму	4	1
<i>Усього годин:</i>		12	2

Тема 1. Значення електротехнічної підготовки для будівельників

Коротка характеристика й зміст предмета «Основи електротехніки». Зв'язок цього предмету з іншими предметами (математика, фізика, хімія, технологія лицювальних робіт). Перспективні напрямки використання електроенергії на вдосконаленні будівельних технологій, автоматизації та механізації всіх виробничих процесів. Значення електротехнічної підготовки для будівельників. Розвиток електротехніки в Україні.

Тема 2. Постійний струм і кола постійного струму

Електричне коло. Електричні величини, одиниці вимірювання. Джерела постійного струму, їх використання при виконанні лицювальних робіт.

Опір електричного кола. Закони Ома. Резистори та схеми їх з'єднань.

Теплова дія струму, закон Джоуля-Ленця.

Закони Кірхгофа.

Практична робота:

1. Розрахунок кіл з різними типами з'єднання елементів.

Тема 3. Електромагнетизм

Визначення поняття «магнетизм». Магнітні властивості речовини. Основні характеристики магнітного поля: напруженість магнітного поля, магнітна індукція, магнітний потік, напруженість магнітного поля. Провідник зі струмом у магнітному полі.

Перетворення механічної енергії в електричну. Явище електромагнітної індукції, її практичне застосування. Самоіндукція, індуктивність, взаємоіндукція. Поняття про вихрові струми.

Тема 4. Змінний струм та кола змінного струму

Змінний струм. Графічне зображення змінного струму. Основні характеристики змінного струму.

Повний, активний та реактивний опір. Коло змінного струму з активним та реактивним опором, індуктивність та ємність.

Трифазна система змінного струму. Активна, реактивна і повна потужність в трифазній мережі.

Практична робота:

1. Розрахунок вартості споживаної електроенергії за паспортними даними механізованого інструменту лицювальника-плиточника.

Типова навчальна програма з виробничого навчання

Професія: 7132 Лицювальник-плиточник

(код, назва професії)

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 2-го розряду

(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
I. Виробниче навчання в майстернях		
1.	Роль виробничого навчання у підготовці кваліфікованих робітників	2
2.	Охорона праці, пожежна безпека в навчальних майстернях	4
3.	Екскурсія на будівництво	6
4.	Підготовка плиток під лицювання і настилення підлоги	6
5.	Підготовка поверхні до лицювання та настилення підлоги	12
6.	Приготування розчинів, клейових сумішей та мастик	6
7.	Засвоєння прийомів укладання плитки	12
Усього годин:		48
II. Виробниче навчання на виробництві		
1.	Ознайомлення з підприємством. Інструктаж з охорони праці	6
2.	Підготовка плиток до роботи	6
3.	Підготовка поверхні під лицювання і настилення підлоги	36
4.	Приготування розчинів, клейових сумішей та мастик	12
5.	Засвоєння прийомів укладання плитки	12
Усього годин:		72
III. Виробнича практика		
1.	Ознайомлення з підприємством. Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на підприємстві	7
2.	Самостійне виконання лицювальних та плиткових робіт складністю відповідно до 2-го розряду	98
Кваліфікаційна пробна робота		
Усього годин:		105
Разом годин:		225

I. ВИРОБНИЧЕ НАВЧАННЯ В МАЙСТЕРНЯХ

Тема 1. Роль виробничого навчання у підготовці кваліфікованих робітників

Навчально-виробничі та виховні задачі курсу. Загальні відомості про ПТНЗ; традиції навчального закладу, перелік професій, знайомство з базою. Роль виробничого навчання у підготовці кваліфікованих робітників. Продукція, яку випускають учні даної професії. Кращі роботи, знайомство з традиціями та випускниками навчального закладу. Виробнича діяльність навчальної групи. Роль дотримання трудової та технологічної дисципліни у забезпеченні високої якості робіт. Організація контролю якості робіт учнів. Моральне та матеріальне заохочення кращих учнів.

Знайомство учнів з навчальною майстернею, закріплення за робочими місцями.

Ознайомлення з режимом роботи та правилами внутрішнього розпорядку в навчальних майстернях, організацією робочого місця. Ознайомлення з кваліфікаційною характеристикою.

Тема 2. Охорона праці, пожежна безпека в навчальних майстернях

Вимоги охорони праці в навчальних майстернях і на робочих місцях. Причини травматизму. Види травм. Приклади травмування учнів у майстернях. Шляхи попередження травматизму. Основні правила та інструкції з охорони праці, їх виконання. Основні правила електробезпеки. Відключення від електромережі. Правила використання електроінструментів. Причини пожеж у приміщенні майстерні. Попередження пожеж. Безпечне використання пожежонебезпечних матеріалів. Правила поведінки учнів при пожежі. Порядок виклику пожежної служби. Правила використання засобів пожежогасіння. Засоби гасіння пожеж у навчальній майстерні. Розподіл учнів за робочими місцями. Ознайомлення з організацією робочого місця, дотриманням санітарних норм у майстернях.

Тема 3. Екскурсія на будівництво

Інструктаж з охорони праці. Екскурсія на будівельний майданчик. Навчально-виховна мета екскурсії. Ознайомлення з правилами охорони праці на будівельному майданчику; будівельним об'єктом; розташуванням на ньому будівель, тимчасових споруд, машин, механізмів і матеріалів; організацією і структурою будівництва.

Ознайомлення з робочим місцем лицювальника-плиточника. Взаємозв'язок окремих будівельних робіт.

Ознайомлення з вантажопідйомним устаткуванням. Бесіда з робітниками та інженерно-технічними працівниками. Спостереження за передовими прийомами праці.

Тема 4. Підготовка плиток під лицювання і настилення підлоги

Інструктаж за змістом занять. Ознайомлення з контрольно-вимірювальними інструментами, пристосуваннями. Організація робочого місця. Сортування плиток за кольором, формою, малюнком, гатунком.

Очищення і сортування придатних плиток від розчину в процесі розбирання лицювання. Укладання очищених плиток у штабелі. Прийоми виконання робіт.

Вправи: Калібрування плиток за розмірами. Робоча поза, прийоми захвата плиток рукою при калібруванні і укладанні їх. Укладання плиток в ящики, маркування після сортування і калібрування.

Тема 5. Підготовка поверхонь до лицювання та настилення підлоги

Інструктаж за змістом занять. Організація робочого місця. Ознайомлення з вимогами до якості робіт, що виконуються. Огляд технічної і технологічної документації.

Вправи: Ознайомлення з набором інструментів і необхідних пристосувань для лицювальних і плиткових робіт. Підготовка інструменту до роботи. Заточування робочих частин інструменту. Догляд за інструментом.

Закріплення інструмента і пристосувань за кожним учнем або ланкою. Правила зберігання інструменту.

Ознайомлення з прийомами підготовки вертикальних поверхонь.

Підготовка різних поверхонь стін під облицювання.

Влаштування борозен очистка поверхні від пилу, бруду, жирних плям та від напливів розчину. Змочування поверхні. Нанесення насічок на гладкі залізобетонні поверхні. Прийоми виконання робіт.

Грунтування поверхні емульсією при підготовці до лицювання. Прийоми виконання робіт.

Підготовка основи підлоги, тобто: підмітання, очищення від будівельного сміття, промивка, змочування, зрубання напливів, вирівнювання впадин. Грунтування основи під настилення підлоги.

Перевірка правильності геометричної форми підлоги (прості операції без встановлення маяків).

Оцінка якості поверхні основи: перевірка міцності, рівності, вертикальності, горизонтальності поверхні.

Тема 6. Приготування розчинів, клейових сумішей та мастик

Інструктаж за змістом занять. Ознайомлення з видами і складами розчинів, мастик, послідовність робіт і прийомів підготовки розчинів і мастик в роботі.

Вправи: Приготування розчинів вручну за даним складом і заданій рухомості. Контроль якості приготування розчинів. Приготування мастик за готовим рецептом. Транспортування розчинів і мастик в робочій зоні.

Тема 7. Засвоєння прийомів укладання плитки

Інструктаж за змістом занять. Настилення підлоги. Засвоєння початкових прийомів виконання робіт з настилення підлоги: нанесення розчину на поверхню підлоги; розрівнювання розчину; укладання і осадження плиток. Очищення плиток від розчину.

Лицювання стін плитками. Засвоєння початкових прийомів укладання плитки на вертикальну поверхню на розчині. Визначення кратності поверхні розмірам плиток.

II. ВИРОБНИЧЕ НАВЧАННЯ НА ВИРОБНИЦТВІ

Тема 1. Ознайомлення з підприємством. Інструктаж з охорони праці

Інструктаж з організації робочого місця та безпеки праці під час роботи на будівництві. Перспективи розвитку будівництва, структура, організація праці, процес виконання робіт, технологічне обладнання. Допоміжні служби, їх цілі, завдання, функції. Основні показники якості праці.

Система управління охороною праці, організація охорони праці на будівництві. Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на будівництві. Використання засобів охорони праці та індивідуального захисту.

Тема 2. Підготовка плиток до роботи

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та охорони праці під час роботи з ручними інструментами.

Сортування плиток за розміром, кольором, формою, малюнком, гатунком. Складання плиток в ящики, маркування, калібрування та розміщення їх на будівельному об'єкті.

Тема 3. Підготовка поверхні під лицювання і настилення підлоги

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та охорони праці.

Влаштування борозен; зняття напливів, жирних плям, очистка поверхні від бруду. Змочування поверхні. Прийоми виконання робіт.

Контроль якості виконаних робіт.

Тема 4. Приготування розчинів, клейових сумішей та мастик

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та охорони праці.

Перемішування і приготування розчинів вручну за даними рецептами і заданій рухомості, перевірка якості розчинів.

Приготування вручну клейових сумішей. Контроль якості приготування клейових сумішей.

Тема 5. Засвоєння прийомів укладання плиток

Інструктаж за змістом занять. Настилення підлоги. Засвоєння початкових прийомів виконання робіт з настилення підлоги: нанесення розчину на поверхню підлоги; розрівнювання розчину; укладання і осадження плиток. Очищення плиток від розчину.

Лицювання стін плитками. Засвоєння початкових прийомів укладання плитки на вертикальну поверхню на розчині. Визначення кратності поверхні розмірам плиток.

III. ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Тема 1. Ознайомлення з підприємством. Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на підприємстві

Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки. Система управління охороною праці, організація служби безпеки праці на виробництві. Використання засобів колективного та індивідуального захисту.

Ознайомлення учнів технологічним процесом, з між змінною передачею устаткування й організацією виробництва.

Ознайомлення з організацією планування праці і контролем якості робіт на виробничій ділянці, у бригаді, на робочому місці.

Інструктаж з охорони праці безпосередньо на технологічній ділянці.

Тема 2. Самостійне виконання лицювальних та плиткових робіт складністю відповідно до 2-го розряду

Самостійне виконання робіт з професії лицювальник-плиточник на робочих місцях підприємства відповідно до кваліфікаційної характеристики 2-го розряду із дотриманням норм безпеки.

Примітка

Детальна програма виробничої практики розробляється кожним навчальним закладом окремо із урахуванням сучасних технологій, новітніх устаткувань та матеріалів, умов виробництва, за погодженням з підприємствами замовниками кадрів та затверджується в установленому порядку.

КВАЛІФІКАЦІЙНА ПРОБНА РОБОТА

Приклади робіт

1. Очищення придатних плиток від розчину в процесі розбирання облицьованої поверхні.
2. Укладання очищених плиток в штабелі.
3. Розпакування плит і плиток і укладання в складські штабеля.
4. Сортування плит і плиток за різними параметрами (розмір, колір, сорт та ін.).
5. Приготування розчинів та мастик з простих складових.
6. Приготування клейових сумішей.
7. Насічка гладких залізобетонних поверхонь при підготовці під лицювання.
8. Підготовка цегляної поверхні (зарубування напливів розчину та ін.) під лицювання.
9. Грунтування поверхонь емульсією при підготовці під лицювання.
10. Грунтування тильної сторони плиток емульсією.
11. Підготовка основи підлоги, тобто: підмітання, очищення від будівельного сміття, промивка, змочування поверхні.
12. Розмічання площі підлоги (прості операції без встановлення маяків).
13. Нанесення мастики або розчину відносно встановлених раніше маяків.
14. Заготовлення плит і плиток біля місця лицювання.
15. Очищення вже облицьованих поверхонь від розчину та забруднень.
16. Промивання вже облицьованих поверхонь спеціальними розчинами або технічною водою.

КРИТЕРІЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ АТЕСТАЦІЇ ВИПУСКНИКІВ

Професія: 7132 Лицювальник-плиточник

(код, назва професії)

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 2-го розряду

(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

ЗНАЄ, РОЗУМІЄ:

1. Вимоги охорони праці.
2. Види основних матеріалів, що застосовуються для облицювання плиткою.
3. Найменування і призначення ручного інструменту, пристосувань та інвентарю; електроінструменту для підготовки поверхонь під облицювання.
4. Способи підготовки поверхонь під облицювання традиційними методами і з використанням сучасних технологій.
5. Правила приготування розчину вручну.
6. Способи і правила укладання рядових плиток.

УМІЄ:

1. Організувати робоче місце згідно вимогам охорони праці.
2. Підбирати необхідні інструменти, прилади, матеріали.
3. Сортувати плитку за розміром, кольором та гатунком.
4. Приготувати розчини та розчинні суміші.
5. Підготувати різні види поверхонь, які підлягають облицюванню.

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ОBOB'ЯЗКОВИХ ЗАСOБІВ НАВЧАННЯ

Професія: 7132 Лицювальник-плиточник

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 2-го розряду

№ з/п	Найменування	Кількість одиниць на 15 осіб		Примітка
		для індивідуального користування	для групового користування	
1	2	3	4	5
Інструменти, пристосування:				
1.	Зубило		3 шт.	
2.	Пензлі		3 шт.	
3.	Щитка для промивання стін	15 шт.		
4.	Киянка гумова		5 шт.	
5.	Кліщі	15 шт.		
6.	Кліщі для розламування плитки по надрізу		3 шт.	
7.	Ківш штукатурний		3 шт.	
8.	Плитколом		5 шт.	
9.	Лопатка плиточника	15 шт.		
10.	Молоток		8 шт.	
11.	Пристрій для сортування плитки		5 шт.	
12.	Еталонний конус масою 300г		2 шт.	
13.	Рулетка сталева 5 м		5 шт.	
14.	Скарпель		3 шт.	
15.	Косинець сталевий		3 шт.	
16.	Рівень універсальний		5 шт.	
17.	Подряпка		8 шт.	
18.	Стальний скребок		3 шт.	
19.	Штир сталевий \varnothing 8 мм	50 шт.		
20.	Правило 2 м		5 шт.	
21.	Висок		2 шт.	
22.	Плиткоріз		3 шт.	
23.	Склоріз		3 шт.	
24.	Бучарда		5 шт.	
25.	Совкова лопата		5 шт.	
Інвентар:				
1.	Відро	15 шт.		
2.	Інвентарні тумбочки для плиткових робіт		2 шт.	

1	2	3	4	5
3.	Сито з розміром чарунок 1 мм для проціджування розчину		3 шт.	
4.	Стелаж для пристосувань		1	
5.	Столик металевий складний		6	
6.	Візок для перевезення плиток в інвентарних шухлядах		1 шт.	
7.	Шафа інструментальна групова		1	
8.	Ящик для розчину		3 шт.	

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України**

***Державний стандарт
професійно-технічної освіти***

ДСПТО 7132.Ф.43.33 2015
(позначення стандарту)

Професія: Лицювальник-плиточник

Код: 7132

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 3-го розряду

**Видання офіційне
Київ 2015**

Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника професійно-технічного навчального закладу

(підприємства, установи та організації, що здійснюють (або забезпечують) підготовку (підвищення кваліфікації) кваліфікованих робітників)

1. **Професія:** 7132 Лицювальник-плиточник

(код, назва професії)

2. **Кваліфікація:** лицювальник-плиточник 3-го розряду

(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

3. **Кваліфікаційні вимоги**

Повинен знати: властивості соляної кислоти та допустимо міцність розчину; види і властивості матеріалів, що застосовуються для плиткового облицювання поверхонь; інструменти і пристосування для виконання плиткових робіт; технологію підготовки і обробки плиток; призначення розчинозмішувачів, їх будова та принцип дії; технологію механізованого приготування розчинів і клеючих сумішей; послідовність укладання гідроізоляції та влаштування стяжок; способи встановлення та кріплення плиток на поверхні; технологічні операції при лицюванні поверхонь стін керамічними плитками на розчині і з використанням клеючих сумішей; методи настилання підлог керамічними плитками на розчині; прості методи настилання підлог керамічними плитками з використанням клеючих сумішей; вимоги до якості лицювання; прийоми роботи з рівнем; дефекти облицюваних поверхонь та способи їх усунення; методи ремонту облицюваних стін та плиткових покриттів підлоги; правила і норми з охорони праці під час виконання робіт.

Повинен уміти: підготувати плитки для настилання підлоги і лицювання поверхні; розрізати плитки склорізом, ручним плиткорізом, електроінструментом; висвердлювати отвори; різати, перерубувати плитки і приточувати кромки; приготувати розчин і клейову суміш механізовано; укласти гідроізоляцію на різні основи; виконувати влаштування цементно-пісчаної стяжки; облицювати поверхню стін керамічною плиткою «шов в шов», «врозбіг» на розчині; настилати основи керамічною плиткою на розчині; заповнити шви між плитками; перевіряти вертикальність і горизонтальність облицюваних поверхонь; ремонтувати облицювані поверхні та усувати дефекти; виконувати прості роботи під час облицювання керамічними, скляними, азбестоцементними та іншими плитками.

4. **Загальнопрофесійні вимоги**

Повинен:

- а) раціонально та ефективно організовувати працю на робочому місці;
- б) додержуватись норм технологічного процесу;
- в) не допускати браку в роботі;
- г) знати й виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці й навколишнього середовища, дотримуватися норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт;
- д) використовувати в разі необхідності засоби попередження й усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо);

е) знати інформаційні технології в обсязі, що є необхідним для виконання професійних обов'язків;

ж) володіти обсягом знань з правових питань галузі, основ ведення підприємницької діяльності, державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності та трудового законодавства в межах професійної діяльності.

5. Вимоги до освітнього рівня осіб, які навчатимуться в системі професійно-технічної освіти

5.1. При продовженні професійно-технічної освіти

Базова або повна загальна середня освіта.

5.2. При підвищенні кваліфікації

Базова або повна загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень - «кваліфікований робітник» за професією Лицювальник-плиточник 2-го розряду; стаж роботи за професією не менше 1 року.

5.3. Після закінчення навчання

Базова або повна загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень - «кваліфікований робітник» за професією Лицювальник-плиточник 3-го розряду; без вимог до стажу роботи.

6. Сфера професійного використання випускника

Будівництво. Покриття підлоги й облицювання стін (Секція F, клас 43.33).

Специфічні вимоги

7.1. Вік: прийняття на роботу здійснюється після закінчення терміну навчання відповідно до законодавства.

7.2. Стать: чоловіча, жіноча (обмеження отримання професії по статевій приналежності визначається переліком важких робіт і робіт із шкідливими та небезпечними умовами праці, на яких забороняється використання праці жінок, затверджених наказом МОЗ України № 256 від 29.12.1993).

7.3. Медичні обмеження відповідно до законодавства.

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
підготовки кваліфікованих робітників

Професія: 7132 Лицювальник-плиточник

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 3-го розряду

Загальний фонд навчального часу — 480 годин

№ з/п	Навчальні предмети	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Загальнопрофесійна підготовка	45	5
1.1	Основи правових знань	10	
1.2	Основи галузевої економіки і підприємництва	10	
1.3	Інформаційні технології	10	5
1.4	Резерв часу	15	
2.	Професійно-теоретична підготовка	133	19
2.1	Технологія лицювальних та плиткових робіт	60	5
2.2	Охорона праці	15	
2.3	Матеріалознавство	22	
2.4	Будівельне креслення	22	11
2.5	Основи електротехніки	14	3
3.	Професійно-практична підготовка	275	
3.1	Виробниче навчання в майстернях	78	
3.2	Виробниче навчання на підприємстві	78	
3.3	Виробнича практика	119	
4.	Консультації	20	
5.	Державна кваліфікаційна атестація (або проміжна (поетапна) кваліфікаційна атестація при продовженні навчання)	7	
6.	Загальний обсяг навчального часу (без п.4)	460	24

**Перелік кабінетів, лабораторій, майстерень
для підготовки кваліфікованих робітників
за професією 7132 Лицювальник-плиточник 3 розряду**

1. Кабінети:

- основ правових знань;
- основ галузевої економіки і підприємництва;
- інформаційних технологій;
- технології лицювальних та плиткових робіт, матеріалознавства;
- основ електротехніки;
- охорони праці;
- будівельного креслення.

2. Майстерня: лицювальників-плиточників.

Примітка: для підприємств, організацій, що здійснюють індивідуальне професійне навчання кваліфікованих робітників навчальний процес може здійснюватись при наявності обладнаного навчального робочого місця

- предмет «Інформаційні технології» для індивідуального навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації робітників вивчається за погодженням підприємств – замовників кадрів.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Основи правових знань»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Правове регулювання господарських відносин у промисловості	2	
2.	Трудове право	6	
3.	Адміністративне право	2	
<i>Усього годин:</i>		10	

Тема 1. Правове регулювання господарських відносин у промисловості

Правове регулювання діяльності промислових підприємств. Законодавство про промисловість. Правовий статус підприємств. Законодавство про підприємство. Поняття підприємства і його види. Загальні умови створення та реєстрації підприємства.

Тема 2. Трудове право

Трудове право, як самостійна галузь права. Законодавство про працю.

Законодавство про працю.

Трудовий договір: його зміст, порядок укладання, форми, строки. Контракт і трудова угода. Підстави для припинення трудового договору. Пільги для деяких категорій працівників.

Правове регулювання робочого часу і часу відпочинку. Щорічна відпустка: її тривалість, порядок і умови надання і перенесення.

Закони України «Про колективні договори і угоди».

Колективний договір. Індивідуальні трудові угоди. Нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю, державний нагляд. Особливості прийому на роботу неповнолітніх.

Тема 3. Адміністративна і дисциплінарна відповідальність

Визначення та загальні положення адміністративного права. Поняття та організація державного управління. Роль адміністративного права у врегулюванні відносин у сфері державного управління. Поняття адміністративного правопорушення і адміністративної відповідальності. Адміністративна відповідальність неповнолітніх.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Основи галузевої економіки і підприємництва»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Роль та особливість будівництва в Україні	1	
2.	Основи менеджменту та маркетингової діяльності	2	
3.	Фінанси і кредит	4	
4.	Якість продукції та економічна ефективність	2	
5.	Оплата праці	1	
Усього годин:		10	

Тема 1. Роль та особливість будівництва в Україні

Будівництво, його основні ознаки та принципи функціонування. Організаційно-економічні особливості функціонування будівництва в Україні. Міжгалузеві зв'язки в будівельній галузі.

Тема 2. Основи менеджменту та маркетингової діяльності

Зміст управлінської діяльності. Функції управління. Принципи менеджменту. Бізнес-план: призначення і структура. Формування організаційної структури підприємства. Суть, принципи та функції маркетингу, його види. Вивчення конкурентного середовища.

Тема 3. Фінанси і кредит

Фінанси суспільства: сутність і функції. Бюджет та бюджетна система. Дефіцит бюджету і державний борг. Економічний зміст і функції податкової системи. Податки, їх види і характеристика. Кредитна і банківська система.

Тема 4. Якість продукції та економічна ефективність

Поняття якості продукції. Показники якості. Методи оцінки якості. Державні стандарти якості. Сертифікація продукції.

Економічна ефективність підвищення якості продукції в будівельній галузі. Шляхи забезпечення виробництва високоякісною продукцією.

Тема 5. Оплата праці

Заробітна плата, її економічний зміст, форми і системи. Державна політика оплати праці.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Інформаційні технології»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Мережні системи та сервіси	6	3
2.	Галузеве програмне забезпечення	4	2
Усього годин:		10	5

Тема 1. Мережні системи та сервіси

Основи мережних систем. Мережі на основі ПК. Локальні, корпоративні і глобальні мережі.

Загальні відомості про Internet.

Основні мережні сервіси. Браузери. Пошукові системи.

Практичні роботи:

1. Пошук інформації в мережі Internet (за напрямом професії лицювальник-плиточник).
2. Пошук статистичної інформації в мережі Internet (за напрямом професії лицювальник-плиточник).
3. Використання електронної пошти. Реєстрація на поштовому сервері.

Тема 2. Галузеве програмне забезпечення

Основні напрямки застосування обчислюваної техніки в галузі. Галузеве програмне забезпечення.

Системи автоматизованого проектування в будівництві, їх види та призначення.

Практичні роботи:

1. Ознайомлення з програмними продуктами будівельного профілю.
2. Робота з прикладними програмами будівельного профілю (за напрямом професії лицювальник-плиточник).

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Технологія лицювальних та плиткових робіт»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Відомості про професію. Вимоги будівельних норм і правил	2	
2.	Будова і застосування висків, рівнів	4	
3.	Технологія підготовки і обробки плиток	2	
4.	Технологія механізованого приготування розчинів і клеючих сумішей	5	1
5.	Технологія влаштування стяжок	5	
6.	Технологія лицювання вертикальних поверхонь плитками	17	2
7.	Технологія настилання плиткових підлог	17	2
8.	Технологія ремонту облицьованих поверхонь	8	
Усього годин:		60	5

Тема 1. Вплив лицювальних робіт на довговічність експлуатації поверхонь

Відомості про професію. Кваліфікаційні вимоги до кваліфікованого робітника 3-го розряду. Графік навчального процесу та програма навчання за професією.

Вимоги будівельних норм і правил до поверхонь, які облицьовуються і основ під настилання підлоги та до плиткових облицьовань. Вплив лицювання поверхонь на довговічність експлуатації і підвищення естетики опорядження будівель і споруд.

Тема 2. Будова і застосування висків, рівнів

Призначення висків, рівнів у будівництві. Види рівнів. Влаштування і застосування в облицьовальних роботах спиртових і водяних /шлангових/ рівнів.

Лазерний рівень, його застосування і використання.

Тема 3. Технологія підготовки і обробки плиток

Види плиток, які використовують для лицювання та настилання підлоги. Інструменти і пристосування, які використовуються для різки, рубки, свердлення; їх будова, використання і догляд.

Розмітка плиток. Свердління отворів, різка, перерубування плиток, підточування кромки.

Тема 4. Технологія механізованого приготування розчинів

Види розчинів, які використовують для настилання підлоги і лицювання поверхонь плитками. Розчинозмішувачі, їх призначення, будова та принцип дії. Інструменти і пристосування.

Дозування матеріалів, завантаження, перемішування і перевірка якості приготовлених розчинів. Організація робочого місця і вимоги охорони праці при приготуванні розчинів механізованим способом.

Приготування розчинових клейових сумішей.

Практична робота: 1. Розрахунок складових частин розчину

Тема 5. Технологія влаштування стяжок

Влаштування основ по ґрунту. Бетонна підготовка під підлоги. Укладання гідроізоляції по дерев'яній та бетонній основі. Прийоми виконання робіт. Влаштування цементно-піщаних стяжок під підлогу по маяках. Використання сучасних технологій і матеріалів при укладанні стяжки. Контроль якості виконання підготовчих робіт. Організація робочого місця і охорона праці при виконанні робіт.

Тема 6. Технологія лицювання вертикальних поверхонь плитками

Область застосування лицювання поверхонь глазуrowаними плитками. Інструменти, пристосування та інвентар для вертикального лицювання поверхонь.

Натягування і обмазування сталевих сіток розчином. Влаштування вирівнюючого шару під лицювання поверхонь плиткою на розчині.

Елементи лицювання.

Особливості виконання робіт при лицюванні поверхні стін до і після настилання підлоги.

Розмітка рівня укладання першого ряду. Визначення кількості плитки для укладання першого ряду насухо.

Загальні правила укладання плитки. Принципи укладання керамічної плитки. Методи облицювання стін керамічною плиткою. Методи укладання плиток на стіну. Укладання плитки на стіну на цементний розчин.

Способи укладання плиток. Характеристика способів лицювання поверхонь «шов в шов», «врозбіг», їх використання. Лицювання стін керамічними плитками на розчині способом «шов в шов», «врозбіг».

Особливості укладання плитки на розчині з товщиною швів понад 2 мм. Перевірка вертикальності і горизонтальності рядів плиток, регулювання розмірів швів, заповнення і обробка швів та поверхонь плиток.

Технологія лицювання стін скляними плитками на розчині.

Прості методи лицювання вертикальних поверхонь з використанням клейових сумішей.

Вимоги охорони праці при виконанні вертикального лицювання.

Оцінка якості лицювання.

Практична робота:

1. Розрахунок необхідної кількості плиток і розчину для даної площі стін.

Тема 7. Технологія настилання плиткових підлог

Види плиткових підлог та їх конструкція. Види робіт при настиланні підлоги та їх технологічна послідовність. Інструменти, пристосування та інвентар для настилання підлоги. Винесення відмітки рівня чистої підлоги. Встановлення закріплення маяків на підлозі. Вибір малюнка підлоги. Підготовка прошарку розчину для укладання плиток. Методи настилання підлоги керамічними плитками. Способи настилання плитки прямими рядами. Настилання підлоги прямими рядами на цементному розчині. Заповнення швів.

Прості методи настилання підлоги з використанням клейових сумішей.

Оцінка якості настилання підлоги. Вимоги охорони праці при настиланні підлоги.

Практична робота:

1. Розрахунок необхідної кількості плиток і розчину для даної площі приміщення.

Тема 8. Технологія ремонту облицьованих поверхонь

Дефекти поверхонь, облицьованих керамічними, глазурованими та іншими плитками. Способи виявлення дефектів.

Види і послідовність виконання робіт під час ремонту облицьованих поверхонь. Методи ремонту облицьованих стін. Методи ремонту плиткових покриттів підлоги.

Організація робочого місця під час ремонту облицьованих поверхонь.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Охорона праці»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Правові та організаційні основи охорони праці	2	
2.	Основи безпеки праці у галузі. Загальні відомості про потенціал небезпек	7	
3.	Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист	1	
4.	Основи електробезпеки	2	
5.	Основи гігієни праці та виробничої санітарії. Медичні огляди	1	
6.	Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках	2	
Усього годин:		15	

Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці

Мета і завдання предмета «охорона праці».

Зміни та доповнення до основних законодавчих актів з охорони праці.

Відповідальність за порушення законодавства про працю, охорону праці, нормативно – правових актів з охорони праці.

Навчання з питань охорони праці. Типове положення про порядок навчання і перевірку знань з питань охорони праці, яке встановлює порядок і види інструктажів з охорони праці, форми перевірки знань працівників.

Основні завдання системи стандартів безпеки праці: зниження і усунення небезпечних та шкідливих виробничих факторів, створення ефективних засобів захисту працівників. Порядок забезпечення працівників засобами індивідуального та колективного захисту. Основні причини травматизму і професійних захворювань на виробництві. Основні заходи запобігання травматизму та захворювання на виробництві: організаційні, технічні, санітарно-виробничі, медико-профілактичні. Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Соціальна і медична реабілітація працівників. Розслідування та облік нещасних випадків на виробництві, професійних захворювань і професійних отруень.

Тема 2. Основи безпеки праці у будівництві. Загальні відомості про потенціал небезпек

Загальні відомості про потенціал небезпек за професією в галузі.

Загальні відомості про потенціал небезпек на будівельному майданчику та в майстернях лицювальників-плиточників.

Зони безпеки, знаки безпеки, попереджувальні написи.

Використання засобів індивідуального захисту. Охорона праці при приготуванні цементного розчину і клеючої суміші дрилем. Безпечні прийоми праці при настиланні підлоги. Охорона праці при приготуванні розчинів для промивки облицювальних поверхонь, а також соляної кислоти, заданої концентрації із застосуванням механізмів.

Правила експлуатації ручного механізованого інструменту. Охорона праці під час виконання різки, перерубування плиток та проточування кромки. Безпечні прийоми праці при роботі з свердлильними машинами, електричним точилом.

Вимоги безпеки при приготуванні плиток та інструментів для настилання підлоги і лицювання поверхні. Методи і прийоми безпечного ведення робіт під час настилання підлоги з керамічними плитками, із плит литого каменя; при укладанні гідроізоляції та влаштуванні цементно-пісчаної стяжки.

Охорона праці під час лицювання вертикальних поверхонь керамічними плитками.

Організація робочого місця. Роботи на висоті. Правила та заходи щодо попередження нещасних випадків та аварій у будівництві.

Тема 3. Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист

Протипожежні заходи. Пожежна сигналізація. Особливості гасання пожежі на об'єктах галузі. Організація пожежної охорони в галузі.

Вимоги щодо професійного відбору та навчання персоналу для виробництва підвищеної вибухонебезпеки.

Загальні відомості про великі виробничі аварії, їх типи, причини та наслідки. Вплив техногенних чинників на екологічну безпеку та безпеку життя і здоров'я людей.

Тема 4. Основи електробезпеки

Особливості ураження електричним струмом. Безпечні методи звільнення потерпілого від дії електричного струму.

Класифікація виробничих приміщень відносно небезпеки ураження працюючих електричним струмом.

Допуск до роботи з електрикою і електрифікованими машинами. Колективні та індивідуальні засоби захисту в електроустановках.

Робота з переносними електросвітільниками.

Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів. Захист від статичної електрики.

Тема 5. Основи гігієни праці. Медичні огляди

Поняття про гігієну праці. Основні гігієнічні особливості праці за даною професією.

Чергування праці і відпочинку. Виробнича гімнастика.

Основні гігієнічні особливості праці за даною професією.

Правила експлуатації освітлення. Санітарно-побутове забезпечення працівників.

Щорічні медичні огляди працюючих неповнолітніх, осіб віком до 21 року.

Тема 6. Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках

Послідовність, принципи і засоби надання першої допомоги. Запобіжні заходи щодо інфікування СНІДом під час надання першої допомоги.

Засоби надання першої допомоги при різних видах травм. Медична аптечка, її склад, призначення, правила користування.

Підготовка потерпілого до транспортування. Транспортування потерпілого.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Матеріалознавство»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Матеріали для підготовки поверхонь	8	
2.	Матеріали для плиткового облицювання	14	
Усього годин:		22	

Тема 1. Матеріали для підготовки поверхонь

Соляна кислота: її застосування, властивості, припустима міцність.

Гідроізоляційні й теплоізоляційні матеріали, їх властивості. Сучасні гідро- й теплоізоляційні матеріали.

Металеві сітки та каркаси, що використовують в облицювальних та плиткових роботах.

Антикорозійні матеріали, що не впливають на зчеплення розчинів з сіткою. Види і характеристика ґрунтовок.

Розчини для вирівнюючого шару. Сучасні клеючі суміші для вирівнюючого шару.

Тема 2. Матеріали для плиткового облицювання

Керамічні плитки та їх класифікація. Виготовлення керамічних плиток. Характеристика скляних, азбестоцементних та інших облицювальних плиток, їх властивості, ґатунки, різновиди і область застосування. Технічні умови та державні стандарти на плитки, допустимі відхилення в розмірах.

Матеріали для кріплення плиток. Розчини для настилання плиткових підлог і облицювання вертикальних поверхонь. Класифікація сухих будівельних сумішей. Основні експлуатаційні, фізико-механічні характеристики клейових сумішей. Класифікація сумішей для заповнення швів. Допоміжні матеріали. Розчини для промивання облицюваних поверхонь.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Будівельне креслення»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Робочі креслення: плани, фасади, розрізи будівель	2	1
2.	Координатні осі й нанесення розмірів на креслення	2	1
3.	Умовні графічні позначення елементів будівлі	5	2
4.	Креслення планів, фасадів та розрізів будівель	10	6
5.	Ескізи	3	1
Усього годин:		22	11

Тема 1. Робочі креслення: плани, фасади, розрізи будівель

Правила виконання креслень будівель. Назви зображень будівлі.

Фасади будівлі. Плани будівлі. Розрізи будівлі.

Практична робота:

1. На зразках будівельних креслень знайти фасад, план, розріз.

Тема 2. Координатні осі й нанесення розмірів на креслення

Координатні осі. Крок та прогін будівлі. Висота. Маркування координатних осей. Види розмірів на будівельних кресленнях. Види розмірів на будівельних кресленнях. Правила нанесення розмірів та знаків відміток рівнів на кресленнях.

Практична робота:

1. Накреслити простий план поверху і нанести координатні осі (масштаб, товщина стін, прогін, ширина будівлі – задані величини).

Тема 3. Умовні графічні позначення елементів будівлі

Умовні позначення на кресленнях вікон і дверей; сходів і пандусів; перегорожок; кабін і шаф; отворів і каналів у стінах.

Основні написи на будівельних кресленнях.

Практична робота:

1. Нанести умовні графічні зображення елементів будівлі (вікна, двері, сходи і т.п.) на запропонований план. Зробити основні написи на кресленні.

Тема 4. Креслення планів, розрізів та фасадів будівель

Плани будівлі. Правила креслення планів поверхів та нанесення розмірів на них. Розташування січних площин.

Практична робота:

1. Виконати креслення простого плану будівлі.

Архітектурний розріз будівлі та його призначення. Конструктивний розріз будівлі. Координатні осі та розміри на розрізі будівлі. Правила побудови і креслення розрізу.

Практична робота:

1. Виконати креслення простого розрізу будівлі.

Фасади та правила креслення фасадів. Види розмірів, які виставляють на фасадах. Послідовність креслення фасадів.

Практична робота:

1. Виконати креслення архітектурного фасаду.

Тема 5. Ескізи

Ескізи. Складання ескізів. Порядок і правила вимірів при складанні ескізів. Нанесення розмірів на ескізи. Послідовність упорядкування ескізного зображення. Виконання робочого креслення за ескізом.

Практична робота:

1. Виконати ескіз розкладки плитки на заданій площині з нанесенням розмірів.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Основи електротехніки»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Призначення і принцип дії електричних машин постійного струму	5	1
2.	Електричні машини змінного струму	4	1
3.	Електровимірювальні прилади і електричні виміри	4	1
4.	Електрозабезпечення будівельного майданчика	1	
Усього годин:		14	3

Тема 1. Призначення і принцип дії електричних машин постійного струму

Електричні машини постійного струму. Принцип дії та будова машини постійного струму на прикладі моделі генератора постійного струму. Склад магнітної системи. Принцип випрямлення змінної електрорушійної сили, її регулювання. Основні частини машини постійного струму. Типи обмоток машини постійного струму. Електрорушійна сила якоря, електромагнітний момент і потужність машини. Втрати потужності та коефіцієнт корисної дії.

Схеми вмикання обмоток збудження. Номінальні величини і характеристика електричних машин. Генератори постійного струму. Робота машини постійного струму в режимі двигуна.

Лабораторно-практична робота:

1. Вивчення принципу дії генератора постійного струму.

Тема 2. Електричні машини змінного струму

Схеми вмикання електричних машин змінного струму. Пуск та регулювання частоти обертання асинхронних двигунів. Пуск асинхронних двигунів. Використання при пусках автотрансформаторів та реакторів. Пуск в хід, реверсування та регулювання швидкості обертання електричних машин змінного струму.

Лабораторно-практична робота:

1. Вивчення роботи асинхронного двигуна.

Тема 3. Електровимірювальні прилади і електричні вимірювання

Значення і роль електричних вимірювань. Методи і похибки вимірювань. Класифікація вимірювальних приладів. Будова і принцип роботи вимірювальних приладів. Умовні позначення.

Вимірювання струму і напруги. Схеми включення амперметрів і вольтметрів. Вимірювання опорів. Вимірювання потужності енергії.

Практична робота:

1. Вимірювання електричних величин.

Тема 4. Електрозабезпечення будівельного майданчика

Класифікація електричних мереж. Апаратура керування та захисту. Правила експлуатації електрифікованих машин та інструментів лицевальника-плиточника.

Типова навчальна програма з виробничого навчання

Професія: 7132 Лицювальник-плиточник

(код, назва професії)

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 3-го розряду

(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
I. Виробниче навчання в майстернях		
1.	Охорона праці і пожежної безпеки в навчальних майстернях	6
2.	Підготовка і обробка плиток	6
3.	Приготування розчинів і клейових сумішей	12
4.	Настилення підлоги керамічними плитками	36
5.	Лицювання вертикальних поверхонь керамічними плитками	18
Усього годин:		78
II. Виробниче навчання на підприємстві		
1.	Ознайомлення з підприємством. Інструктаж з охорони праці	6
2.	Підготовка плиток до роботи та приготування розчину	18
3.	Настилення підлоги керамічними плитками	24
4.	Лицювання вертикальних поверхонь керамічними плитками	18
5.	Ремонт облицьованих поверхонь	12
Усього годин:		78
III. Виробнича практика		
1.	Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на підприємстві	7
2.	Самостійне виконання плиткових та лицювальних робіт складністю відповідно до 3-го розряду	112
	Кваліфікаційна пробна робота	
Усього годин:		119
<i>Разом годин:</i>		275

I. ВИРОБНИЧЕ НАВЧАННЯ В МАЙСТЕРНЯХ

Тема 1. Охорона праці і пожежної безпеки в навчальних майстернях

Загальна характеристика навчального процесу. Роль виробничого навчання в підготовці кваліфікованих робітників.

Зміст праці лицювальника-плиточника та сфера застосування професійних знань та умінь.

Зміст кваліфікаційної характеристики лицювальника-плиточника третього розряду.

Вступний інструктаж з охорони праці, пожежної безпеки в навчальних майстернях. Ознайомлення учнів з навчальною майстернею; закріплення учнів за робочими місцями, ознайомлення учнів з порядком отримання та здачею інструмента і пристроїв. Ознайомлення з режимом роботи, формами організації праці і правилами внутрішнього розпорядку в навчальних майстернях. Виробничий

план групи і навчального закладу.

Тема 2. Підготовка і обробка плиток

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця, охорони праці.

Вправи: Підготовка плиток та інструментів для настилення підлоги і лицювання поверхні. Розрізання плитки склорізом, ручним плиткорізом, електроінструментом. Свердління отворів, освоєння прийомів робіт з свердлильними машинами, електричним точилом. Різка, перерубування плиток і приточування кромки. Контроль якості виконаних робіт.

Тема 3. Приготування розчинів і клейових сумішей

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця, охорони праці.

Вправи: Ознайомлення з видами і складами розчинів і клейових сумішей. Послідовність робіт і прийомів підготовки розчинів і клейових сумішей в роботі.

Експлуатація дозувальної апаратури і розчинозмішувачів. Засвоєння прийомів дозування матеріалів і завантажування розчинозмішувачів.

Перемішування і приготування розчинів за даними рецептами і заданій рухомості, перевірка якості розчинів.

Приготування клейових сумішей за допомогою дреля. Контроль якості приготування розчинів і клейових сумішей.

Приготування розчинів для промивки облицьованих поверхонь, а також соляної кислоти, заданої концентрації із застосуванням механізмів. Контроль якості приготування розчинів.

Тема 4. Настилання підлоги керамічними плитками

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця, охорони праці.

Вправи: Ознайомлення з ручними, механізованими інструментами, їх функціональним призначенням та правилами експлуатації; очищення поверхні підлоги від пилу, бруду, сміття, жирових плям змочування її водою; перевірка рівня підлоги

Влаштування гідроізоляції. Підготовка основи. Покриття підлоги бітумною мастикою. Грунтування поверхні. Влаштування гідроізоляційних шарів, зміцнення їх. Влаштування гідроізоляції з використанням сухих сумішей.

Влаштування цементно-пісчаної стяжки. Підготовка поверхні. Визначення рівня верхнього покриття підлоги. Встановлення трубчастих або рейкових маяків. Змочування, грунтування поверхні. Влаштування цементно-пісчаної стяжки. Контроль якості виконаних робіт.

Розмічання основи підлоги, визначення рівня чистої підлоги. Закріплення і натягування причального шнура на рівні зовнішнього ребра плитки.

Нанесення і розрівнювання розчину, укладання першого ряду плиток від шнура-причалки і наступних плиток, заповнення швів між плитками.

Настилання підлог прямими рядами за підготовленими маяками на цементному розчині і клеючих сумішах. Перевірка якості настилення підлоги і догляд за нею.

Тема 5. Лицювання вертикальних поверхонь керамічними плитками

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця, охорони праці.

Вправи: Ознайомлення з ручними, механізованими інструментами, їх функціональним призначенням та правилами експлуатації.

Прийоми установки дерев'яних брусків або каркасів із сталевих лозин, натягування дротяної сітки або обплітання дротом дерев'яних стін. Обмазка сталевих сіток і сітчастих обплітань розчином.

Прийоми влаштування вирівнюючого шару штукатурки.

Винесення відміток чистої підлоги водяним рівнем.

Натягування шнура-причалки на рівні першого ряду. Засвоєння прийомів укладання плитки при облицюванні «шов в шов», «врозбіг» за підготовленими маяками на цементному розчині і клеючих сумішах. Використання пристосувань для регулювання ширини шва між плитками понад 2 мм. Заповнення швів розчином. Очищення плиток від розчину. Промивання облицьованих поверхонь.

Догляд за облицьованою поверхнею. Контроль якості лицювання поверхонь.

II. ВИРОБНИЧЕ НАВЧАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Тема 1. Ознайомлення з підприємством. Інструктаж охорони праці.

Інструктаж з охорони праці.

Інструктаж з організації робочого місця та безпеки праці під час роботи на будівництві. Перспективи розвитку будівництва, структура, організація праці, процес виконання робіт, технологічне обладнання. Допоміжні служби, їх цілі, завдання, функції. Основні показники якості праці.

Система управління охороною праці, організація охорони праці на будівництві. Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на будівництві. Використання засобів безпеки праці та індивідуального захисту.

Тема 2. Підготовка плиток до роботи та приготування розчину

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці під час роботи з інструментами. Розрізання плитки склорізом, ручним плиткорізом, електроінструментом. Підточування кромки плитки, свердління отворів. Контроль якості виконаних робіт.

Приготування розчинів за даними рецептами і заданій рухомості за допомогою розчинозмішувачів. Перевірка якості розчинів.

Приготування клейових сумішей за допомогою дреля. Контроль якості приготування клейових сумішей. Приготування розчинів для промивки облицьованих поверхонь, а також соляної кислоти, заданої концентрації, із застосуванням механізмів.

Тема 3. Настилення підлоги керамічними плитками

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці під час роботи з інструментами. Влаштування гідроізоляційних шарів, зміцнення їх. Влаштування гідроізоляції з використанням сухих сумішей. Влаштування цементно-пісчаної стяжки.

Розбивка підлоги на захватки.

Настилання підлог плитками за простим малюнком по підготовлених маяках на цементному розчині і клеючих сумішах.

Винесення відміток чистої підлоги з використанням водяного рівня. Попереднє розкладання плиток для визначення кратності поверхні.

Встановлення шнура-причалки. Нанесення і розрівнювання розчину на поверхні. Укладання і посадка плиток. Заповнення швів між плитками, очищення поверхні підлоги, догляд за підлогою. Перевірка якості настилання підлоги. Настилання підлог із плит литого каменю.

Тема 4. Лицювання вертикальних поверхонь керамічними плитками

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та охорони праці під час роботи з ручними інструментами. Вирівнювання поверхні стін, нанесення обриску, ґрунту.

Винесення відміток чистої підлоги водяним рівнем. Виконання робіт з рівнем і виском.

Засвоєння прийомів лицювання вертикальних поверхонь глазуrowаними плитками «шов в шов», «врозбіг». Лицювання вертикальних поверхонь з використанням цементного розчину і клейової суміші.

Використання пристосувань (скоб, вставок, хрестоподібних обмежувачів) для регулювання ширини шва між плитками. Заповнення швів. Очищення плиток від розчину. Промивання облицьованих поверхонь.

Контроль якості лицювання поверхонь.

Тема 5. Ремонт облицьованих поверхонь

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця, охорони праці.

Визначення ділянки пошкодження облицювання. Виявлення дефектів облицювання вертикальних поверхонь. Усунення дефектів облицювання вертикальних поверхонь. Прийоми виконання ремонтних робіт. Перевірка міцності основи.

ІІІ. ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Тема 1. Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на підприємстві

Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки. Система управління охороною праці, організація служби безпеки праці на виробництві. Використання засобів колективного та індивідуального захисту.

Ознайомлення учнів з устаткуванням і технологічним процесом виготовлення продукції на підприємстві, з між змінною передачею устаткування й організацією виробництва.

Ознайомлення з організацією планування праці і контролю якості робіт на виробничій ділянці, у бригаді, на робочому місці.

Інструктаж з безпеки праці безпосередньо на технологічній ділянці.

Тема 2. Самостійне виконання лицювально-плиткових робіт складністю відповідно до 3-го розряду

Самостійне виконання робіт з професії лицювальник – плиточник на робочих місцях підприємства відповідно до кваліфікаційної характеристики 3-го розряду із дотриманням норм безпеки.

Примітка

Детальна програма виробничої практики розробляється кожним навчальним закладом окремо з врахуванням сучасних технологій, новітніх устаткувань та матеріалів, умов виробництва, за погодженням з підприємствами-замовниками кадрів та затверджується в установленому порядку.

КВАЛІФІКАЦІЙНА ПРОБНА РОБОТА

Приклади робіт

- 1 Облицьовування плитками на розчині суцільної прямолінійної поверхні стін з товщиною швів понад 2 мм. та підлог за підготовленими маяками.
- 2 Заповнювання розчином швів між плитками.
- 3 Натягування та обмазування металевої сітки розчином.
- 4 Влаштування вирівнюючого шару.
- 5 Розбирання плитки облицьованої поверхні.
- 6 Перерубування та прирубубування плитки з підточуванням кромки.
- 7 свердління отворів у плитках.
- 8 Приготування розчину і клейової суміші для кріплення плиток механізованим способом.
- 9 Приготування розчинів для промивання облицьованих поверхонь.
- 10 Облицьовання поверхонь стін керамічною плиткою на розчині.
- 11 Облицьовання поверхонь стін керамічною плиткою з використанням клейової суміші.
- 12 Настилення підлоги керамічною плиткою на розчині.
- 13 Настилення підлоги керамічною плиткою з використанням клейових сумішей.

КРИТЕРІЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ АТЕСТАЦІЇ ВИПУСКНИКІВ

Професія: 7132 Лицювальник-плиточник

(код, назва професії)

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 3-го розряду

(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

ЗНАЄ, РОЗУМІЄ:

7. Вимоги охорони праці.
8. Властивості соляної кислоти та допустимо міцність розчину.
9. Види і властивості матеріалів, що застосовуються для плиткового облицювання поверхонь.
10. Інструменти і пристосування для виконання плиткових робіт.
11. Технологію підготовки і обробки плиток.
12. Призначення розчинозмішувачів, їх будова та принцип дії.
13. Технологію механізованого приготування розчинів і клеючих сумішей.
14. Послідовність укладання гідроізоляції та влаштування стяжок.
15. Способи встановлення та кріплення плиток на поверхні.
16. Технологічні операції при лицюванні поверхонь стін керамічними плитками на розчині і з використанням клеючих сумішей.
17. Методи настилання підлог керамічними плитками на розчині.
18. Прості методи настилання підлог керамічними плитками з використанням клеючих сумішей.
19. Вимоги до якості лицювання.
20. Прийоми роботи з рівнем.
21. Дефекти облицьованих поверхонь та способи їх усунення.
22. Методи ремонту облицьованих стін та плиткових покриттів підлоги.

УМІЄ:

1. Організувати робоче місце згідно вимогам охорони праці.
2. Підготувати плитки для настилання підлоги і лицювання поверхні.
3. Розрізати плитки склорізом, ручним плиткорізом, електроінструментом.
4. Висвердлювати отвори.
5. Різати, перерубувати плитки і приточувати кромки.
6. Приготувати розчин і клейову суміш механізовано.
7. Укладати гідроізоляцію на різні основи.
8. Виконувати влаштування цементно-пісчаної стяжки.
9. Облицьовувати поверхню стін керамічною плиткою «шов в шов», «врозбіг» на розчині.
10. Настилати основи керамічною плиткою на розчині.
11. Заповнювати шви між плитками. перевіряти вертикальність і горизонтальність облицьованих поверхонь.
12. Ремонтувати облицьовані поверхні та усувати дефекти.
13. Виконувати прості роботи під час облицювання керамічними, скляними, азбестоцементними та іншими плитками.

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ОBOB'ЯЗКОВИХ ЗАСOБІВ НАВЧАННЯ

Професія: 7132 Лицювальник-плиточник

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 3-го розряду

№ з/п	Найменування	Кількість одиниць на 15 осіб		Примітка
		для індивідуального користування	для групового користування	
1	2	3	4	5
Обладнання, інструмент:				
1.	Брусок для осаджування плиток на стіні	2 шт.	6 шт.	
2.	Висок на котушці	15 шт.		
3.	Зубило		3 шт.	
4.	Ківш штукатурний		3 шт.	
5.	Лопатка плиточника	15 шт.		
6.	Молоток		3 шт.	
7.	Молоток плитковий		5 шт.	
8.	Правило		6 шт.	
9.	Рулетка сталева 5 м		3 шт.	
10.	Скарпель		3 шт.	
11.	Рівень універсальний		5 шт.	
12.	Рівень водяний		1 шт.	
13.	Електродріль із набором свердел		2 шт.	
14.	Електрозмішувач з насадкою		2 шт.	
15.	Шпатель гумовий для заповнення швів розчином	15 шт.		
16.	Шпатель сталевий, шпатель зубчастий	15 шт.		
17.	Шнур, хрестики		5 шт.	
18.	Рашпіль		3 шт.	
19.	Склоріз		3 шт.	
20.	Коловорот		3 шт.	
21.	Плиткоріз		2 шт.	
22.	Гумовий молоток		5 шт.	

1	2	3	4	5
Інвентар:				
1.	Відро	15 шт.		
2.	Інвентарні тумбочки для плиткових робіт		2	
3.	Стелаж для пристосувань		1	
4.	Столик металевий складний		1	
5.	Візок для перевезення плиток в інвентарних шухлядах, ящик для розчину та піску		1	
6.	Шафа інструментальна групова		1	

Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України

***Державний стандарт
професійно-технічної освіти***

ДСПТО 7132.Ф.43.33 2015
(позначення стандарту)

Професія: Лицювальник-плиточник

Код: 7132

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 4-го розряду

Видання офіційне
Київ - 2015

Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника професійно-технічного навчального закладу

(підприємства, установи та організації, що здійснюють (або забезпечують) підготовку
(підвищення кваліфікації) кваліфікованих робітників)

1. **Професія:** 7132 Лицювальник-плиточник

(код, назва професії)

2. **Кваліфікація:** лицювальник-плиточник 4-го розряду

(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

3. **Кваліфікаційні вимоги**

Повинен знати: види і характеристики синтетичних виробів; сучасні штучні вироби зі штучного облицювального каменю, мармурового агломерату, скломармур, склокристал, керамічний граніт; кам'яні плити із природних матеріалів; тротуарна плитка; сучасні матеріали для кріплення плиток, їх властивості; склад та спосіб приготування мастик і розчинових сумішей; способи розбивання, провішування та встановлювати маяки на горизонтальних та вертикальних поверхнях; технологічні операції лицювання поверхонь керамічними, полістирольними, скляними плитками на мастиках та інших розчинових сумішах; способи установлювання та кріплення фасонних плиток; послідовність виконання робіт при лицюванні колон, ніш, пілястр, укосів; технологію облицювання фасаду плитами з природного і штучного каменю, керамічною плиткою; послідовність настилання підлоги з фризом; технологічні операції настилання підлог шестигранними, восьмигранними плитками; методи діагонального настилання основи, підлоги з ухилом; технологію настилання підлог з використанням сухих будівельних сумішей; правила облицювання східців керамічною плиткою; послідовність укладання тротуарної плитки способи облицювання склом «марблін»; основи будови машин для вібровдачування плиток; вимоги БНіП до облицюваних поверхонь; правила ремонту підлог та заміни облицювальних плиток;

Повинен уміти: провішувати та влаштувати маяки під облицювання прямолінійні поверхні; облицювати поверхні керамічними, полістирольними, скляними плитками, склом «марблін», скломармуром; підготувати поверхні колон, ніш, пілястр, укосів до лицювання; облицювати пілястри, ніші, колони, укоси, та інші дрібні поверхні; облицювати плитками на розчині та мастиках суцільні прямолінійні поверхні стін з товщиною швів до 2 мм; установлювати фасонні плитки (карнизні, плінтусні, кутові); облицювати поверхні стін склом «марблін», та плитками зі склокристаліту, скломармуру; лицювати вертикальні поверхні з використанням клейових будівельних сумішей; облицювати фасади укласти фриз простого рисунку з розміткою; настилати підлоги по діагоналі, шестигранними і восьмигранними плитками, з ухилом; облицювати східці керамічною плиткою; перевіряти якість лицювальних робіт; доглядати, виявляти дефекти; виконувати заміну облицювальних плиток та ремонт плиточних підлог; облицювати підлоги із застосуванням машин для вібровдачування плиток; планувати і підготувати ділянку під укладання тротуарної плитки; укласти тротуарну плитку, заповнювати шви та контролювати якість укладання.

4. Загальнопрофесійні вимоги

Повинен:

- а) раціонально та ефективно організовувати працю на робочому місці;
- б) додержуватись норм технологічного процесу;
- в) не допускати браку в роботі;
- г) знати й виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці й навколишнього середовища, дотримуватися норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт;
- д) використовувати в разі необхідності засоби попередження й усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо);
- е) знати інформаційні технології в обсязі, що є необхідним для виконання професійних обов'язків;
- ж) володіти обсягом знань з правових питань галузі, основ ведення підприємницької діяльності, державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності та трудового законодавства в межах професійної діяльності.

5. Вимоги до освітнього рівня осіб, які навчатимуться в системі професійно-технічної освіти

5.1. При продовженні професійно-технічної освіти

Базова або повна загальна середня освіта.

5.2. При підвищенні кваліфікації

Повна загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень - «кваліфікований робітник» за професією Лицювальник-плиточник 3-го розряду; стаж роботи за професією не менше 1 року.

5.3. Після закінчення навчання

Базова або повна загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень - «кваліфікований робітник» за професією Лицювальник-плиточник 4-го розряду; без вимог до стажу роботи.

6. Сфера професійного використання випускника

Будівництво. Покриття підлоги й облицювання стін (Секція F, клас 43.33)

7. Специфічні вимоги

7.1. Вік: прийняття на роботу здійснюється після закінчення строку навчання відповідно до законодавства.

7.2. Стать: чоловіча, жіноча (обмеження отримання професії по статевій приналежності визначається переліком важких робіт і робіт із шкідливими та небезпечними умовами праці, на яких забороняється використання праці жінок, затверджених наказом МОЗ України №256 від 29.12.1993).

7.3. Медичні обмеження відповідно до законодавства.

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
підготовки кваліфікованих робітників

Професія: 7132 Лицювальник-плиточник

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 4 розряду

Загальний фонд навчального часу — 530 годин

№ з/п	Навчальні предмети	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Загальнопрофесійна підготовка	52	
1.1	Інформаційні технології	8	
1.2	Основи галузевої економіки і підприємництва	16	
1.3	Основи правових знань	8	
1.4	Резерв часу	20	
2.	Професійно-теоретична підготовка	146	19
2.1	Технологія лицювальних та плиткових робіт	83	2
2.2	Матеріалознавство	20	
2.3	Основи електротехніки	8	
2.4	Будівельне креслення	20	17
2.5	Охорона праці	15	
3.	Професійно-практична підготовка	305	
3.1	Виробниче навчання	102	
3.2	Виробнича практика	203	
4.	Консультації	20	
5.	Державна кваліфікаційна атестація (або проміжна (поетапна) кваліфікаційна атестація при продовженні навчання)	7	
6.	Загальний обсяг навчального часу (без п. 4)	510	19

**Перелік кабінетів, лабораторій, майстерень для підготовки
кваліфікованих робітників за професією
7132 Лицювальник-плиточник 4 розряду**

2. Кабінети:

- основ правових знань;
- основ галузевої економіки і підприємництва;
- інформаційних технологій;
- технології лицювальних та плиткових робіт, матеріалознавства;
- основ електротехніки;
- охорони праці;
- будівельного креслення.

3. Майстерня: лицювальників-плиточників.

Примітка: для підприємств, організацій, що здійснюють індивідуальне професійне навчання кваліфікованих робітників навчальний процес може здійснюватись при наявності обладнаного навчального робочого місця

- предмет «Інформаційні технології» для індивідуального навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації робітників вивчається за погодженням підприємств – замовників кадрів.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Інформаційні технології»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Використання інформаційних та комп'ютерних технологій для автоматизації виробництва	4	
2.	Системи управління на основі комп'ютерних технологій	4	
<i>Усього годин:</i>		8	

Тема 1. Використання інформаційних та комп'ютерних технологій для автоматизації виробництва

Поняття про системи управління автоматизованим обладнанням: агрегатом, виробничою установкою, робототехнічним комплексом, гнучким автоматизованим модулем, лінією, цехом, підприємством.

Перспектива розвитку електронно-обчислювальної техніки і засобів автоматизації.

Числове програмне управління та його різновидності (локальні системи, супервізирне управління, пряме числове управління).

Принцип будови та склад гнучких виробничих систем: гнучкі автоматизовані виробничі модулі (ГВМ), гнучкі автоматизовані виробничі комплекси (ГВК).

Визначення та принцип будови автоматизованих систем.

АСУП – автоматизована система управління підприємством.

САПР – система автоматизованого проектування

АТСС – автоматизована транспортно-складська система.

АСУТП – автоматизована система управління технологічним процесом.

Роботизація та автоматизація виробництва на основі електронно-обчислювальної техніки – основа інтенсифікації виробництва.

Тема 2. Системи управління на основі комп'ютерних технологій.

Поняття про мікропроцесори, контролери та логічні елементи. Елементна база сучасних комп'ютерів.

Класифікація пристроїв зв'язку в автоматизованих системах управління за принципом дії: швидкістю передачі даних, видом сигналу. Використання пристроїв та ліній зв'язку при виробництві будівельних матеріалів.

Структура і визначення різних систем управління механізмами та технологічними процесами. Регулювання. Контроль. Сигналізація та блокування, їх застосування у промисловості будівельних матеріалів.

Ієрархічні системи управління виробництвом. Рівні управління верстатами, технологічними установками, комплексом технологічних апаратів чи машин, технологічними ділянками, діяльністю підприємства, галуззю промисловості. Основні функції ПК на кожному рівні управління.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета **«Основи галузевої економіки і підприємництва»**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Основи підприємництва	4	
2.	Фінансова база підприємства	4	
3.	Податкова система та податкова політика держави	2	
4.	Макроекономіка. Відтворення суспільного продукту	4	
5.	Неспроможність (банкрутство) будівельної організації	2	
Усього годин:		16	

Тема 1. Основи підприємництва

Поняття і цілі підприємницької діяльності, умови існування. Види підприємницької діяльності будівельної організації. Організаційно-правові форми підприємства в Україні. Підприємницький дохід.

Види (класифікація) підприємств. Фонди підприємств та їх обіг.

Основні та оборотні фонди. Амортизація. Собівартість.

Витрати виробництва і витрати підприємства будівельної сфери. Собівартість продукції, її структура. Ціна та ціноутворення на будівельну продукцію. Прибуток та його економічна природа. Рентабельність будівельних організацій.

Тема 2. Фінансова база підприємства

Собівартість будівельної продукції. Показники собівартості продукції. Ціна та ціноутворення на будівельну продукцію.

Витрати виробництва. Прибуток підприємства.

Рентабельність продукції і виробництва.

Тема 3. Податкова система та податкова політика держави

Податкова система та податкова політика держави, її регулюючі функції. Класифікація податків. Механізм оподаткування.

Законодавча база податкової системи України.

Тема 4. Макроекономіка. Відтворення суспільного продукту

Суть і види відтворення валового національного продукту та його структура. Фактори зростання валового національного продукту.

Національний дохід, його розподіл, перерозподіл, обмін та споживання. Відтворення робочої сили. Трудові ресурси. Безробіття. Трудові ресурси та становлення ринку праці. Зайнятість, новий підхід і форми регулювання.

Економічне зростання, його фактори і типи.

Тема 5. Неспроможність (банкрутство) будівельної організації

Поняття та ознаки банкрутства будівельної організації.

Реорганізація: причина і процедура. Ліквідація: причина і процедура.

Банкрутство: причина і процедура.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Основи правових знань»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Цивільне законодавство	2	
2.	Господарське законодавство	2	
3.	Адміністративне законодавство	1	
4.	Кримінальне законодавство	3	
<i>Усього годин:</i>		8	

Тема 1. Цивільне законодавство

Загальна характеристика Цивільного кодексу України. Відносини, які регулюються Цивільним кодексом. Учасники цивільних правовідносин. Поняття і загальна характеристика цивільної правоздатності і цивільної дієздатності. Громадяни та юридичні особи як суб'єкти цивільного права.

Особисті немайнові права громадян та їх захист. Майнові права громадян і юридичних осіб.

Право власності та його конституційний захист. Форми та види власності. Інтелектуальна власність.

Поняття цивільної угоди і цивільного договору. Види цивільних договорів. Поняття і характеристика договору майнового найму (оренди). Договір позики. Договір дарування.

Поняття спадщини. Спадкування за законом і за заповітом.

Тема 2. Господарське законодавство

Загальна характеристика Господарського кодексу України. Підрядні відносини у капітальному будівництві. Договір підяду на капітальне будівництво. Генеральний підрядник і субпідрядник. Права замовника. Розрахунки за договором підяду на капітальне будівництво. Відповідальність за порушення договору підяду на капітальне будівництво. Умови укладання та виконання договорів підяду на капітальне будівництво. Правове регулювання господарських відносин у будівництві.

Тема 3. Адміністративне законодавство

Загальна характеристика Кодексу про адміністративні правопорушення. Поняття адміністративного проступку. Види адміністративних стягнень. Адміністративна відповідальність за порушення в галузі будівництва.

Тема 4. Кримінальне законодавство

Загальна характеристика Кримінального кодексу України. Поняття і ознаки злочину. Стадії вчинення злочину. Добровільна відмова від доведення злочину до кінця. Співучасть у вчиненні злочину. Види кримінальних покарань. Поняття

неосудності. Кримінальна відповідальність неповнолітніх. Кримінальна відповідальність за порушення в галузі будівництва.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета **«Технологія лицювальних та плиткових робіт»**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Технологія лицювання вертикальних поверхонь керамічними та іншими плитками	10	
2.	Технологія лицювання вертикальних поверхонь з використанням сухих клейових будівельних сумішей	16	
3.	Загальні відомості про лицювання колон, ніш, пілястр, косяків	8	
4.	Особливості лицювання фасадів з використанням сухих клейових будівельних сумішей	10	
5.	Технологія настилання підлог (роботи середньої складності)	16	
6.	Технологія настилання підлоги з використанням сухих клейових будівельних сумішей	17	2
7.	Технологія настилання тротуарної плитки	4	
8.	Ремонт плиткових підлог	2	
Усього годин:		83	2

Тема 1. Технологія лицювання поверхонь керамічними та іншими плитками

Способи розбивання, провішування та встановлення маячних плиток на вертикальних поверхнях.

Способи лицювання поверхонь глазурованими плитками на мастиці. Види мастик, що використовуються, і способи їх нанесення на оштукатурені поверхні.

Види і характеристика скляних плиток, область її використання. Особливості підготовки поверхонь для лицювання скляними плитками. Способи нанесення мастик, установка плиток, обробка швів і поверхонь скляних плиток.

Види і характеристика полістирольних плиток, область їх використання. Особливості підготовки поверхонь до лицювання полістирольними плитками. Способи нанесення мастик, установка плиток, обробка швів і поверхонь полістирольних плиток.

Характеристика способу лицювання поверхонь «по діагоналі», його використання. Способи використання гвинтових, інвентарних шаблонів для установки плиток.

Способи нанесення та розрівнювання розчину, влаштування фасонних плиток: плінтусів кутових, рядових і карнизних плиток на розчині. Перевірка

вертикальності і горизонтальності рядів плиток регулювання розмірів швів, заповнення і обробка швів та поверхонь плиток.

Вимоги БНіП до лицювання поверхонь глазурованими плитками. Правила перевірки якості облицьованої поверхні. Вимоги до температурного режиму приміщень.

Тема 2. Технологія лицювання вертикальних поверхонь з використанням сухих клейових будівельних сумішей

Ознайомлення з інструментами і пристосуваннями для лицювання вертикальних поверхонь плитками з використанням сухих будівельних сумішей.

Підготовка основи. Несуча здатність основи. Стабільність та чистота основи. Поглинання основи. Очистка поверхні. Перевірка рівності. Вирівнювання та ущільнення поверхні. Влаштування систем утеплення. Планування поверхні керамічних плиток. Укладання керамічних плиток на вертикальну поверхню. Способи і правила перевірки вертикальності установлених рядів плиток. Затирання швів. Догляд за вертикальним лицюванням. Вимоги до облицьованої поверхні. Дефекти лицювання та способи їх усунення. Організація праці і робочого місця при облицьованні вертикальних поверхонь з використанням сухих будівельних сумішей.

Тема 3. Загальні відомості про лицювання колон, ніш, пілястр, косяків

Види і послідовність виконання робіт. Способи провіщування рядів колон, підготовка поверхонь до лицювання, влаштування тимчасових маяків. Технологія лицювання колон і пілястр.

Особливості лицювання вузьких простінків, косяків та ніш. Поняття про раціоналізацію процесів лицювання, передових методів праці, організації робочих місць, система контролю якості лицювальних робіт.

Тема 4. Особливості лицювання фасадів з використанням сухих клейових будівельних сумішей

Види і характеристика плиток для облицьованні фасадів. Особливості підготовки поверхні фасаду.

Облицьовання фасаду плитами з природного і штучного каменю. Розмічання і висвердлювання отворів для механічного кріплення. Заповнення отворів розчиною сумішшю, встановлення кріпильних елементів (шпильок, скоб, гачків, анкерів, петель). Кріплення кам'яних плит. Заповнення проміжку між стіною і плитою розчиною сумішшю. Заповнення швів.

Облицьовання фасаду керамічною плиткою. Розбивання фасаду на ділянки. Встановлення маяків. Укладання керамічних плиток на поверхню фасаду.

Правила перевірки якості лицювальних робіт. Найбільш характерні дефекти лицювання. Вимоги безпеки при виконанні робіт на висоті.

Тема 5. Технологія настилання підлог (роботи середньої складності)

Технологія настилання підлоги з фризом. Влаштування маяків. Розстилання розчину. Укладання фризу простого рисунку з розміткою. Укладання плитки.

Технологія настилання підлог з шестигранних і восьмигранних плиток.

Діагональне настилання підлоги.

Технологія настилення підлоги за допомогою шаблонів.

Технологія настилення плиткової підлоги з ухилом. Поопераційний контроль якості.

Правила облицювання східців керамічною плиткою.

Поняття про кислотостійкі плиткові підлоги. Конструктивна схема підлог. Способи укладання плиток і обробка швів. Особливі вимоги безпеки праці при роботі з кислотами та іншими хімічними препаратами.

Використання машин для вібровдавлювання плиток.

Інструменти, пристосування, інвентар. Машини для шліфування, їх будова. Установка і укладка реперних і маячних плиток. Контроль якості.

Дефекти плиткового покриття. Догляд за підлогою. Технічні умови на прийомку плиткової підлоги. Охорона праці при настиленні плиткової підлоги.

Тема 6. Технологія настилення підлоги з використанням сухих клейових будівельних сумішей

Підготовка плитки до облицювання з використанням сучасних пристосувань. Різка плитки. Обтесування і підточування кромки. Свердління отворів. Способи і правила виконання даних робіт. Використання шаблонів, пристосувань, механізмів.

Ознайомлення з інструментами і пристосуваннями та механізмами. Види робіт і технологічна послідовність їх виконання.

Підготовки основи. Несуча здатність основи. Стабільність та чистота основи. Поглинання основи. Очистка поверхні основи. Перевірка рівності. Нанесення ґрунту на основи. Вирівнювання основи за рахунок виливання самовирівнюючих мас для підлоги. Приготування клейових сумішей. Способи винесення відміток від заданого репера. Укладання маячних плиток та маячних рядів. Розрахунок кількості плиток, які укладаються у покриття при прямому і діагональному настиленні підлоги. Технологія настилення підлог з використанням сухих будівельних сумішей. Заповнення швів плиткової підлоги; очистка плиткової підлоги. Догляд за підлогою. Вимоги до якості укладеного покриття. Дефекти настилення плиткового покриття. Організація праці і робочого місця при укладанні підлоги з використанням сухих будівельних сумішей.

Практична робота:

1. Складання технологічної карти настилення підлоги з використанням сухих клейових будівельних сумішей.

Тема 7. Технологія настилення тротуарної плитки

Ознайомлення з інструментами і пристосуваннями та механізмами. Планування ділянки під укладання плитки. Підготовка основи під укладання тротуарної плитки. Укладання тротуарної плитки. Заповнення швів. Догляд за укладеною плиткою.

Тема 8. Ремонт плиткових підлог

Визначення ділянок, які підлягають ремонту. Видалення дефектних плиток.

Підготовка основи. Підбирання плитки за кольором, відтінками і розміром у відповідності зі старим покриттям. Встановлення нової плитки.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Матеріалознавство»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Облицювальні вироби	10	
2.	Сучасні матеріали для кріплення плиток	10	
Усього годин:		20	

Тема 1. Облицювальні вироби

Скло «марблінг», властивості.

Види і характеристика синтетичних виробів: полістирольні, полівінілхлоридні (ПВХ), кумаронові, фенолітові плитки, область їх використання.

Плити та плитки для облицювання фасадів будинків.

Сучасні штучні вироби зі штучного облицювального каменю, мармурового агломерату, скломармур, склокристал, керамічний граніт і тощо.

Кам'яні плити із природних матеріалів.

Тротуарна плитка. Вибір плиток за призначенням.

Тема 2. Сучасні матеріали для кріплення плиток

Класифікація сухих будівельних сумішей. Суміші для влаштування підлоги та вертикального облицювання стін вітчизняних та закордонних виробників. Технічні дані. Властивості. Переваги клейових сумішей перед традиційними матеріалами. Вибір виду клею для різних видів плитки.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Основи електротехніки»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Електрообладнання будівельного майданчика	3	
2.	Електрозабезпечення будівельного майданчика	2	
3.	Основні відомості про електробезпеку	3	
<i>Усього годин:</i>		8	

Тема 1. Електрообладнання будівельного майданчика

Класифікація та експлуатація електричних машин та інструменту.

Електрообладнання будівельних кранів, обладнання для транспортування сухих і розчинних сумішей у межах робочої зони, змішувачів для перемішування напівсухих та пластичних сумішей, що використовуються на будівельному майданчику.

Тема 2. Електропостачання будівельного майданчика

Організації електропостачання будівельного майданчика: визначення місць розташування на будівельному майданчику струмоприймачів (електродвигунів, зварювальної апаратури, освітлювальних приладів) і потреби в електроенергії; вибір джерел електропостачання; проектування схеми електропостачання; розрахунок мережі, підбір трансформаторів і робоче проектування частин мережі та різних пристроїв схеми електропостачання.

Зовнішнє освітлення місцевості будівельного майданчика та освітлення місць проведення робіт.

Тема 3. Основні відомості про електробезпеку

Дія електричного струму на організм людини. Перша допомога при ураженні людини електричним струмом.

Аналіз небезпеки електричних мереж. Правила безпечної експлуатації освітлювального обладнання. Правила електробезпеки при використанні електроінструменту та експлуатації електрифікованих машин та механізмів, що використовують на будівництві.

Технічні способи і засоби захисту від ураження електричним струмом. Захисні заземлення та занулення.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Будівельного креслення»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Читання будівельних креслень	4	3
2.	Виконання будівельних креслень	16	14
Усього годин:		20	17

Тема 1. Читання будівельних креслень

Послідовність читання креслень. Форма опису будівельного креслення. Експлікація. Січні площини, їх позначення.

Практичні роботи:

1. Прочитати будівельне креслення плану будівлі.
2. Прочитати будівельне креслення розрізу будівлі.
3. Прочитати будівельне креслення фасаду будівлі.

Тема 2. Виконання будівельних креслень

Будівельне креслення плану, розрізу, фасаду. Вимоги до виконання будівельних креслень.

Практичні роботи:

1. Накреслити план будівлі І поверху.
2. Виконання робочих креслень укладання підлог прямими рядами простого малюнку.
3. Виконання робочих креслень укладання підлог прямими рядами з фризом.
4. Виконання робочих креслень укладання підлог «по діагоналі».
5. Виконання робочих креслень укладання підлог із шестигранних плиток.
6. Виконання робочих креслень укладання підлог із восьмигранних плиток.
7. Виконання робочих креслень лицювання стін способом «шов у шов», «врозбіг».

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Охорона праці»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно - практичні роботи
1.	Правові та організаційні основи охорони праці	2	
2.	Основи безпеки праці у галузі. Загальні відомості про потенціал небезпек	7	
3.	Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист	1	
4.	Основи електробезпеки	2	
5.	Основи гігієни праці та виробничої санітарії. Медичні огляди	1	
6.	Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках	2	
Усього годин:		15	

Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці

Мета і завдання предмета «охорона праці».

Зміни та доповнення до основних законодавчих актів з охорони праці.

Відповідальність за порушення законодавства про працю, охорону праці, нормативно-правових актів з охорони праці.

Навчання з питань охорони праці. Типове положення про порядок навчання і перевірку знань з питань охорони праці, яке встановлює порядок і види інструктажів з охорони праці, форми перевірки знань працівників.

Основні завдання системи стандартів безпеки праці: зниження і усунення небезпечних та шкідливих виробничих факторів, створення ефективних засобів захисту працівників. Порядок забезпечення працівників засобами індивідуального та колективного захисту. Основні причини травматизму і професійних захворювань на виробництві. Основні заходи запобігання травматизму та захворювання на виробництві: організаційні, технічні, санітарно-виробничі, медико-профілактичні. Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Соціальна і медична реабілітація працівників. Розслідування та облік нещасних випадків на виробництві, професійних захворювань і професійних отруень.

Тема 2. Основи безпеки праці у галузі. Загальні відомості про потенціал небезпек

Загальні відомості про потенціал небезпек за професією в галузі.

Загальні відомості про потенціал небезпек на будівельному майданчику. Небезпечні зони, огороження. Знаки безпеки, попереджувальні написи.

Організація робочого місця при облицюванні вертикальних поверхонь з використанням сухих будівельних сумішей.

Засоби захисту при приготуванні клейових будівельних сумішей, під час очищення поверхні, при затиранні швів. Безпечні прийоми праці при настиланні підлог шестигранними, восьмигранними плитками. Охорона праці при влаштуванні примикань плиткового покриття до стін, порталів, ліфтів, стволу сміттєпроводу, дверним коробкам та іншим елементам будівель. Безпечні прийоми праці при настиланні підлог із цементних і мозаїчно-бетонних плит. Мікроклімат приміщень, роботи пов'язані з настиланням керамічної плитки із врахуванням різних кліматичних умов.

Правила експлуатації ручного механізованого інструменту. Охорона праці при роботі із застосуванням машин для вібровдавлювання плиток, для різки плиток та висвердління отворів. Способи і правила виконання безпечних прийомів праці для використання шаблонів та пристосування механізмів.

Вимоги безпеки при настиланні тротуарної плитки та підлоги керамічними плитками. Охорона праці при виконанні облицювальних робіт: пілястр, ніш та інших дрібних поверхонь. Охорона праці при настиланні тротуарної плитки. Охорона праці при облицюванні фасаду плитами з природного каменю (бетону), керамічною плиткою.

Безпечні прийоми праці при виконанні ремонту плиткових підлог та заміні плиток.

Охорона праці під час облицювання поверхні склом «марблін» та плитками із склористоліту, скломармуру.

Правила та заходи щодо попередження нещасних випадків та аварій у будівництві.

Тема 3. Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист

Протипожежні заходи. Пожежна сигналізація. Особливості гасання пожежі на об'єктах галузі. Організація пожежної охорони в галузі.

Вимоги щодо професійного відбору та навчання персоналу для виробництв підвищеної вибухонебезпеки.

Загальні відомості про великі виробничі аварії, їх типи, причини та наслідки. Вплив техногенних чинників на екологічну безпеку та безпеку життя і здоров'я людей.

Тема 4. Основи електробезпеки

Особливості ураження електричним струмом. Безпечні методи звільнення потерпілого від дії електричного струму.

Класифікація виробничих приміщень відносно небезпеки ураження працюючих електричним струмом.

Допуск до роботи з електрикою і електрифікованими машинами. Колективні та індивідуальні засоби захисту в електроустановках.

Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів. Захист від статичної електрики.

Тема 5. Основи гігієни праці. Медичні огляди

Поняття про гігієну праці. Основні гігієнічні особливості праці за даною професією.

Чергування праці і відпочинку. Виробнича гімнастика.

Основні гігієнічні особливості праці за даною професією.

Правила експлуатації освітлення. Санітарно-побутове забезпечення працівників.

Щорічні медичні огляди працюючих неповнолітніх, осіб віком до 21 року.

Тема 6. Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках

Послідовність, принципи і засоби надання першої допомоги при різних видах травм. Запобіжні заходи щодо інфікування СНІДом під час надання першої допомоги.

Засоби надання першої допомоги при різних видах травм. Медична аптечка, її склад, призначення, правила користування.

Підготовка потерпілого до транспортування. Транспортування потерпілого.

Типова навчальна програма з виробничого навчання

Професія: 7132 Лицювальник-плиточник

(код, назва професії)

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 4-го розряду

(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
I. Виробниче навчання		
1.	Ознайомлення з підприємством. Інструктаж з охорони праці	6
2.	Лицювання вертикальних поверхонь керамічними, скляними, полістирольними та іншими плитками	12
3.	Лицювання вертикальних поверхонь з використанням сухих клейових будівельних сумішей	18
4.	Лицювання фасадів	12
5.	Настилення підлоги керамічними плитками	18
6.	Настилення підлоги з використанням сухих клейових будівельних сумішей	12
7.	Настилення тротуарної плитки	18
8.	Ремонт плиткових підлог	6
Усього годин:		102
<i>II. Виробнича практика</i>		
1.	Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на підприємстві	7
2.	Самостійне виконання лицювальних та плиткових робіт складністю відповідно до 4-го розряду	196
Кваліфікаційна пробна робота		
Усього годин:		203
Разом годин:		305

I. ВИРОБНИЧЕ НАВЧАННЯ

Тема 1. Ознайомлення з підприємством. Інструктаж з охорони праці

Інструктаж з організації робочого місця та безпеки праці під час роботи на будівництві. Перспективи розвитку будівництва, структура, організація праці, процес виконання робіт, технологічне обладнання. Допоміжні служби, їх цілі, завдання, функції. Система управління якістю праці та продукції на будівництві.

Система управління охороною праці, організація охорони праці на будівництві. Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на будівництві. Використання засобів безпеки праці та індивідуального захисту.

Тема 2. Лицювання вертикальних поверхонь керамічними, скляними, полістирольними та іншими плитками

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та охорони праці під час роботи з інструментами.

Провіщування поверхні стін і встановлення марок. Виконання робіт з рівнем і виском. Провіщування та влаштування маяків під облицювання прямолінійної поверхні.

Визначення кратності розмірів поверхонь стін, укладання плінтусних або рядових плиток насухо з установленням розмірів плиток-доборів. Розмітка і нарізання плиток-доборів.

Натягування шнура причалки на рівні першого ряду. Засвоєння прийомів лицювання вертикальних поверхонь глазурованими плитками «по діагоналі». Облицювання колон, пілястр, ніш та інших дрібних поверхонь. Провіщування рядів колон і пілястр для лицювання їхніми різними плитками. Підготовка поверхні колон і пілястр до лицювання на розчині або на мастиках. Установка маяків. Лицювання поверхонь колон, розташованих в одному і декількох рядах одного приміщення, лицювання вузьких простінків, укосів і ніш віконних прорізів. Перевірка якості виконаних робіт.

Облицювання плитками на розчині та мастиках суцільних прямолінійних поверхонь стін з товщиною швів до 2 мм. Установлювання фасонних плиток (карнизних, плінтусних, кутових). Укладання фризу складного рисунку з розміткою.

Лицювання поверхні стін склом «марблін» та плитками із склокристаліту, скломармуру.

Тема 3. Лицювання вертикальних поверхонь з використанням сухих клейових будівельних сумішей

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці під час роботи з інструментами.

Характеристика поверхонь, які підлягають облицюванню. Види робіт і технологічна послідовність їх виконання. Ознайомлення з інструментами і пристосуваннями для лицювання вертикальних поверхонь плитками з використанням сухих будівельних сумішей.

Підготовка основи. Визначення несучої здатності основи, стабільності, чистоти основи та поглинання основи. Очищення поверхні. Перевірка рівності. Вирівнювання та ущільнення поверхні. Влаштування систем утеплення. Планування поверхні керамічних плиток. Приготування клейових сумішей. Укладання керамічних плиток на вертикальну поверхню. Способи і правила перевірки вертикальності установлених рядів плиток. Затирання швів. Догляд за вертикальним лицюванням. Вимоги до облицюваної поверхні.

Тема 4. Лицювання фасадів

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці під час роботи з інструментами.

Розмітка поверхні. Встановлення маяків. Облицювання фасаду плитами з природного каменю (бетону). Облицювання фасаду керамічними плитками.

Способи і правила перевірки вертикальності установлених рядів плиток. Затирання швів. Догляд за вертикальним лицюванням. Вимоги до облицьованої поверхні.

Тема 5. Настилення підлоги керамічними плитками

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці під час роботи з інструментами.

Винесення відміток чистої підлоги від заданого репера нівеліром чи водяним рівнем.

Розмітка поверхні. Прийоми укладання маячних плиток, фризових і проміжних фризових маячних рядів. Розбивка підлог на захватки.

Укладання фризу простого рисунку з розміткою. Настилення підлог методом «по діагоналі». Настилення підлог шестигранними, восьмигранними плитками. Настилення підлог з ухилом. Виконання робіт із врахуванням різних кліматичних умов.

Влаштування примикань плиткового покриття до стін, порталів, ліфтів, стову сміттєпроводу, дверним коробкам та іншим елементам будівель.

Ознайомлення з інструментами і пристосуваннями, прийомами настилення підлог плитками, організація робочого місця. Вдосконалення прийомів, винесення відміток від заданого репера за допомогою водяного рівня чи нівеліра, влаштування маячних марок на поверхні підлоги, укладання плитки для визначення кратності і натягування шнура-причалки. Розрівнювання розчину лопаткою під кожену плитку ряду з перевіркою по встановленим маякам правилом і осадкою плит. Заповнення швів між плитами, очищення поверхні підлоги тирсою, догляд за підлогами. Відпрацювання прийомів самоконтролю за виконанням операцій з настиленням підлоги.

Тема 6. Настилення підлоги з використанням сухих клейових будівельних сумішей

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці під час роботи з інструментами.

Різка плитки з використанням сучасних пристосувань. Обтісування і приточування кромки. Свердління отворів. Способи і правила виконання даних робіт.

Ознайомлення з інструментами, пристосуваннями та механізмами. Види робіт і технологічна послідовність їх виконання. Способи винесення відміток від заданого репера. Укладання маячних плиток та маячних рядів. Розрахунок кількості плиток, які укладаються у покриття при прямому і діагональному настиленні підлоги. Настилення підлог з використанням клейових сумішей. Підготовка основи: визначення несучої здатності основи, стабільності, чистоти та поглинання основи; перевірка рівності; ґрунтовка основи. Вирівнювання основи за рахунок виливання самовирівнюючих мас для підлоги. Приготування клейових сумішей. Укладання плитки на підлогу. Заповнення швів плиткової підлоги; очистка плиткової підлоги. Догляд за підлогою. Вимоги до якості укладеного покриття.

Тема 7. Настилення тротуарної плитки

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці під час роботи з інструментами.

Ознайомлення з інструментами і пристосуваннями та механізмами. Планування ділянки під укладання плитки. Укладання плитки. Заповнення швів. Догляд за укладеною плиткою.

Тема 8. Ремонт плиткових підлог

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці під час роботи з інструментами.

Ознайомлення з інструментами і пристосуваннями та механізмами. Визначення ділянок, які підлягають ремонту. Видалення дефектних плиток.

Підготовка основи. Підбирання плитки за кольором, відтінками і розміром у відповідності зі старим покриттям. Встановлення нової плитки.

II. ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Тема 1. Ознайомлення з підприємством; інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки

Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки. Система управління охороною праці, організація служби безпеки праці на виробництві. Використання засобів колективного та індивідуального захисту.

Ознайомлення учнів технологічним процесом, з міжзмінною передачею устаткування й організацією виробництва.

Ознайомлення з організацією планування праці і контролю якості робіт на виробничій ділянці, у бригаді, на робочому місці.

Інструктаж з безпеки праці безпосередньо на технологічній ділянці.

Тема 2. Самостійне виконання лицювально-плиткових робіт складністю відповідно до 4-го розряду

Самостійне виконання робіт з професії лицювальник-плиточник на робочих місцях підприємства відповідно до кваліфікаційної характеристики 4-го розряду із дотриманням норм безпеки.

Примітка

Детальна програма виробничої практики розробляється кожним навчальним закладом окремо з врахуванням сучасних технологій, новітніх устаткувань та матеріалів, умов виробництва, за погодженням з підприємствами-зимовиками кадрів та затверджується в установленому порядку.

КВАЛІФІКАЦІЙНА ПРОБНА РОБОТА

Приклади робіт

1. Провішування та встановлення маячних плиток та рядів під облицювання прямолінійної поверхні.
2. Облицювання пілястр, ніш та інших дрібних поверхонь.
3. Облицювання плитками на розчині та мастиках суцільних прямолінійних поверхонь стін з товщиною швів до 2 мм.
4. Установлювання фасонних плиток (карнизних, плінтусних, кутових).
5. Укладання фризу простого рисунку з розміткою.
6. Настилення підлоги з використанням клейових сумішей.
7. Настилення тротуарної плитки.
8. Лицювання поверхні стін склом «марблін» та плитками із склокристаліту, скломармуру.
9. Лицювання вертикальних поверхонь з використанням сухих будівельних сумішей.
10. Настилати підлоги по діагоналі.
11. Облицювання східців керамічною плиткою.
12. Настилення підлоги з ухилом.
13. Настилення підлоги за складними малюнками кольоровими плитками.
14. Лицювання вертикальних поверхонь полістирольними плитками.
15. Лицювання колон.
16. Лицювання фасадів керамічною плиткою.
17. Лицювання фасадів плитами з природного каменю (бетону).

КРИТЕРІЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ АТЕСТАЦІЇ ВИПУСКНИКІВ

Професія: 7132 Лицювальник-плиточник

(код, назва професії)

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 4-го розряду

(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

ЗНАЄ, РОЗУМІЄ:

23. Вимоги охорони праці.
24. Види і характеристики синтетичних виробів.
25. Сучасні штучні вироби зі штучного облицювального каменю, мармурового агломерату, скломармур, склокристал, керамічний граніт.
26. Кам'яні плити із природних матеріалів.
27. Тротуарна плитка.
28. Сучасні матеріали для кріплення плиток, їх властивості.
29. Склад та спосіб приготування мастик і розчинових сумішей.
30. Способи розбивання, провішування та встановлення маячних плиток на горизонтальних та вертикальних поверхнях.
31. Технологічні операції лицювання поверхонь керамічними, полістирольними, скляними плитками на мастиках та інших розчинових сумішах.
32. Способи установлювання та кріплення фасонних плиток.
33. Послідовність виконання робіт при лицюванні колон, ніш, пілястр, укосів.
34. Технологію облицювання фасаду плитами з природного і штучного каменю, керамічною плиткою.
35. Послідовність настилання підлоги з фризом.
36. Технологічні операції настилання підлог шестигранними, восьмигранними плитками.
37. Методи діагонального настилання основи, підлоги з ухилом.
38. Технологію настилання підлог з використанням сухих будівельних сумішей.
39. Правила облицювання східців керамічною плиткою.
40. Послідовність укладання тротуарної плитки способи облицювання склом «марблін» основи будови машин для вібровдалювання плиток.
41. Вимоги БНіП до облицюваних поверхонь.
42. Правила ремонту підлог та заміни облицювальних плиток.

УМІЄ:

1. Організувати робоче місце згідно вимогам охорони праці.
2. Провішувати та встановлювати маячні плитки під облицювання прямолінійної поверхні.
3. Облицювати поверхні керамічними, полістирольними, скляними плитками, склом «марблін», скломармуром.
4. Підготувати поверхні колон, ніш, пілястр, укосів до лицювання.
5. Облицювати пілястри, ніші, колони, укоси, та інші дрібні поверхні.
6. Облицювати плитками на розчині та мастиках суцільні прямолінійні поверхні стін з товщиною швів до 2 мм.
7. Установлювати фасонні плитки (карнизні, плінтусні, кутові).

8. Облицьовувати поверхні стін склом «марблін», та плитками зі склокристаліту, скломармуру.
9. Лицювати вертикальні поверхні з використанням клейових будівельних сумішей.
10. Облицьовувати фасади укласти фриз простого рисунку з розміткою.
11. Настилати підлоги по діагоналі, шестигранними і восьмигранними плитками, з ухилом.
12. Облицьовувати сходи керамічною плиткою.
13. Перевіряти якість лицевальних робіт.
14. Доглядати, виявляти дефекти.
15. Виконувати заміну облицьовувальних плиток та ремонт плиточних підлог.
16. Облицьовувати підлоги із застосуванням машин для вібровдавлення плиток.
17. Планувати і підготувати ділянку під укладання тротуарної плитки.
18. Укласти тротуарну плитку, заповнювати шви та контролювати якість укладання.

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ОBOB'ЯЗКОВИХ ЗАСOБІВ НАВЧАННЯ

Професія: 7132 Лицювальник-плиточник

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 4-го розряду

№ з/п	Найменування	Кількість одиниць на 15 осіб		Примітка
		для індивідуального користування	для групового користування	
Інструменти, пристосування:				
1.	Брусок для осаджування плиток на стіні		6 шт.	
2.	Висок на котушці	15 шт.		
3.	Зубило		3 шт.	
4.	Кісточка двостороння		3 шт.	
5.	Щітка для промивання стін	15 шт.		
6.	Киянка гумова		3 шт.	
7.	Ківш штукатурний		3 шт.	
8.	Лопатка плиточника	15 шт.		
9.	Молоток плитковий	15 шт.		
10.	Плиткоріз		2 шт.	
11.	Рулетка сталева 5 м		3 шт.	
12.	Рівень універсальний		5 шт.	
13.	Шпатель гумовий	15 шт.		
14.	Шпатель сталевий	15 шт.		
15.	Комплект зубчастих шпателів	15 шт.		
16.	Шнур, хрестики			
17.	Металевий кутник		5 шт.	
Інвентар:				
1.	Відро	15 шт.		
2.	Інвентарні тумбочки для плиткових робіт		2	
3.	Стелаж для пристосувань		1	
4.	Столик металевий складний		6	
5.	Візок для перевезення плиток в інвентарних шухлядах		1	
6.	Шафа інструментальна групова		1	

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України**

***Державний стандарт
професійно-технічної освіти***

ДСПТО 7132.F.43.33 2015
(позначення стандарту)

Професія: Лицювальник-плиточник

Код: 7132

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 5-го розряду

**Видання офіційне
Київ - 2015**

Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника професійно-технічного навчального закладу

(підприємства, установи та організації, що здійснюють (або забезпечують) підготовку (підвищення кваліфікації) кваліфікованих робітників)

1. **Професія:** 7132 Лицювальник-плиточник
(код, назва професії)

2. **Кваліфікація:** лицювальник-плиточник 5-го розряду
(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

3. Кваліфікаційні вимоги

Повинен знати: характеристику та властивості декоративних облицювальних матеріалів; способи розмічання та розпланування під декоративне облицювання та під облицювання плитками криволінійної поверхні; технологію облицювання плавальних басейнів, резервуарів для питної води; способи розмітки поверхонь під укладання карт килимової мозаїки за заданим малюнком; технологічний процес облицювання поверхонь килимовою мозаїкою; способи настилення підлог з кам'яних плит, з добором і припасуванням кромки; властивості і склад декоративних мозаїчних сумішей; інструменти, пристрої, машини і механізми для мозаїчних робіт, їх призначення і застосування; технологічні процеси влаштування мозаїчних підлог; вимоги до мозаїчних підлог; способи декоративного облицювання; правила і норми з охорони праці під час виконання робіт.

Повинен уміти: розмічати і розпланувати криволінійні поверхні під декоративне облицювання; облицювати стелі та криволінійні поверхні; настилати підлогу килимовою керамікою з розплануванням поверхні під укладання за заданим рисунком; розпланувати та укладати фриз будь-якого рисунку; облицювати поверхні картами килимової мозаїки, викладати панно за заданим рисунком; настилати підлоги з кам'яних плит, з добором і припасуванням кромки; приготувати декоративну, мозаїчну суміш механізовано; влаштовувати однокольорові, багатокольорові мозаїчні підлоги; виявляти види браку під час облицювання, причини які до нього призводять, уміти їх виправляти; виконувати декоративне облицювання плитками.

4. Загальнопрофесійні вимоги

Повинен:

- а) раціонально та ефективно організувати працю на робочому місці;
- б) додержуватись норм технологічного процесу;
- в) не допускати браку в роботі;
- г) знати й виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці й навколишнього середовища, дотримуватися норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт;
- д) використовувати в разі необхідності засоби попередження й усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо);
- е) знати інформаційні технології в обсязі, що є необхідним для виконання професійних обов'язків;

ж) володіти обсягом знань з правових питань галузі, основ ведення підприємницької діяльності, державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності та трудового законодавства в межах професійної діяльності.

5. Вимоги до освітнього рівня осіб, які навчатимуться в системі професійно-технічної освіти:

5.1. При підвищенні кваліфікації

Повна загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень - «кваліфікований робітник» за професією Лицювальник-плиточник 4-го розряду; стаж роботи за професією не менше 1 року.

5.2. Після закінчення навчання

Базова або повна загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень - «кваліфікований робітник» за професією Лицювальник-плиточник 5-го розряду.

6. Сфера професійного використання випускника

Будівництво. Покриття підлоги й облицювання стін (Секція F, клас 43.33)

7. Специфічні вимоги

7.1. Вік: після закінчення терміну навчання – не менше 18 років.

7.2. Стать: чоловіча, жіноча (обмеження отримання професії по статевій приналежності визначається переліком важких робіт і робіт із шкідливими та небезпечними умовами праці, на яких забороняється використання праці жінок, затверджених наказом МОЗ України № 256 від 29.12.1993)

7.3. Медичні обмеження відповідно до законодавства.

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
підготовки кваліфікованих робітників

Професія: 7132 Лицювальник-плиточник

Кваліфікація: лицювальник плиточник 5-го розряду

Загальний фонд навчального часу — 508 годин

№ з/п	Навчальні предмети	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Загальнопрофесійна підготовка	50	5
1.1	Інформаційні технології	10	5
1.2	Основи галузевої економіки і підприємництва	10	
1.3	Основи правових знань	10	
1.4	Резерв часу	20	
2.	Професійно-теоретична підготовка	142	6
2.1	Технологія лицювальних та плиткових робіт	79	
2.2	Матеріалознавство	18	
2.3	Основи електротехніки	15	
2.4	Будівельне креслення	15	6
2.5	Охорона праці	15	
3.	Професійно-практична підготовка	288	
3.1	Виробниче навчання	120	
3.2	Виробнича практика	168	
4.	Консультації	20	
5.	Державна кваліфікаційна атестація	8	
6.	Загальний обсяг навчального часу (без п.4)	488	11

**Перелік кабінетів, лабораторій, майстерень
для підготовки кваліфікованих робітників
за професією 7132 Лицювальник-плиточник 5-го розряду**

3. Кабінети:

- основ правових знань;
- основ галузевої економіки і підприємництва;
- інформаційних технологій;
- технології лицювальних та плиткових робіт, матеріалознавства;
- основ електротехніки;
- охорони праці;
- будівельного креслення.

2. Майстерня: лицювальників-плиточників.

Примітка: для підприємств, організацій, що здійснюють індивідуальне професійне навчання кваліфікованих робітників навчальний процес може здійснюватись при наявності обладнаного навчального робочого місця

- предмет «Інформаційні технології» для індивідуального навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації робітників вивчається за погодженням підприємств – замовників кадрів.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Інформаційні технології»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Програмні засоби ПК. Комп'ютерні технології	4	2
2.	Мережні системи та сервіси	6	3
Усього годин:		10	5

Тема 1. Програмне забезпечення ПК. Комп'ютерні технології

Напрямки застосування прикладного програмного забезпечення галузевого спрямування, його особливості.

Практичні роботи:

1. Вивчення нових можливостей прикладних програм професійного спрямування (за напрямом професії лицювальник-плиточник). Робота з прикладними програмами будівельного профілю (за напрямом професії лицювальник-плиточник).
2. Проектування з використанням можливості програмних продуктів галузевого спрямування.

Тема 2. Мережні системи та сервіси

Інтернет-технології. Взаємодія комп'ютерів в локальних і глобальних мережах. Основні принципи мережевої взаємодії комп'ютерів в локальних і глобальних мережах. Основні принципи організації інформаційних мереж підприємства, установи з використанням Internet технологій.

Телеконференції. Дошки оголошень. Internet магазини та аукціони.

Інфраструктура електронної комерції. Електронні платежі. Електронні кредитні картки та електронні «гроші».

Інформаційні технології та реклама в електронній комерції. Методи реклами в Internet. Стратегії реклами в Internet: активна, пасивна, інтерактивна.

Практичні роботи:

1. Використання метапошукових машин та спеціалізованих пошукових машин. Процедури пошуку: простий пошук, розширений та спеціальний пошук (за напрямом професії лицювальник-плиточник).
2. Представлення статистичної інформації з використанням ділової графіки (за напрямом професії лицювальник-плиточник).
Створення мультимедійного каталогу новинок товарів і послуг галузевого спрямування на основі знайденої інформації в мережі Internet.
3. Робота з Internet-магазинами галузевого спрямування, пошук товарів.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета **«Основи галузевої економіки і підприємництва»**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно–практичні роботи
1.	Підприємство як сфера діяльності в умовах ринкової економіки	1	
2.	Основи організації керування підприємством	1	
3.	Планування підприємницької діяльності	3	
4.	Комерційна діяльність підприємства	2	
5.	Фінанси та облік, система обслуговування бізнесу	2	
6.	Реорганізація і ліквідування підприємств	1	
	Усього годин:	10	

Тема 1. Підприємство як сфера діяльності в умовах ринкової економіки

Підприємництво і ринок. Сутність підприємництва. Види підприємницької діяльності. Закон України «Про підприємництво». Указ Президента України «Про деякі заходи щодо вдосконалення регулювання підприємницької діяльності» від 28.04.2007 року.

Тема 2. Основи організації керування підприємством

Поняття і необхідність керування будівельним підприємством. Сучасні принципи керування підприємством. Шляхи удосконалення керування.

Тема 3. Планування підприємницької діяльності

Вибір стратегії будівельного підприємства. Визначення мети і завдання підприємства. Розробка й обґрунтування виробничої програми будівельного підприємства. Бізнес-план як інструмент планування та контролю підприємницької діяльності.

Тема 4. Комерційна діяльність підприємства

Вивчення ринку. Сегментація ринку. Вивчення конкурентів. Реклама товарів.

Тема 5. Фінанси та облік, система обслуговування бізнесу.

Кредити. Види кредитів. Оренда. Орендна плата. Страхування майна виробничої діяльності.

Тема 6. Реорганізація і ліквідування підприємств.

Реорганізація підприємства. Причини і процедура.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Основи правових знань»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Трудове право	10	
Усього годин:		10	

Тема 1. Трудове право

Трудове право як самостійна галузь права.

Оплата праці. Особливості праці молоді та жінок. Дисциплінарна і матеріальна відповідальність працівників. Розгляд трудових спорів.

Соціальні гарантії та соціальний захист працівників. Закони України «Про охорону праці», «Про обов'язкове державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, які спричинили втрату працездатності» та інші нормативно-правові акти.

Види пенсій.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета **«Технологія лицювальних та плиткових робіт»**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Технологія лицювання стель та криволінійних поверхонь	20	
2.	Технологія настилання підлог з кам'яних плит з доббором і припасуванням кромок	14	
3.	Технологія настилання підлог картами килимової мозаїки	18	
4.	Технологія влаштування мозаїчних підлог	23	
5.	Основи і принципи дизайну	4	
Усього годин:		79	

Тема 1. Технологія лицювання стель та криволінійних поверхонь

Організація робочого місця для лицювання стель і криволінійних поверхонь.

Інструменти, які застосовують під час лицювання стель і криволінійних поверхонь.

Способи розмітки і розбивки поверхні під лицювання плитками криволінійних поверхонь.

Правила лицювання стель.

Технологічний процес лицювання криволінійних поверхонь: плавальних басейнів, резервуарів для питної води.

Правила укладання фризів будь-якого малюнка.

Способи декоративного лицювання плитками.

Вимоги БНіП до лицювання криволінійних поверхонь і декоративного лицювання поверхонь. Правила приймання і оцінки якості роботи.

Дефекти лицювання.

Вимоги БНіП на ремонт поверхонь, облицьованих плитками. Особливості проведення облицювальних робіт в зимових умовах.

Тема 2. Технологія настилання підлог з кам'яних плит з доббором і припасуванням кромок

Особливості настилання підлоги з кам'яних плит з доббором і припасуванням кромок.

Послідовність виконання робіт при настиланні підлоги з кам'яних плит з доббором і припасуванням кромок, правило прийомки і визначання якості плиткових покриттів.

Зміст і використання технологічних карт при виконанні робіт.

Організація праці і робочого місця при настиланні. Вимоги охорони праці при виконанні робіт.

Тема 3. Технологія настилання підлог картами килимової мозаїки

Організація робочого місця при настиланні підлог картами килимової мозаїки. Нормокомплект для лицувальників-плиточників. Способи розмітки підлоги під укладання карт килимової мозаїки за заданим малюнком. Настилання підлог картами килимової мозаїки. Підбор і підготовка карт. Підготовка основи з улаштуванням маяків, фризів і провішувань. Розбивка підлоги на захватки. Укладання і розрівнювання розчину. Укладання карт килимової мозаїки на розчин з перевіркою їх за рівнем. Усунення папера. Заливання швів розчином із затиранням підлоги обпилюваннями.

Перевірка правильності покладеної підлоги.

Види браку під час настилання підлог з килимової кераміки, причини, які до нього призводять, способи упередження і усунення.

Тема 4. Технологія влаштування мозаїчних підлог

Загальні відомості про мозаїчні роботи. Інструменти і пристрої для виконання мозаїчних робіт. Машини і механізми для мозаїчних робіт.

Підготовка основ під мозаїчне покриття.

Влаштування однокольорових мозаїчних підлог. Влаштування багатокольорових мозаїчних підлог.

Вимоги до мозаїчних підлог і їх остаточне опорядження. Дефекти мозаїчних покриттів та способи їх усунення.

Тема 5. Основи і принципи дизайну

Використання плитки в дизайні. Форма. Колір. Рисунок. Текстура. Художня виразність. Сучасні модні тенденції.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Матеріалознавство»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Декоративні облицювальні матеріали	8	
2.	Декоративні мозаїчні суміші	10	
Усього годин:		18	

Тема 1. Декоративні облицювальні матеріали

Килимова мозаїка: види, виготовлення, розміри.

Мозаїчно-бетонні плитки: види, властивості, розміри, застосування.

Тема 2. Декоративні мозаїчні суміші

Види, характеристика та застосування декоративних мозаїчних сумішей і розчинів для підготовчого шару.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Основи електротехніки»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Електричні кола	3	
2.	Електротехнічні пристрої	6	
3.	Виробництво, розподіл та споживання електричної енергії	6	
Усього годин:		15	

Тема 1. Електричні кола

Розрахунок складного електричного кола. Резонанс напруг і струмів в електричних колах змінного струму. Аналіз електричних кіл зі змінними елементами за допомогою кругових діаграм. Потужність трифазного електричного кола.

Тема 2. Електротехнічні пристрої

Електричні апарати та пускорегулююча апаратура: класифікація, принцип дії, будова, використання в електрообладнанні лицевальника-плиточника.

Трансформатори. Класифікація, будова, принцип дії.

Тема 3. Виробництво, розподіл та споживання електричної енергії

Електричні станції. Розподіл електроенергії. Система електропостачання будівельних майданчиків. Система електроосвітлення будівельних майданчиків на робочих місцях плиточників.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Будівельне креслення»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	З них на лабораторно-практичні роботи
1.	Державні стандарти на виконання та оформлення креслень	2	
2.	Вправи з читання і виконання креслення	13	6
<i>Усього годин:</i>		15	6

Тема 1. Державні стандарти на виконання та оформлення креслень

Державні стандарти на виконання та оформлення креслень.

Креслення в системі прямокутних проєкцій.

Тема 2. Вправи з читання і виконання креслень.

Вправи з читання і виконання креслень і схем.

Читання та виконання робочих креслень укладання фризів складного малюнка. Вправи зі складання ескізів окремих деталей і будівельні конструкції, що підлягають облицюванню плитками.

Вправи з складання креслень за розміткою і розбивка під лицювання плитками криволінійних поверхонь під декоративне лицювання.

Практичні роботи:

1. Виконати креслення «Облицювання підлоги плиткою».
2. Виконати креслення «Облицювання стіни плиткою».

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Охорона праці»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Правові та організаційні основи охорони праці	2	
2.	Основи безпеки праці у галузі. Загальні відомості про потенціал небезпек	7	
3.	Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист	1	
4.	Основи електробезпеки	2	
5.	Основи гігієни праці та виробничої санітарії. Медичні огляди	1	
6.	Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках	2	
Усього годин:		15	

Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці

Мета і завдання предмета «Охорона праці», обсяг, зміст і порядок його вивчення.

Зміни та доповнення до основних законодавчих актів з охорони праці.

Відповідальність за порушення законодавства про працю, охорону праці, нормативно-правових актів з охорони праці.

Навчання з питань охорони праці. Типове положення про порядок навчання і перевірку знань з питань охорони праці, яке встановлює порядок і види інструктажів з охорони праці, форми перевірки знань працівників.

Основні завдання системи стандартів безпеки праці: зниження і усунення небезпечних та шкідливих виробничих факторів, створення ефективних засобів захисту працівників. Порядок забезпечення працівників засобами індивідуального та колективного захисту. Основні причини травматизму і професійних захворювань на виробництві. Основні заходи запобігання травматизму та захворювання на виробництві: організаційні, технічні, санітарно-виробничі, медико-профілактичні. Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Соціальна і медична реабілітація працівників. Розслідування та облік нещасних випадків на виробництві, професійних захворювань і професійних отруень.

Тема 2. Основи безпеки праці у галузі. Загальні відомості про потенціал небезпек

Загальні відомості про потенціал небезпек за професією в галузі.

Система управління охороною праці, організація охорони праці на будівництві.

Використання засобів безпеки праці та індивідуального захисту при виконанні лицювальних та плиткових робіт

Охорона праці при влаштуванні мозаїчної підлоги. Безпечні прийоми праці під час настилення підлоги кортами килимової мозаїки з розплануванням поверхні під укладання за заданим рисунком та укладання фризу.

Робота на висоті. Безпечні прийоми праці під час облицювання стелі. Мікроклімат приміщень, виконання робіт з урахування різних кліматичних умов.

Охорона праці при настиланні підлог з кам'яних плит з добором і припасування кромки.

Техніка безпеки при використанні інструменту для лицювання криволінійних поверхонь.

Нормативно-правові акти з охорони праці щодо безпеки виробничих процесів, обладнання будівель і споруд. План евакуації з приміщень у разі виникнення пожежі, аварії.

Тема 3. Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист

Організаційна та технічні протипожежні заходи. Пожежна сигналізація. Особливості гасіння пожежі на об'єктах галузі. Організація пожежної охорони в галузі.

Теоретичні основи механізму горіння та вибуху. Параметри і властивості, що характеризують вибухонебезпеку середовища.

Основні характеристики вибухонебезпеки, показники рівня руйнування промислових аварій.

Вимоги щодо професійного відбору та навчання персоналу для виробництв підвищеної вибухонебезпеки.

Загальні відомості про великі виробничі аварії, їх типи, причини та наслідки. Вплив техногенних чинників на екологічну безпеку та безпеку життя і здоров'я людей. Приклади великих техногенних аварій і катастроф та їх наслідки.

Тема 4. Основи електробезпеки

Особливості ураження електричним струмом. Безпечні методи звільнення потерпілого від дії електричного струму.

Класифікація виробничих приміщень відносно небезпеки ураження працюючих електричним струмом.

Допуск до роботи з електрикою і електрифікованими машинами. Колективні та індивідуальні засоби захисту в електроустановках.

Попереджувальні надписи, плакати та пристрої, ізолюючі прилади.

Занулення та захисне заземлення, їх призначення. Робота з переносними електросвітильниками.

Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів. Захист від статичної електрики.

Тема 5. Основи гігієни праці. Медичні огляди

Поняття про гігієну праці. Основні гігієнічні особливості праці за даною професією.

Лікувально-профілактичне харчування.

Фізіологія праці. Чергування праці і відпочинку. Виробнича гімнастика. Додержання норм піднімання і переміщення важких речей жінками.

Основні гігієнічні особливості праці за даною професією.

Правила експлуатації освітлення. Санітарно-побутове забезпечення працівників.

Тема 6. Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках

Послідовність, принципи і засоби надання першої допомоги. Запобіжні заходи щодо інфікування СНІДом під час надання першої допомоги при різних видах травм.

Засоби надання першої допомоги. Медична аптечка, її склад, призначення, правила користування.

Типова навчальна програма з виробничого навчання

Професія: 7132 Лицювальник-плиточник

(код, назва професії)

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 5-го розряду

(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
I. Виробниче навчання		
1.	Ознайомлення з підприємством. Інструктаж з охорони праці	6
2.	Настилення підлог картами килимової мозаїки	24
3.	Настилення підлог з кам'яних плит з доббором і припасуванням кромок	24
4.	Лицювання криволінійних поверхонь	30
5.	Влаштування мозаїчних підлог	24
6.	Застосування основних принципів дизайну при виконанні лицювальних та плиткових робіт	12
Усього годин:		120
II. Виробнича практика		
1.	Ознайомлення з підприємством, інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки	7
2.	Самостійне виконання лицювальних та плиткових робіт складністю відповідно до 5 розряду	161
	Кваліфікаційна пробна робота	
Усього годин:		168
Разом годин:		288

I. Виробниче навчання

Тема 1. Ознайомлення з підприємством. Інструктаж з охорони праці

Інструктаж з організації робочого місця та безпеки праці під час роботи на будівництві. Перспективи розвитку будівництва, структура, організація праці, процес виконання робіт, технологічне обладнання. Допоміжні служби, їх цілі, завдання, функції. Система управління якістю праці та продукції на будівництві.

Система управління охороною праці, організація охорони праці на будівництві. Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на будівництві. Використання засобів безпеки праці та індивідуального захисту.

Тема 2. Настилення підлог картами килимової мозаїки

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці під час роботи з інструментами.

Ознайомлення з прийомами і особливостями улаштування підлог із карт килимової мозаїки, організація робочого місця.

Способи розмітки підлоги під укладання карт килимової мозаїки за заданим малюнком. Настилення підлог картами килимової мозаїки. Підбор і підготовка

карт. Підготовка основи з улаштуванням маяків та фризів. Розбивка підлоги на захватки. Укладання і розрівнювання розчину.

Укладання карт із вставкою клинів для утворення шва, опускання карт в розчин за допомогою півтерка для зволоження паперу. Заливання швів розчином із затиранням підлоги обпилюваннями.

Засвоєння способів догляду за підлогами. Перевірка якості підлоги із карт килимової мозаїки.

Тема 3. Настилення підлог з кам'яних плит з доббором і припасуванням кромки

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці під час роботи з інструментами.

Настилення підлоги з кам'яних плит з доббором і припасуванням кромки.

Виконання робіт при настиленні підлоги з кам'яних плит з доббором і припасуванням кромки, правило прийомки і визначання якості плиткових покриттів.

Передові методи праці при настиленні підлоги.

Тема 4. Лицювання криволінійних поверхонь

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця.

Ознайомлення з технологічними картами і картами трудових процесів на будівельному об'єкті. Виконання розмітки і розбивки під лицювання горизонтальних і вертикальних поверхонь. Виконання розмітки і розбивки криволінійних поверхонь під декоративне лицювання. Відпрацювання операцій з лицювання стель, криволінійних поверхонь. Встановлення фасонних плиток і укладання фризу складного малюнку.

Тема 5. Влаштування мозаїчних підлог

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця.

Підготовка основ під мозаїчне покриття.

Влаштування однокольорових мозаїчних підлог. Влаштування багатокольорових мозаїчних підлог.

Вимоги до мозаїчних підлог і їх остаточне опорядження. Дефекти мозаїчних покриттів та способи їх усунення.

Тема 6. Застосування основних принципів дизайну при виконанні лицювальних та плиткових робіт

Використання плитки в дизайні. Форма. Колір. Рисунок. Текстура. Художня виразність. Сучасні модні тенденції.

II. Виробнича практика

Тема 1. Ознайомлення з підприємством; інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки

Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки. Система управління охороною праці, організація служби безпеки праці на виробництві. Використання засобів колективного та індивідуального захисту.

Ознайомлення учнів з технологічним процесом, з міжзмінною передачею устаткування й організацією виробництва.

Ознайомлення з організацією планування праці і контролю якості робіт на виробничій ділянці, у бригаді, на робочому місці.

Інструктаж з безпеки праці безпосередньо на технологічній ділянці.

Тема 2. Самостійне виконання лицювально-плиткових робіт складністю відповідно до 5-го розряду

Самостійне виконання робіт з професії лицювальник-плиточник на робочих місцях підприємства відповідно до кваліфікаційної характеристики 5-го розряду із дотриманням норм безпеки.

Примітка

Детальна програма виробничої практики розробляється кожним навчальним закладом окремо з врахуванням сучасних технологій, новітніх устаткувань та матеріалів, умов виробництва, за погодженням з підприємствами-зимовиками кадрів та затверджується в установленому порядку.

КВАЛІФІКАЦІЙНА ПРОБНА РОБОТА

Приклади робіт

- Облицьовування стелі.
- Облицьовування криволінійної поверхні.
- Настилання підлог картами килимової мозаїки.
- Розпланування поверхні та укладання фризу будь-якого рисунку.
- 5. Декоративне облицьовування плитками.
- 6. Влаштування мозаїчних підлог.
- 7. Настилання підлог з кам'яних плит.

КРИТЕРІЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ АТЕСТАЦІЇ ВИПУСКНИКІВ

Професія: 7132 Лицювальник-плиточник

(код, назва професії)

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 5-го розряду

(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

ЗНАЄ, РОЗУМІЄ:

1. Вимоги охорони праці.
2. Характеристику та властивості декоративних облицювальних матеріалів.
3. Способи розмічання та розпланування під декоративне облицювання та під облицювання плитками криволінійної поверхні.
4. Технологію облицювання плавальних басейнів, резервуарів для питної води; способи розмітки поверхонь під укладання карт килимової мозаїки за заданим малюнком.
5. Технологічний процес облицювання поверхонь килимовою мозаїкою.
6. Способи настилання підлог з кам'яних плит, з доббором і припасуванням кромок.
7. Властивості і склад декоративних мозаїчних сумішей.
8. Інструменти, пристрої, машини і механізми для мозаїчних робіт, їх призначення і застосування.
9. Технологічні процеси влаштування мозаїчних підлог.
10. Вимоги до мозаїчних підлог.
11. Способи декоративного облицювання.

УМІЄ:

11. Організувати робоче місце згідно вимогам охорони праці.
12. Розмічати і розпланувати криволінійні поверхні під декоративне облицювання.
13. Облицювати стелі та криволінійні поверхні.
14. Настилати підлогу килимовою керамікою з розплануванням поверхні під укладання за заданим рисунком.
15. Розпланувати та укласти фриз будь-якого рисунку.
16. Облицювати поверхні картами килимової мозаїки, викладати панно за заданим рисунком.
17. Настилати підлоги з кам'яних плит, з доббором і припасуванням кромок.
18. Приготувати декоративну, мозаїчну суміш механізовано.
19. Влаштувати однокольорові, багатокольорові мозаїчні підлоги.
20. Виявляти види браку під час облицювання, причини які до нього призводять, уміти їх виправляти.
21. Виконувати декоративне облицювання плитками.

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ОBOB'ЯЗКОВИХ ЗАСOБІВ НАВЧАННЯ

Професія: 7132 Лицювальник-плиточник

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 5-го розряду

№ з/п	Найменування	Кількість одиниць на 15 осіб		Примітка
		для індивідуального користування	для групового користування	
1	2	3	4	5
Інструменти, пристосування:				
1.	Брусок для осаджування плиток на стіні	2 шт.	6 шт.	
2.	Висок на катушці	15 шт.		
3.	Зубило		3 шт.	
4.	Щітка для промивання стін	15 шт.		
5.	Киянка гумова		3 шт.	
6.	Кліщі для розламування плитки по надрізі		3 шт.	
7.	Ківш штукатурний		3 шт.	
8.	Лопатка плиточника	15 шт.		
9.	Молоток		3 шт.	
10.	Молоток для пробивання отворів у плитках		8 шт.	
11.	Плиткоріз		2 шт.	
12.	Прилад для різання керамічних плиток		1 шт.	
13.	Рулетка сталева 5 м		3 шт.	
14.	Ущільнювач пазовий		2 шт.	
15.	Рівень універсальний		5 шт.	
16.	Шпатель гумовий	15 шт.		
17.	Шпатель сталевий	15 шт.		
18.	Комплект зубчастих шпательів	15 шт.		
19.	Штир сталевий \varnothing 8 мм	50 шт.		
20.	Шнур, хрестики			
21.	Металевий кутник		5 шт.	
Інвентар:				
1.	Відро	15 шт.		
2.	Інвентарні тумбочки для плиткових робіт		2	
3.	Стелаж для пристосувань		1	

1	2	3	4	5
4.	Столик металевий складний		6	
5.	Шафа інструментальна групова		1	

Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України

***Державний стандарт
професійно-технічної освіти***

ДСПТО 7132.Ф.43.33 2015
(позначення стандарту)

Професія: Лицювальник-плиточник

Код: 7132

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 6-го розряду

Видання офіційне
Київ - 2015

Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника професійно-технічного навчального закладу

(підприємства, установи та організації, що здійснюють (або забезпечують) підготовку
(підвищення кваліфікації) кваліфікованих робітників)

1. **Професія:** 7132 Лицювальник-плиточник

(код, назва професії)

2. **Кваліфікація:** лицювальник-плиточник 6-го розряду

(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

3. Кваліфікаційні вимоги

Повинен знати: характеристику та властивості декоративних матеріалів; способи розмічання та розпланування під мозаїчне та художнє облицювання плитками, плитами, фігурними елементами; сучасні тенденції дизайну; прийоми декоративного та художнього облицювання плитками пілястр, ніш, колон, стель, сферичних та криволінійних поверхонь складної конфігурації; вимоги до якості виконання облицювальних робіт: сучасні прогресивні технології, виконання облицювальних робіт; будова та правила експлуатації, налагодження машин, механізмів, механічного, електричного та пневматичного інструменту, які використовуються під час виконання робіт; правила роботи на підмостках, риштуванні, драбинах, автомобільних підіймачах, тощо; правила дотримання пожежної та електричної безпеки; правила і норми з охорони праці під час виконання робіт.

Повинен уміти: провішувати та влаштовувати маяки, розплановувати прямолінійні та криволінійні поверхні під облицювання; підбирати плитку за конфігурацією, кольором та відтінками; нарізати плитку та викладати рисунок; настилати підлогу з плиток різних видів із розплануванням поверхні для укладання за заданим рисунком; декоративне та художнє облицювання плитками пілястр, ніш, колон, стель, сферичних та криволінійних поверхонь складної конфігурації; встановлювати фасонні плитки та влаштувати фриз складного рисунку.

4. Загальнопрофесійні вимоги

Повинен:

- а) раціонально та ефективно організовувати працю на робочому місці;
- б) додержуватись норм технологічного процесу;
- в) не допускати браку в роботі;
- г) знати й виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці й навколишнього середовища, дотримуватися норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт;
- д) використовувати в разі необхідності засоби попередження й усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо);
- е) знати інформаційні технології в обсязі, що є необхідним для виконання професійних обов'язків;

ж) володіти обсягом знань з правових питань галузі, основ ведення підприємницької діяльності, державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності та трудового законодавства в межах професійної діяльності.

5. Вимоги до освітнього рівня осіб, які навчатимуться в системі професійно-технічної освіти

5.1. При підвищенні кваліфікації

Повна загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень - «кваліфікований робітник» за професією Лицювальник-плиточник 5-го розряду; стаж роботи за професією не менше 1 року.

5.2. Після закінчення навчання

Базова або повна загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень - «кваліфікований робітник» за професією Лицювальник-плиточник 6-го розряду.

6. Сфера професійного використання випускника

Будівництво. Покриття підлоги й облицювання стін (Секція F, клас 43.33)

7. Специфічні вимоги

7.1. Вік: після закінчення терміну навчання – не менше 18 років.

7.2. Стать: чоловіча, жіноча (обмеження отримання професії по статевій приналежності визначається переліком важких робіт і робіт із шкідливими та небезпечними умовами праці, на яких забороняється використання праці жінок, затверджених наказом МОЗ України №256 від 29.12.1993)

7.3. Медичні обмеження відповідно до законодавства.

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
підготовки кваліфікованих робітників

Професія: 7132 Лицювальник-плиточник
 Кваліфікація: лицювальник–плиточник 6-го розряду
 Загальний фонд навчального часу – 350 годин

№ з/п	Навчальні предмети	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Загальнопрофесійна підготовка	45	6
1.1	Основи правових знань	10	
1.2	Основи галузевої економіки і підприємництва	10	
1.3	Інформаційні технології	10	6
1.4	Резерв часу	15	
2.	Професійно-теоретична підготовка	79	8
2.1	Технологія лицювальних та плиткових робіт	34	
2.2	Матеріалознавство	10	
2.3	Основи електротехніки	10	
2.4	Будівельне креслення	10	8
2.5	Охорона праці	15	
3.	Професійно-практична підготовка	198	
3.1	Виробниче навчання	54	
3.2	Виробнича практика	144	
4.	Консультації	20	
5.	Державна кваліфікаційна атестація	8	
6.	Загальний обсяг навчального часу (без п.4)	330	14

**Перелік кабінетів, лабораторій, майстерень
для підготовки кваліфікованих робітників
за професією 7132 Лицювальник-плиточник 6-го розряду**

4. Кабінети:

- основ правових знань;
- основ галузевої економіки і підприємництва;
- інформаційних технологій;
- правил дорожнього руху;
- основ електротехніки;
- технології лицювальних та плиткових робіт, матеріалознавства;
- охорони праці;
- будівельного креслення.

2. Майстерня: лицювальників-плиточників.

Примітка: для підприємств, організацій, установ, що здійснюють індивідуальне професійне навчання кваліфікованих робітників навчальний процес може здійснюватись при наявності обладнаного навчального робочого місця.

- предмет «Інформаційні технології» для індивідуального навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації робітників вивчається за погодженням підприємств – замовників кадрів.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Основи правових знань»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Правова охорона природи	3	
2.	Сімейне право України	4	
3.	Трудове право	3	
Усього годин:		10	

Тема 1. Правова охорона природи

Екологічне право та його роль у регулюванні системи «природа-людина-суспільство». Основні принципи охорони навколишнього середовища.

Знання закону – важлива умова попередження екологічних правопорушень. Збереження природи. Екологізація усього виробничо-господарського процесу – принцип господарювання. Єдність основних прав і обов'язків підприємств щодо охорони навколишнього природного середовища, раціоналізація використання земель.

Охорона вод, лісів, надр землі та їх використання. Охорона тваринного світу. Охорона атмосферного повітря від забруднення.

Відповідальність за порушення законодавства про охорону навколишнього середовища.

Тема 2. Сімейне право України

Загальна характеристика сімейного права України. Поняття шлюбу та сім'ї.

Порядок і умови укладання шлюбу. Особисті та майнові права та обов'язки подружжя.

Припинення шлюбу.

Особисті та майнові правовідносини між батьками й дітьми. Права і обов'язки батьків і дітей.

Тема 3. Трудове право

Охорона праці. Відповідальність підприємства за шкоду, заподіяну працівникові.

Основні принципи державної політики в галузі охорони праці. Гарантії прав працівників на охорону праці під час укладання трудового договору та під час роботи.

Особливості працевлаштування в сучасних умовах.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета **«Основи галузевої економіки і підприємництва»**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них лабораторно-практичні роботи
1.	Трудові ресурси підприємства	10	
<i>Усього годин:</i>		10	

Тема 1. Трудові ресурси підприємства

Трудові ресурси підприємства. Основні форми оплати праці і їхній вплив на результати діяльності підприємства. Тарифна й безтарифна система оплати праці. Заробітна плата й продуктивність праці. Трудовий потенціал підприємства. Кадрова політика на підприємстві. Облік ділової репутації. Бухгалтерська звітність. Нормативні вимоги до керування фірмою. Політика діяльності фірми.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Інформаційні технології»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них лабораторно-практичні роботи
1.	Програмні засоби ПК. Комп'ютерні технології	3	1
2.	Мережні системи та сервіси	7	5
Усього годин:		10	6

Тема 1. Програмні засоби ПК. Комп'ютерні технології

Створення креслень за допомогою системи Компас. Побудова лекальних кривих. Неперервне введення об'єктів.

Практична робота:

1. Виконати креслення розкладки плиток по діагоналі. Підлога має форму овалу.

Тема 2. Мережні системи та сервіси

Поняття про Web-документи. Мова HTML. Оформлення тексту для Web-сторінок. Створення списків. Створення таблиць. Вставлення графічних та відеофайлів, гіперпосилань, звуку. Поняття про динамічні ефекти.

Практичні роботи:

1. Створення Web-сторінок.
2. Розробка графічних зображень для використання у Web-сторінках.
3. Розробка графічних зображень для використання у Web-сторінках.
4. Розробка Web-сторінок з використанням програми MS Word.
5. Розробка Web-сторінок з використанням програми MS Publisher.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Технологія лицювальних та плиткових робіт»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Основи і принципи дизайну	6	
2.	Технологія мозаїчного та художнього облицювання плитками, фігурними елементами	13	
3.	Технологія декоративного та художнього облицювання стель та криволінійних поверхонь	15	
Усього годин:		34	

Тема 1. Основи і принципи дизайну

Використання плитки в дизайні. Форма. Колір. Рисунок. Текстура. Художня виразність. Сучасні модні тенденції. Вибір рисунка облицювання.

Тема 2. Технологія мозаїчного та художнього облицювання плитками, фігурними елементами

Способи розмічення, розпланування, мозаїчного та художнього облицювання плитками, плитами, фігурними елементами; вимоги до якості виконання облицювальних робіт: сучасні прогресивні технології, виконання облицювальних робіт; будова та правила експлуатації, налагодження машин, механізмів, механічного, електричного та пневматичного інструменту, які використовуються під час виконання робіт: правила роботи на підмостках, риштуванні, драбинах, автомобільних підіймачах, тощо; правила дотримання пожежної та електричної безпеки; правила і норми з охорони праці під час виконання робіт.

Тема 3. Технологія декоративного та художнього облицювання стель та криволінійних поверхонь

Організація робочого місця для лицювання стель і криволінійних поверхонь.

Інструменти, які застосовують під час лицювання стель і криволінійних поверхонь.

Підбирання плиток за конфігурацією, кольором та відтінками. Нарізання плиток та викладання малюнку.

Способи розмітки і розбивки криволінійних поверхонь під лицювання плитками.

Технологічний процес декоративного та художнього облицювання плитками пілястр, ніш, колон, стель, сферичних та криволінійних поверхонь складної

конфігурації. Установлення фасонних плиток та улаштування фризу складного рисунку.

Вимоги БНіП до лицювання криволінійних поверхонь і декоративного лицювання поверхонь. Правила приймання і оцінки якості роботи.

Дефекти лицювання.

Вимоги БНіП на ремонт поверхонь, облицьованих плитками. Особливості проведення облицювальних робіт в зимових умовах.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Матеріалознавство»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Декоративні облицювальні матеріали	10	
Усього годин:		10	

Тема 1. Декоративні облицювальні матеріали.

Килимова мозаїка: види, виготовлення, розміри.

Керамічні та інші плитки для декоративного облицювання поверхонь.

Види, властивості, розміри, застосування.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Основи електротехніки»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Напівпровідникові прилади	4	
2.	Вторинні джерела електроенергії	1	
3.	Системи автоматичного керування	3	
4.	Електричні засоби захисту на будівництві	2	
<i>Усього годин:</i>		10	

Тема 1. Напівпровідникові прилади

Властивості напівпровідників, їх характеристика, класифікація. Використання напівпровідникових елементів в електротехнічних приладах та устаткуванні для будівельних робіт. Оптоелектронні прилади та їх застосування на будівництві.

Тема 2. Вторинні джерела електроенергії

Пристрої вторинних джерел електроенергії та їх використання.

Тема 3. Системи автоматичного керування

Системи автоматичного керування. Контроль якості електронними вимірювальними приладами. Системи керування виробничими процесами.

Тема 4. Електричні засоби захисту на будівництві

Система сигналізації на будівельних майданчиках.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Будівельне креслення»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Схеми розкладки плиток за кольором, відтінками та конфігурацією	5	4
2.	Читання і виконання креслень з професії	5	4
<i>Усього годин:</i>		10	8

Тема 1. Схеми розкладки плиток за кольором, відтінками та конфігурацією

Настилання підлоги із плиток різних видів. Схема розкладки плиток криволінійних поверхонь складної конфігурації. Схема розкладки плиток складного рисунку фриза.

Практичні роботи:

1. Виконати схему розкладки плиток різних видів за кольором (4 кольори).
2. Схема розкладки плиток складного рисунку фриза.

Тема 2. Читання і виконання креслень з професії

Читання креслень розмітки поверхонь при укладці плиток за різними способами.

Практичні роботи:

1. Виконати креслення «Облицювання підлоги плиткою способом «по діагоналі».
2. Виконати креслення «Облицювання підлоги плиткою способом «шов у шов».

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Охорона праці»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Правові та організаційні основи охорони праці	2	
2.	Основи безпеки праці у галузі. Загальні відомості про потенціал небезпек	7	
3.	Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист	1	
4.	Основи електробезпеки	2	
5.	Основи гігієни праці та виробничої санітарії. Медичні огляди	1	
6.	Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках	2	
Усього годин:		15	

Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці

Мета і завдання предмета «Охорона праці», обсяг, зміст і порядок його вивчення.

Зміни та доповнення до основних законодавчих актів з охорони праці.

Відповідальність за порушення законодавства про працю, охорону праці, нормативно-правових актів з охорони праці.

Навчання з питань охорони праці. Типове положення про порядок навчання і перевірку знань з питань охорони праці, яке встановлює порядок і види інструктажів з охорони праці, форми перевірки знань працівників.

Основні завдання системи стандартів безпеки праці: зниження і усунення небезпечних та шкідливих виробничих факторів, створення ефективних засобів захисту працівників. Порядок забезпечення працівників засобами індивідуального та колективного захисту. Основні причини травматизму і професійних захворювань на виробництві. Основні заходи запобігання травматизму та захворювання на виробництві: організаційні, технічні, санітарно-виробничі, медико-профілактичні. Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Соціальна і медична реабілітація працівників. Розслідування та облік нещасних випадків на виробництві, професійних захворювань і професійних отруень.

Тема 2. Основи безпеки праці у галузі. Загальні відомості про потенціал небезпек

Загальні відомості про потенціал небезпек за професією в галузі.

Система управління охороною праці, організація охорони праці на будівництві.

Організація робочого місця лицювальника-плиточника під час виконання декоративного та художнього облицювання поверхонь складної конфігурації.

Знаки безпеки, попереджувачі написи.

Вимоги безпеки під час настилення мозаїчних покриттів, підлог та підлог з різних видів керамічних плиток складної конфігурації. Безпечні прийоми праці під час улаштування підлог із карт килимової мозаїки.

Правила експлуатації машин, механізмів, механічного, електричного та пневматичного інструменту, що використовується для виконання декоративного та художнього облицювання поверхонь.

Безпечні прийоми праці під час нарізання елементів складної конфігурації плиток.

Охорона праці при виконанні складних робіт з облицювання керамічними, скляними та іншими плитками будівельних об'єктів різного призначення. Правила роботи на підмостках, драбинах, автомобільних підйомачах, для установаження фасонних плиток та укладання фризу складного рисунку.

Охорона праці при виконанні декоративного та художнього облицювання плитками пілястр, ніш, колон, стель, сферичних та криволінійних поверхонь складної конфігурації. Нормативно-правові акти з охорони праці щодо виробничих процесів обладнання, будівель, споруд.

Тема 3. Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист

Протипожежні заходи. Пожежна сигналізація. Особливості гасання пожежі на об'єктах галузі. Організація пожежної охорони в галузі.

Вимоги щодо професійного відбору та навчання персоналу для виробництв підвищеної вибухонебезпеки.

Загальні відомості про великі виробничі аварії, їх типи, причини та наслідки. Вплив техногенних чинників на екологічну безпеку та безпеку життя і здоров'я людей.

Тема 4. Основи електробезпеки

Особливості ураження електричним струмом. Безпечні методи звільнення потерпілого від дії електричного струму.

Класифікація виробничих приміщень відносно небезпеки ураження працюючих електричним струмом.

Допуск до роботи з електрикою і електрифікованими машинами. Колективні та індивідуальні засоби захисту в електроустановках.

Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів. Захист від статичної електрики.

Тема 5. Основи гігієни праці. Медичні огляди

Поняття про гігієну праці. Основні гігієнічні особливості праці за даною професією.

Чергування праці і відпочинку. Виробнича гімнастика. Правила експлуатації освітлення. Санітарно-побутове забезпечення працівників.

Тема 6. Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках

Послідовність, принципи і засоби надання першої допомоги. Запобіжні заходи щодо інфікування СНІДом під час надання першої допомоги при різних видах травм.

Засоби надання першої допомоги.

Типова навчальна програма з виробничого навчання

Професія: 7132 Лицювальник-плиточник

(код, назва професії)

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 6-го розряду

(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
I. Виробниче навчання		
1.	Ознайомлення з підприємством. Інструктаж з охорони праці	6
2.	Настилення мозаїчних покриттів підлог та підлог з різних видів керамічних плиток складної конфігурації	18
3.	Декоративне та художнє облицювання криволінійних поверхонь складної конфігурації	18
4.	Застосування основних принципів дизайну при виконанні лицювальних та плиткових робіт. Вибір рисунка облицювання	12
Усього годин:		54
II. Виробнича практика		
1.	Ознайомлення з підприємством, інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки	8
2.	Самостійне виконання лицювальних та плиткових робіт складністю відповідно до 6 розряду	136
Кваліфікаційна пробна робота		
Усього годин:		144
Разом годин:		198

I. ВИРОБНИЧЕ НАВЧАННЯ

Тема 1. Ознайомлення з підприємством. Інструктаж з охорони праці

Інструктаж з організації робочого місця та безпеки праці під час роботи на будівництві. Перспективи розвитку будівництва, структура, організація праці, процес виконання робіт, технологічне обладнання. Допоміжні служби, їх цілі, завдання, функції. Система управління якістю праці та продукції на будівництві. Шляхи інтенсифікації виробництва. Основні показники якості праці.

Система управління охороною праці, організація охорони праці на будівництві. Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на будівництві. Використання засобів безпеки праці та індивідуального захисту.

Тема 2. Настилення мозаїчних покриттів підлог та підлог з різних видів керамічних плиток складної конфігурації

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці під час роботи з інструментами.

Ознайомлення з прийомами і особливостями улаштування підлог із карт килимової мозаїки, організація робочого місця.

Засвоєння прийомів, сортування і підбір карт і фриза за малюнком з укладанням в штабеля, очищення і змочування водою нижнього шару чи залізобетонного перекриття.

Винесення відміток від заданого репера за допомогою водяного рівня чи нівеліра, улаштування тимчасових марок і маячних рядів із керамічних плит поперек приміщення. Провішування, встановлення маячних плиток, розпланування прямолінійних та криволінійних поверхонь для облицювання. Підбирання плиток за конфігурацією, кольором та відтінками.

Натягування шнура-причалки подовж приміщення. Оволодіння прийомами укладання і розрівнювання розчину для прошарку лопаткою або малкою /рейкою/, припорошення постелі сухим цементом, укладання карт із вставкою клинів для утворення шва, опускання карт в розчин за допомогою півтерка для зволоження паперу.

Настилання підлог із плиток різних видів із розплануванням поверхні для укладання за заданим рисунком.

Засвоєння способів догляду за підлогами. Перевірка якості підлоги із карт килимової мозаїки різних видів керамічних плиток складної конфігурації.

Тема 3. Декоративне та художнє облицювання криволінійних поверхонь

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці.

Ознайомлення з технологічними картами і картами трудових процесів на будівельному об'єкті. Виконання розмітки і розбивки під лицювання горизонтальних і вертикальних поверхонь. Виконання розмітки і розбивки криволінійних поверхонь під декоративне лицювання. Відпрацювання операцій з лицювання стель, криволінійних поверхонь. Декоративне та художнє облицювання плитками пілястр, ніш, колон, стель, сферичних та криволінійних поверхонь складної конфігурації. Установлення фасонних плиток та улаштування фризу складного рисунку.

Тема 4. Застосування основних принципів дизайну при виконанні лицювальних та плиткових робіт

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці.

Використання плитки в дизайні. Форма. Колір. Рисунок. Текстура. Художня виразність. Сучасні модні тенденції. Вибір рисунка облицювання.

II. ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Тема 1. Ознайомлення з підприємством, інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки

Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки. Система управління охороною праці, організація служби безпеки праці на виробництві. Використання засобів колективного та індивідуального захисту.

Ознайомлення учнів з технологічним процесом, з міжзмінною передачею устаткування й організацією виробництва.

Ознайомлення з організацією планування праці і контролю якості робіт на виробничій ділянці, у бригаді, на робочому місці.

Інструктаж з безпеки праці безпосередньо на технологічній ділянці.

Тема 2. Самостійне виконання лицювальних-плиткових робіт складністю відповідно до 6-го розряду

Самостійне виконання робіт з професії лицювальник-плиточник на робочих місцях підприємства відповідно до кваліфікаційної характеристики 6-го розряду із дотриманням норм безпеки.

Примітка: Детальна програма виробничої практики розробляється кожним навчальним закладом окремо з врахуванням сучасних технологій, новітніх устаткувань та матеріалів, умов виробництва, за погодженням з підприємствами-зимовиками кадрів та затверджується в установленому порядку.

КВАЛІФІКАЦІЙНА ПРОБНА РОБОТА

Приклади робіт

1. Провішування, промаячування та розпланування прямолінійних та криволінійних поверхонь для облицювання.
2. Підбирання плиток за конфігурацією, кольором та відтінками.
3. Нарізання плиток та викладання малюнку.
4. Настилення підлог із плиток різних видів із розплануванням поверхні для укладання за заданим рисунком.
5. Декоративне та художнє облицювання плитками пілястр, ніш, колон, стель, сферичних та криволінійних поверхонь складної конфігурації.
6. Установлення фасонних плиток та улаштування фризу складного рисунку.

КРИТЕРІЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ АТЕСТАЦІЇ ВИПУСКНИКІВ

Професія: 7132 Лицювальник-плиточник

(код, назва професії)

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 6-го розряду

(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

ЗНАЄ, РОЗУМІЄ:

12. Вимоги охорони праці.
13. Характеристику та властивості декоративних матеріалів.
14. Способи розмічання та розпланування під мозаїчне та художнє облицювання плитками, плитами, фігурними елементами.
15. Сучасні тенденції дизайну.
16. Прийоми декоративного та художнього облицювання плитками пілястр, ніш, колон, стель, сферичних та криволінійних поверхонь складної конфігурації.
17. Вимоги до якості виконання облицювальних робіт: сучасні прогресивні технології, виконання облицювальних робіт.
18. Будова та правила експлуатації, налагодження машин, механізмів, механічного, електричного та пневматичного інструменту, які використовуються під час виконання робіт.
19. Правила роботи на підмостках, риштуванні, драбинах, автомобільних підіймачах, тощо.
20. Правила дотримання пожежної та електричної безпеки.
21. Правила і норми з охорони праці під час виконання робіт.

УМІЄ:

22. Організувати робоче місце згідно вимогам охорони праці.
23. Провіщувати та влаштовувати маяки, розпланувати прямолінійні та криволінійні поверхні під облицювання.
24. Підбирати плитку за конфігурацією, кольором та відтінками.
25. Нарізати плитку та викладати рисунок.
26. Настилати підлогу з плиток різних видів із розплануванням поверхні для укладання за заданим рисунком.
27. Декоративне та художнє облицювання плитками пілястр, ніш, колон, стель, сферичних та криволінійних поверхонь складної конфігурації.
28. Встановлювати фасонні плитки та влаштувати фриз складного рисунку.

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ОBOB'ЯЗКОВИХ ЗАСOБІВ НАВЧАННЯ

Професія: 7132 Лицювальник-плиточник

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 6-го розряду

№ з/п	Найменування	Кількість одиниць на 15 осіб		Примітка
		для індивідуального користування	для групового користування	
Інструменти, пристосування:				
1.	Брусок для осаджування плиток на стіні	2 шт.	6 шт.	
2.	Висок на катушці	15 шт.		
3.	Зубило		3 шт.	
4.	Кисть для промивання стін	15 шт.		
5.	Киянка гумова		3 шт.	
6.	Кліщі для розламування плитки по надрізі		3 шт.	
7.	Ківш штукатурний		3 шт.	
8.	Лопатка плиточника	15 шт.		
9.	Молоток		3 шт.	
10.	Молоток плитковий		5 шт.	
11.	Плиткоріз		1 шт.	
12.	Рулетка сталевая 5 м		3 шт.	
13.	Ущільнювач пазовий		2 шт.	
14.	Рівень універсальний		5 шт.	
15.	Шпатель гумовий	15 шт.		
16.	Комплект зубчастих шпателів	15 шт.		
17.	Штир сталевий \varnothing 8 мм	50 шт.		
18.	Шнур, хрестики			
19.	Лазерний рівень		1 шт.	
20.	Щітка макловиця		5 шт.	
21.	Болгарка		2 шт.	
22.	Металевий кутник		5 шт.	
Інвентар:				
1.	Відро	15 шт.		
2.	Інвентарні тумбочки для плиткових робіт		2	
3.	Стелаж для пристосувань		1	
4.	Столик металевий складний		6	
5.	Шафа інструментальна групова		1	

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України**

***Державний стандарт
професійно-технічної освіти***

ДСПТО 7132.Ф.43.33 2015
(позначення стандарту)

Професія: Лицювальник-плиточник

Код: 7132

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 7-го розряду

**Видання офіційне
Київ - 2015**

Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника професійно-технічного навчального закладу

(підприємства, установи та організації, що здійснюють (або забезпечують) підготовку (підвищення кваліфікації) кваліфікованих робітників)

1. Професія: 7132 Лицювальник-плиточник

(код, назва професії)

2. Кваліфікація: лицювальник-плиточник 7-го розряду

(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

3. Кваліфікаційні вимоги

Повинен знати: правила та способи виконання повного комплексу облицювальних робіт із застосуванням різних матеріалів; сучасну прогресивну технологію виконання робіт; допустимі відхилення від геометричних форм поверхонь, опоряджених облицювальними матеріалами; правила перевірки якості виконаних робіт; правила налагоджування, регулювання та поточного ремонту машин, механізмів, механічного, пневматичного та електричного інструменту, що застосовуються під час виконання робіт; правила дотримання пожежної та електричної безпеки; правила і норми з охорони праці.

Повинен уміти: розпланувати поверхні підлог за власним рисунком та виконувати їх художнє настилення плитками різних видів; розкроювати та нарізати елементи складної конфігурації із плиток та плит; виконувати декоративне та художнє облицювання всіх видів прямолінійних та криволінійних поверхонь плитками різної конфігурації за самостійно підбраною кольоровою гаммою; влаштовувати фриз з рисунком будь-якої складності із розплануванням поверхні; розмічати та укладати мозаїчні картини за рисунком або ескізом; ремонтувати пошкоджене облицювання із підбиранням плиток та плит потрібного розміру, конфігурації та кольору.

4. Загальнопрофесійні вимоги

Повинен:

- а) раціонально та ефективно організовувати працю на робочому місці;
- б) додержуватись норм технологічного процесу;
- в) не допускати браку в роботі;
- г) знати й виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці й навколишнього середовища, дотримуватися норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт;
- д) використовувати в разі необхідності засоби попередження й усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо);
- е) знати інформаційні технології в обсязі, що є необхідним для виконання професійних обов'язків;
- ж) володіти обсягом знань з правових питань галузі, основ ведення підприємницької діяльності, державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності та трудового законодавства в межах професійної діяльності.

5. Вимоги до освітнього рівня осіб, які навчатимуться в системі професійно-технічної освіти

5.1. При підвищенні кваліфікації

Повна загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень - «кваліфікований робітник» за професією Лицювальник-плиточник 6-го розряду; стаж роботи за професією не менше 1 року.

5.2. Після закінчення навчання

Базова або повна загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень - «кваліфікований робітник» за професією Лицювальник-плиточник 7-го розряду.

6. Сфера професійного використання випускника

Будівництво. Покриття підлоги й облицювання стін (Секція F, клас 43.33)

7. Специфічні вимоги

7.1. Вік: після закінчення терміну навчання – не менше 18 років.

7.2. Стать: чоловіча, жіноча (обмеження отримання професії по статевій приналежності визначається переліком важких робіт і робіт із шкідливими та небезпечними умовами праці, на яких забороняється використання праці жінок, затверджених наказом МОЗ України №256 від 29.12.1993)

7.3. Медичні обмеження відповідно до законодавства.

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
підготовки кваліфікованих робітників

Професія: 7132 Лицювальник-плиточник

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 7-го розряду

Загальний фонд навчального часу – 286 годин

№ з/п	Навчальні предмети	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Загальнопрофесійна підготовка	35	2
1.1	Основи правових знань	6	
1.2	Основи галузевої економіки і підприємництва	6	
1.3	Інформаційні технології	8	2
1.4	Резерв часу	15	
2.	Професійно-теоретична підготовка	65	4
2.1	Технологія лицювальних та плиткових робіт	25	
2.2	Матеріалознавство	5	
2.3	Основи електротехніки	10	
2.4	Будівельне креслення	10	4
2.5	Охорона праці	15	
3.	Професійно-практична підготовка	158	
3.1	Виробниче навчання	54	
3.2	Виробнича практика	104	
4.	Консультації	20	
5.	Державна кваліфікаційна атестація	8	
6.	Загальний обсяг навчального часу (без п.4)	266	6

**Перелік кабінетів, лабораторій, майстерень
для підготовки кваліфікованих робітників
за професією 7132 Лицювальник-плиточник 7-го розряду**

5. Кабінети:

- основ правових знань;
- основ галузевої економіки і підприємництва;
- інформаційних технологій;
- правил дорожнього руху;
- основ електротехніки;
- технології лицювальних та плиткових робіт, матеріалознавства;
- охорони праці;
- будівельного креслення.

2. Майстерня: лицювальників-плиточників.

Примітка: для підприємств, організацій, установ, що здійснюють індивідуальне професійне навчання кваліфікованих робітників навчальний процес може здійснюватись при наявності обладнаного навчального робочого місця.

- предмет «Інформаційні технології» для індивідуального навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації робітників вивчається за погодженням підприємств – замовників кадрів.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Основи правових знань»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Господарство й право	4	
2.	Захист господарських прав та інтересів. Розгляд господарських спорів	2	
Усього годин:		6	

Тема 1. Господарство й право

Поняття господарського права та його роль у регулюванні господарських відносин. Система господарського права. Господарські правовідносини. Суб'єкти господарського права. Правове становище господарських організацій. Правове становище підприємств і об'єднань.

Правові основи приватизації державних підприємств. Правове становище кооперативів, господарських товариств, господарських об'єднань. Правовий режим майна господарських організацій. Зобов'язання у господарському праві. Господарський договір. Основні типи й види господарського договору. Зміст і порядок укладання господарських договорів.

Відповідальність у господарських відносинах. Види відповідальності за порушення господарського законодавства.

Тема 2. Захист господарських прав та інтересів. Розгляд господарських спорів

Загальні положення. Органи, що вирішують господарські спори. Закони, які використовуються при розв'язанні господарських спорів. Доарбітражне врегулювання господарських спорів. Порушення справ у арбітражному суді. Учасники арбітражного процесу. Подання позову. Вирішення господарських спорів.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Основи галузевої економіки та підприємництва»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них лабораторно-практичні роботи
1.	Економіка підприємства	6	
<i>Усього годин:</i>		6	

Тема 1. Економіка підприємства

Витрати підприємства. Класифікація витрат підприємства. Основні засоби підприємства. Господарські кошти (майно) підприємства. Зношування основних засобів. Поняття й характеристика нематеріальних активів. Склад і класифікація нематеріальних активів. Оцінка нематеріальних активів. Амортизація нематеріальних активів. Оборотні засоби. Кругообіг оборотних засобів. Показники оборотності. Способи нарахування амортизації основних засобів. Методи визначення потреби в оборотних засобах. Показники руху й використання основних засобів. Собівартість.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Інформаційні технології»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них лабораторно-практичні роботи
1.	Інформація та інформаційні технології.	2	
2.	Програмні засоби ПК. Комп'ютерні технології	6	2
Усього годин:		8	2

Тема 1. Інформація та інформаційні технології

Основні положення розвитку інформаційних технологій. Сховища даних. WAP – технології. Цифрові технології

Тема 2. Програмні засоби ПК. Комп'ютерні технології

Створення креслень за допомогою системи Компас. Побудова фасок і округлень. Підбір кольорової гами.

Практичні роботи:

1. Виконати креслення за підбіраною кольоровою гамою (5 кольорів) фриза.
2. Виконати креслення за підбіраною кольоровою гамою (5 кольорів) фриза.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Технологія облицювальних та плиткових робіт»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Технологія виконання повного комплексу облицювальних робіт	25	
<i>Усього годин:</i>		25	

Тема 1. Технологія виконання повного комплексу облицювальних робіт

Правила та способи виконання повного комплексу облицювальних робіт. І із застосуванням різних матеріалів. Сучасні прогресивні технології виконання робіт. Допустимі відхилення від геометричних форм поверхонь, опоряджених облицювальними матеріалами; правила перевірки якості виконаних робіт. Правила налагоджування, регулювання та поточного ремонту машин, механізмів, механічного, пневматичного та електричного інструменту, що застосовуються під час виконання робіт. Правила дотримання пожежної та електричної безпеки; правила і норми з охорони праці.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Матеріалознавство»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Декоративні облицювальні матеріали	5	
<i>Усього годин:</i>		5	

Тема 1. Декоративні облицювальні матеріали

Килимова мозаїка: види, виготовлення, розміри.

Мозаїчно-бетонні плитки: види, властивості, розміри, застосування.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Основи електротехніки»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Електричні машини та трансформатори для будівництва	2	
2.	Електричні апарати	2	
3.	Напівпровідникові прилади	2	
4.	Системи керування виробничими процесами	4	
<i>Усього годин:</i>		10	

Тема 1. Електричні машини та трансформатори для будівництва

Сучасні електричні машини та трансформатори для будівництва. Їх переваги та недоліки при різноманітних умовах будівництва.

Тема 2. Електричні апарати

Комутаційні апарати та електричні апарати захисту під час виконання плиткових робіт.

Тема 3. Напівпровідникові прилади

Сучасні електротехнічні пристрої та інструмент лицювальника-плиточника на основі напівпровідників.

Тема 4. Системи керування виробничими процесами

Сучасні системи автоматичного керування та контролю якості плиткових робіт.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Будівельне креслення»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Декоративне та художнє оформлення за самостійно підбраною кольоровою гамою	5	2
2.	Схеми розкладки плиток на криволінійних поверхнях	5	2
Усього годин:		10	4

Тема 1. Декоративне та художнє оформлення за самостійно підбраною кольоровою гамою

Оформлення підлоги за власним рисунком дотримуючись гармонії кольорів.
Перенесення складного рисунка із заданого зразка.

Практична робота:

1. Виконати в кольорах 2 зразки художнього оформлення підлоги.

Тема 2. Схеми розкладки плиток на криволінійних поверхнях

Схема розкладки плиток на криволінійних поверхнях складної конфігурації. Схема розкладки плиток складного рисунку для колони.

Практична робота

1. Схема розкладки плиток складного рисунку.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Охорона праці»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно - практичні роботи
1.	Правові та організаційні основи охорони праці	2	
2.	Основи безпеки праці у галузі. Загальні відомості про потенціал небезпек	7	
3.	Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист	1	
4.	Основи електробезпеки	2	
5.	Основи гігієни праці та виробничої санітарії. Медичні огляди	1	
6.	Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках	2	
Усього годин:		15	

Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці

Мета і завдання предмета «Охорона праці», обсяг, зміст і порядок його вивчення.

Зміни та доповнення до основних законодавчих актів з охорони праці.

Відповідальність за порушення законодавства про працю, охорону праці, нормативно-правових актів з охорони праці.

Навчання з питань охорони праці. Типове положення про порядок навчання і перевірку знань з питань охорони праці, яке встановлює порядок і види інструктажів з охорони праці, форми перевірки знань працівників.

Основні завдання системи стандартів безпеки праці: зниження і усунення небезпечних та шкідливих виробничих факторів, створення ефективних засобів захисту працівників. Порядок забезпечення працівників засобами індивідуального та колективного захисту. Основні причини травматизму і професійних захворювань на виробництві. Основні заходи запобігання травматизму та захворювання на виробництві: організаційні, технічні, санітарно-виробничі, медико-профілактичні. Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Соціальна і медична реабілітація працівників. Розслідування та облік нещасних випадків на виробництві, професійних захворювань і професійних отруень.

Тема 2. Основи безпеки праці у галузі. Загальні відомості про потенціал небезпек

Загальні відомості про потенціал небезпек за професією в галузі.

Система управління охороною праці, організація охорони праці на виробництві під час виконання лицювально-плиткових робіт.

Використання засобів безпеки та індивідуального захисту при виконанні певного комплексу облицювальних робіт.

Безпечні прийоми праці при розкроюванні та нарізанні елементів складної конфігурації із плиток та плит. Правила експлуатації машин, механізмів, механічного, електричного та пневматичного інструменту. Нормативно-правові акти щодо експлуатації та ремонту електроінструменту.

Охорона праці при улаштуванні фризу з рисунком будь – якої складності із розплануванням поверхні.

Охорона праці під час виконання ремонтних робіт пошкодженого облицювання для установаження фасонних плиток.

Правила роботи на висоті: на підмостках, драбинах, автопідіймачах для установаження фасонних плиток.

Безпечні прийоми праці під час декоративного та художнього облицювання всіх видів прямолінійних та криволінійних поверхонь різної конфігурації під час виконання ремонтних робіт пошкодженого облицювання.

План евакуації з приміщень у разі виникнення аварії.

Тема 3. Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист

Протипожежні заходи. Пожежна сигналізація. Особливості гасання пожежі на об'єктах галузі. Організація пожежної охорони в галузі.

Вимоги щодо професійного відбору та навчання персоналу для виробництв підвищеної вибухонебезпеки.

Загальні відомості про великі виробничі аварії, їх типи, причини та наслідки. Вплив техногенних чинників на екологічну безпеку та безпеку життя і здоров'я людей.

Тема 4. Основи електробезпеки

Особливості ураження електричним струмом. Безпечні методи звільнення потерпілого від дії електричного струму.

Класифікація виробничих приміщень відносно небезпеки ураження працюючих електричним струмом.

Допуск до роботи з електрикою і електрифікованими машинами. Колективні та індивідуальні засоби захисту в електроустановках.

Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів. Захист від статичної електрики.

Тема 5. Основи гігієни праці. Медичні огляди

Поняття про гігієну праці. Основні гігієнічні особливості праці за даною професією.

Чергування праці і відпочинку. Виробнича гімнастика. Правила експлуатації освітлення. Санітарно-побутове забезпечення працівників.

Тема 6. Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках

Послідовність, принципи і засоби надання першої допомоги. Запобіжні заходи щодо інфікування СНІДом під час надання першої допомоги при різних видах травм.

Засоби надання першої допомоги.

Типова навчальна програма з виробничого навчання

Професія: 7132 Лицювальник-плиточник

(код, назва професії)

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 7-го розряду

(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
I. Виробниче навчання		
1.	Ознайомлення з підприємством. Інструктаж з охорони праці	6
2.	Виконання повного комплексу облицювальних робіт	48
Усього годин:		54
II. Виробнича практика		
1.	Ознайомлення з підприємством, інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки	8
2.	Самостійне виконання лицювальних та плиткових робіт складністю відповідно до 7 розряду	96
	Кваліфікаційна пробна робота	
Усього годин:		104
Разом годин:		158

I. ВИРОБНИЧЕ НАВЧАННЯ

Тема 1. Ознайомлення з підприємством. Інструктаж з охорони праці

Інструктаж з організації робочого місця та безпеки праці під час роботи на будівництві. Перспективи розвитку будівництва, структура, організація праці, процес виконання робіт, технологічне обладнання. Допоміжні служби, їх цілі, завдання, функції. Система управління якістю праці та продукції на будівництві. Шляхи інтенсифікації виробництва. Основні показники якості праці.

Система управління охороною праці, організація охорони праці на будівництві. Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на будівництві. Використання засобів безпеки праці та індивідуального захисту.

Тема 2. Виконання повного комплексу облицювальних робіт

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці під час роботи з інструментами.

Розпланування поверхонь підлог за власним рисунком та їх художнє настилення плитками різних видів. Розкроювання та нарізання елементів складної конфігурації із плиток та плит. Декоративне та художнє облицювання всіх видів прямолінійних та криволінійних поверхонь плитками різної конфігурації за самостійно підбраною кольоровою гамою. Улаштування фризу з рисунком будь - якої складності із розплануванням поверхні. Розмічання та укладання мозаїчних

картин за рисунком або ескізом. Ремонт пошкодженого облицювання із підбиранням плиток та плит потрібного розміру, конфігурації та кольору.

II. ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Тема 1. Ознайомлення з підприємством, інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки

Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки. Система управління охороною праці, організація служби безпеки праці на виробництві. Використання засобів колективного та індивідуального захисту.

Ознайомлення учнів з технологічним процесом, з міжзмінною передачею устаткування й організацією виробництва.

Ознайомлення з організацією планування праці і контролю якості робіт на виробничій ділянці, у бригаді, на робочому місці.

Інструктаж з безпеки праці безпосередньо на технологічній ділянці.

Тема 2. Самостійне виконання лицувально-плиткових робіт складністю відповідно до 7-го розряду

Самостійне виконання робіт з професії лицувальник-плиточник на робочих місцях підприємства відповідно до кваліфікаційної характеристики 7-го розряду із дотриманням норм безпеки.

Примітка

Детальна програма виробничої практики розробляється кожним навчальним закладом окремо з врахуванням сучасних технологій, новітніх устаткувань та матеріалів, умов виробництва, за погодженням з підприємствами-зимовиками кадрів та затверджується в установленому порядку.

КВАЛІФІКАЦІЙНА ПРОБНА РОБОТА

Приклади робіт

1. Розпланування поверхонь підлог за власним рисунком та їх художнє настилення плитками різних видів.
2. Розкроювання та нарізання елементів складної конфігурації із плиток та плит.
3. Декоративне та художнє облицювання всіх видів прямолінійних та криволінійних поверхонь плитками різної конфігурації за самостійно підбраною кольоровою гамою.
4. Улаштування фризу з рисунком будь-якої складності із розплануванням поверхні.
5. Розмічання та укладання мозаїчних картин за рисунком або ескізом.
6. Ремонт пошкодженого облицювання із підбиранням плиток та плит потрібного розміру, конфігурації та кольору.

КРИТЕРІЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ АТЕСТАЦІЇ ВИПУСКНИКІВ

Професія: 7132 Лицювальник-плиточник

(код, назва професії)

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 7-го розряду

(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

ЗНАЄ, РОЗУМІЄ:

22. Вимоги охорони праці.
23. Правила та способи виконання повного комплексу облицювальних робіт із застосуванням різних матеріалів.
24. Сучасну прогресивну технологію виконання робіт.
25. Допустимі відхилення від геометричних форм поверхонь, опоряджених облицювальними матеріалами.
26. Правила перевірки якості виконаних робіт.
27. Правила налагоджування, регулювання та поточного ремонту машин, механізмів, механічного, пневматичного та електричного інструменту, що застосовуються під час виконання робіт.
28. Правила дотримання пожежної та електричної безпеки.

УМІЄ:

29. Організувати робоче місце згідно вимогам охорони праці.
30. Розпланувати поверхні підлог за власним рисунком та виконувати їх художнє настилання плитками різних видів.
31. Розкроювати та нарізати елементи складної конфігурації із плиток та плит.
32. Виконувати декоративне та художнє облицювання всіх видів прямолінійних та криволінійних поверхонь плитками різної конфігурації за самостійно підбраною кольоровою гаммою.
33. Влаштувати фриз з рисунком будь-якої складності із розплануванням поверхні.
34. Розмічати та укладати мозаїчні картини за рисунком або ескізом.
35. Ремонтувати пошкоджене облицювання із підбиранням плиток та плит потрібного розміру, конфігурації та кольору.

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ОBOB'ЯЗКОВИХ ЗАСOБІВ НАВЧАННЯ

Професія: 7132 Лицювальник-плиточник

Кваліфікація: лицювальник-плиточник 7-го розряду

№ з/п	Найменування	Кількість одиниць на 15 осіб		Примітка
		для індивідуального користування	для групового користування	
Інструменти, пристосування:				
1.	Брусок для осаджування плиток на стіні	2 шт.	6 шт.	
2.	Висок на катушці	15 шт.		
3.	Зубило		3 шт.	
4.	Кисть для промивання стін	15 шт.		
5.	Киянка гумова		3 шт.	
6.	Кліщі для розламування плитки по надрізі		3 шт.	
7.	Ківш штукатурний		3 шт.	
8.	Лопатка плиточника	15 шт.		
9.	Молоток		3 шт.	
10.	Молоток плитковий		5 шт.	
11.	Плиткоріз		1 шт.	
12.	Рулетка сталева 5 м		3 шт.	
13.	Ущільнювач пазовий		2 шт.	
14.	Рівень універсальний		5 шт.	
15.	Шпатель гумовий	15 шт.		
16.	Комплект зубчастих шпательів	15 шт.		
17.	Штир сталевий \varnothing 8 мм	50 шт.		
18.	Шнур, хрестики			
19.	Лазерний рівень		1 шт.	
20.	Щітка макловиця		5 шт.	
21.	Болгарка		2 шт.	
22.	Металевий кутник		5 шт.	
Інвентар:				
1.	Відро	15 шт.		
2.	Інвентарні тумбочки для плиткових робіт		2	
3.	Стелаж для пристосувань		1	
4.	Столик металевий складний		6	
5.	Шафа інструментальна групова		1	

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Абетка української політики: Довідник / Кер. Авт. кол. Томенко М. – К.: Смолоскип, 2000. – 268 с.
2. Баженов В.А. «Інформаційні технології в будівництві». К.: Арка, 2003р.
3. Бобров В.Я. Основи ринкової економіки і підприємництва: Підручник. – К.: Вища школа, 2003. – 719 с.
4. Бойчик І.М., Харів П.С. Хопча Н.І. Економіка підприємств. Навчальний посібник. – Львів, 1998. – 212 с.
5. Буйницька О. П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 240 с.
6. Винокурова Л.Е., Васильчук М.В., Гаман М.В. Основи охорони праці: Навчальний посібник для професійно-технічних навчальних закладів. – К.: Факт, 2005. – 344 с.: іл.
7. Винокуров А.С. Основи охорони праці: К.: Вікторія, 2001р.
8. Власенко А.М. Лицювальник-плиточник: Навчальний посібник. – К.: Літера ЛТД, 2008. – 280 с.
9. Волошкевич П.П., Бойко О.О., Базишин П.А., Мацура Н.О. Технічне креслення та комп'ютерна графіка: Навч. посібник. - Львів: Світ, 2014. – 224 с.
10. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: Навчальний посібник. - 2-ге видання. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 488 с.
11. Горбонос Ф.В., Черевно Г.В., Павленчик Н.Ф., Павленчик А.О. Економіка підприємств: Підручник. - К.: Знання, 2010. - 463 с.
12. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. Голос України № 49-50.
13. Гуржій А.М., Поворознюк Н.І., Самсонов В.В. Інформатика та інформаційні технології: Підручник для учнів ПТНЗ. – Харків: ООО «Компанія СМІТ», 2003. – 352 с.
14. Добровольський Г.М. Штукатурні і облицювальні роботи: Підручник для учнів ПТНЗ освіти. – К.: Техніка, 1997. – 304 с.
15. Загальна економіка: Підручник / За ред. І.Ф. Радіонова. – Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2002. – 384 с.
16. Закон України про містобудування.
17. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про охорону праці» м. Київ 21.11.2002 року № 229-ІУ // Газета «Голос України» від 17.12.2002 року.
18. Закон України «Про господарські товариства» // Відомості Верховної Ради України 1991, № 49.
19. Закон України про Кабінет Міністрів України.
20. Закон України про колективні договори і угоди.
21. Закон України про Конституційний Суд України.
22. Закон України «Про охорону праці». Офіційний Вісник України 2002, №50, ст. 2234.
23. Закон України про професійно-технічну освіту.
24. Закон України про судоустрій і статус суддів.
25. Закон України про загальнообов'язкове соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.
26. Закон України про зайнятість населення

27. Закон України про охорону навколишнього середовища
28. Закон України про охорону праці
29. Закон України про підприємство
30. Земельний кодекс України, 25.10.2001р. // Урядовий кур'єр від 15.11.2001 р.
31. Карапузов Є.К. Матеріали і технології в сучасному будівництві: Підручник. – К.: Вища освіта, 2004.
32. Карапузов Є.К. Матеріали і технології в сучасному будівництві: Підручник. – К.: Вища освіта, 2005. – 495 с.: іл.
33. Коваль А. П. Ділове спілкування. – К.: Либідь, 1992.
34. Кодекс законів про працю. Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 47, ст. 355.
35. Конституційне право України. Підручник. 2-ге видання, перероблене та доопрацьоване. Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л. Видавництво: К. Правова єдність: 2010. - 428 с.
36. Кривенко П.В. Матеріалознавство для будівельників: Підручник для учнів ПТНЗ. – К.: Техніка, 1996. – 352 с.
37. Кримінальний кодекс України.
38. Недашківська Л.П. Охорона праці у визначеннях, таблицях і схемах: Збірник дидактичних і контролюючих матеріалів з предмета «Охорона праці». Житомир: «Полісся», 2012. – 220 с.
39. Несинова С. В., Воронко В. С., Чебикіна Т. С. Господарське право України. Навчальний посібник. / за заг. ред. С. В. Несиної. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 564 с.
40. Остапченко Т.Є. Технологія опоряджувальних робіт: Підручник. – К.: Вища освіта, 2003. – 384 с.: іл.
41. Панченко Т.В., Панченко М.П. «Основи економіки», К.: «Вища освіта», 2003.
42. Попов К.Н. «Будівельні матеріали і вироби» М. Вища школа, 2001р.
43. Попов Ю.П., Шовкошитний І.І. Основи електротехніки, радіо та мікроелектроніки. - Л.: Оріяна-Нова, 2001.
44. Рогожин П.С., Гойко А.Ф. «Економіка будівельних організацій», К.; видавничий дім «Скарби», 2001р.
45. Семененко В. М., Коваленко Д. І., Бугас В. В., Семененко О. В. Економічна теорія. Політекономія. Навчальний посібник. - За заг. ред. В. М. Семененка та Д. І. Коваленка. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 360 с.
46. Сидоренко В.К. Технічне креслення – Львів: Оріяна-Нова, 2000 - 497с.
47. Сірко А.В. Економічна теорія. Політекономія. [текст]: Навчальний посібник. А.В. Сірко - К.: «Центр учбової літератури», 2014. - 416 с.
48. Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 18.04.2006 №304).
49. Цимбалістий В.М., Принц М.М. Освітлювальне і силове електроустаткування. Монтаж і обслуговування. - Л.: Світ.
50. Шалева О. І. Електронна комерція. Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 216 с.

ЗМІСТ

№ з/п	Назва документа	Стор.
1.	<i>Загальні положення</i>	
2.	<i>Державний стандарт професійно-технічної освіти з професії 7132 Лицювальник-плиточник (2 розряд)</i>	
2.1	Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника професійно-технічного навчального закладу за професією 7132 Лицювальник-плиточник (2 розряд)	
2.2	Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників з професії 7132 Лицювальник-плиточник (2 розряд)	
2.3	Типова навчальна програма з предмета «Основи правових знань»	
2.4	Типова навчальна програма з предмета «Основи галузевої економіки і підприємництва»	
2.5	Типова навчальна програма з предмета «Інформаційні технології»	
2.6	Типова навчальна програма з предмета «Правила дорожнього руху»	
2.7	Типова навчальна програма з предмета «Технологія лицювальних та плиткових робіт»	
2.8	Типова навчальна програма з предмета «Охорона праці»	
2.9	Типова навчальна програма з предмета «Матеріалознавство»	
2.10	Типова навчальна програма з предмета «Будівельне креслення»	
2.11	Типова навчальна програма з предмета «Електротехніка»	
2.12	Типова навчальна програма з виробничого навчання	
2.13	Критерії кваліфікаційної атестації випускників	
2.14	Перелік основних обов'язкових засобів навчання	
3.	<i>Державний стандарт професійно-технічної освіти з професії 7132 Лицювальник-плиточник (3 розряд)</i>	
3.1	Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника професійно-технічного навчального закладу за професією 7132 Лицювальник-плиточник (3 розряд)	
3.2	Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників з професії 7132 Лицювальник-плиточник (3 розряд)	

- 3.3 Типова навчальна програма з предмета «Основи правових знань»
- 3.4 Типова навчальна програма з предмета «Основи галузевої економіки і підприємництва»
- 3.5 Типова навчальна програма з предмета «Інформаційні технології»
- 3.6 Типова навчальна програма з предмета «Технологія лицювальних та плиткових робіт»
- 3.7 Типова навчальна програма з предмета «Охорона праці»
- 3.8 Типова навчальна програма з предмета «Матеріалознавство»
- 3.9 Типова навчальна програма з предмета «Будівельне креслення»
- 3.10 Типова навчальна програма з предмета «Електротехніка»
- 3.11 Типова навчальна програма з виробничого навчання
- 3.12 Критерії кваліфікаційної атестації випускників
- 3.13 Перелік основних обов'язкових засобів навчання

4. Державний стандарт професійно-технічної освіти з професії 7132 Лицювальник-плиточник (4 розряд)

- 4.1 Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника професійно-технічного навчального закладу за професією 7132 Лицювальник-плиточник (4 розряд)
- 4.2 Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників з професії 7132 Лицювальник-плиточник (4 розряд)
- 4.3 Типова навчальна програма з предмета «Основи правових знань»
- 4.4 Типова навчальна програма з предмета «Основи галузевої економіки і підприємництва»
- 4.5 Типова навчальна програма з предмета «Інформаційні технології»
- 4.6 Типова навчальна програма з предмета «Технологія лицювальних та плиткових робіт»
- 4.7 Типова навчальна програма з предмета «Охорона праці»
- 4.8 Типова навчальна програма з предмета «Матеріалознавство»
- 4.9 Типова навчальна програма з предмета «Будівельне креслення»
- 4.10 Типова навчальна програма з предмета «Електротехніка»
- 4.11 Типова навчальна програма з виробничого навчання

4.12 Критерії кваліфікаційної атестації випускників

4.13 Перелік основних обов'язкових засобів навчання

5. Державний стандарт професійно-технічної освіти з професії 7132 Лицювальник-плиточник (5 розряд)

5.1 Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника професійно-технічного навчального закладу за професією 7132 Лицювальник-плиточник (5 розряд)

5.2 Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників з професії 7132 Лицювальник-плиточник (5 розряд)

5.3 Типова навчальна програма з предмета «Основи правових знань»

5.4 Типова навчальна програма з предмета «Основи галузевої економіки і підприємництва»

5.5 Типова навчальна програма з предмета «Інформаційні технології»

5.6 Типова навчальна програма з предмета «Технологія лицювальних та плиткових робіт»

5.7 Типова навчальна програма з предмета «Охорона праці»

5.8 Типова навчальна програма з предмета «Матеріалознавство»

5.9 Типова навчальна програма з предмета «Будівельне креслення»

5.10 Типова навчальна програма з предмета «Електротехніка»

5.11 Типова навчальна програма з виробничого навчання

5.12 Критерії кваліфікаційної атестації випускників

5.13 Перелік основних обов'язкових засобів навчання

6. Державний стандарт професійно-технічної освіти з професії 7132 Лицювальник-плиточник (6 розряд)

6.1 Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника професійно-технічного навчального закладу за професією 7132 Лицювальник-плиточник (6 розряд)

6.2 Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників з професії 7132 Лицювальник-плиточник (6 розряд)

6.3 Типова навчальна програма з предмета «Основи правових знань»

6.4 Типова навчальна програма з предмета «Основи галузевої економіки і підприємництва»

- 6.5 Типова навчальна програма з предмета «Інформаційні технології»
- 6.6 Типова навчальна програма з предмета «Технологія лицювальних та плиткових робіт»
- 6.7 Типова навчальна програма з предмета «Охорона праці»
- 6.8 Типова навчальна програма з предмета «Матеріалознавство»
- 6.9 Типова навчальна програма з предмета «Будівельне креслення»
- 6.10 Типова навчальна програма з предмета «Електротехніка»
- 6.11 Типова навчальна програма з виробничого навчання
- 6.12 Критерії кваліфікаційної атестації випускників
- 6.13 Перелік основних обов'язкових засобів навчання

7. Державний стандарт професійно-технічної освіти з професії 7132 Лицювальник-плиточник (7 розряд)

- 7.1 Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника професійно-технічного навчального закладу за професією 7132 Лицювальник-плиточник (7 розряд)
- 7.2 Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників з професії 7132 Лицювальник-плиточник (7 розряд)
- 7.3 Типова навчальна програма з предмета «Основи правових знань»
- 7.4 Типова навчальна програма з предмета «Основи галузевої економіки і підприємництва»
- 7.5 Типова навчальна програма з предмета «Інформаційні технології»
- 7.6 Типова навчальна програма з предмета «Технологія лицювальних та плиткових робіт»
- 7.7 Типова навчальна програма з предмета «Охорона праці»
- 7.8 Типова навчальна програма з предмета «Матеріалознавство»
- 7.9 Типова навчальна програма з предмета «Будівельне креслення»
- 7.10 Типова навчальна програма з предмета «Електротехніка»
- 7.11 Типова навчальна програма з виробничого навчання
- 7.12 Критерії кваліфікаційної атестації випускників
- 7.13 Перелік основних обов'язкових засобів навчання

7.14 Список рекомендованої літератури